

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Analýza dostupnosti ubytovacích zařízení
v blízkosti vybraných nemovitých památek okresu
Pardubice**

Bc. Radomír Labuť

**Diplomová práce
2009**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav systémového inženýrství a informatiky
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radomír LABUŤ**
Studijní program: **N6209 Systémové inženýrství a informatika**
Studijní obor: **Informatika ve veřejné správě**

Název tématu: **Analýza dostupnosti ubytovacích služeb v blízkosti
vybraných nemovitých památek okresu Pardubice**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Prostorové analýzy - metody pro jednotlivé typy vektorových dat.
Sběr dat pro vymezené zájmové území a jejich předzpracování.
Vyhodnocení dostupnosti ubytovacích služeb v blízkosti nemovitých památek.
Vizualizace výsledků formou mapových výstupů.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

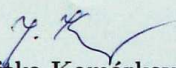
Bailey, T.: A review of statistical spatial analysis in geographical information systems. In Fotheringham S., Rogerson P. (ed.): Spatial Analysis and GIS. Taylor&Francis Ltd., 1994, s. 13-44, ISBN 0-7484-0101-0.

Brázdil, R., Kolář, M., Prošek, P., Tarabová, Z., Wokoun, R.: Statistické metody v geografii - cvičení. Skriptum, Brno, Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, 1992, 177 s.

Hlásný, T.: Geografické informačné systémy - Priestorové analýzy, Zvolen : Agentúra ZEPHYROS & Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav, 2007, 160 s.

Longley P., Batty M., Batty M.: Spatial Analysis: Modelling in a GIS Environment, John Wiley and Sons, 1996, 392 s., ISBN 0470236159.

Vedoucí diplomové práce:


Ing. Jitka Komárková, Ph.D.

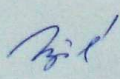
Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání diplomové práce:

6. října 2008

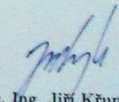
Termín odevzdání diplomové práce:

1. května 2009


doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.


doc. Ing. Jiří Křupka, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 6. října 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 25. 4. 2009

.....

SOUHRN

Tato diplomová práce se zabývá problematikou rozmístění ubytovacích zařízení v blízkosti turisticky atraktivních lokalit Pardubicka. Práce se zaměřuje na využití prostorových analýz k ověření dostupnosti ubytovacích zařízení. Práce byla vzhledem k poskytnutým datům zpracována pro zájmové území Pardubice a okolí s využitím programového produktu ArcView ze skupiny programů ArcGIS Desktop.

KLÍČOVÁ SLOVA

Ubytovací zařízení, památky, prostorové analýzy, geografické informační systémy

TITLE

Analysis of the availability of accommodation services in the vicinity of immovable monuments district Pardubice

ABSTRACT

This thesis is concerned with problems of distribution of accommodation facilities close to attractive touristic locations of Pardubice. The work is focused to use the spatial analysis for the verification of availability of accommodation facilities. This work is processed with respect to provided data for interest area Pardubice and environs. It is used software Arcview that belongs to the application group of ArcGIS Desktop.

KEYWORDS

accommodation facilities, spatial analysis, monuments, geographic information system

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych rád poděkoval vedoucí svoji diplomové práce Ing. Jitce Komárkové, Ph.D., za poskytnutou pomoc, cenné rady a připomínky při tvorbě této diplomové práce. Dále bych rád poděkoval Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu za poskytnutá data pro tvorbu mapových výstupů. Na závěr chci poděkovat společnosti ARCDATA PRAHA, s.r.o., za poskytnutí programového produktu ArcView ze skupiny programů ArcGIS Desktop pro účely diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD	10
1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE.....	12
1.1 DATA.....	12
1.2 GEOGRAFICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM.....	13
2 REPREZENTACE PROSTOROVÝCH DAT	14
2.1 RASTROVÝ DATOVÝ MODEL	15
2.2 VEKTOROVÝ DATOVÝ MODEL	16
3 CESTOVNÍ RUCH, PAMÁTKY.....	19
3.1 CESTOVNÍ RUCH.....	19
3.2 KULTURNÍ DĚDICTVÍ A PAMÁTKY	20
3.3 ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ – OKRES PARDUBICE	22
3.4 VÝBĚR VLASTNÍCH PAMÁTEK PRO ANALÝZY	23
3.5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH PAMÁTEK	26
<i>Hrad Kunětická hora</i>	<i>26</i>
<i>Městská památková rezervace Pardubice</i>	<i>26</i>
<i>Zámek Pardubice.....</i>	<i>27</i>
<i>Zelená brána</i>	<i>27</i>
3.6 TYPY TURISTŮ	28
4 UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ.....	30
4.1 UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ OKRESU PARDUBICE	31
<i>Informační zdroje</i>	<i>31</i>
<i>Tvorba seznamu ubytovacích zařízení.....</i>	<i>32</i>
4.2 TVORBA DATOVÝCH VRSTEV.....	36
<i>Výběr dat.....</i>	<i>36</i>
<i>Verifikace</i>	<i>39</i>
<i>Propojení atributových dat</i>	<i>42</i>
<i>Použitá symbolika</i>	<i>44</i>
5 PROSTOROVÉ ANALÝZY	46
5.1 CÍLE PROSTOROVÝCH ANALÝZ.....	46
5.2 CHARAKTERISTIKA POUŽITÝCH ANALÝZ	47
<i>Dotazy na databázi</i>	<i>47</i>
<i>Vzdálenostní analýzy.....</i>	<i>48</i>
<i>Analýzy sítí</i>	<i>48</i>
5.3 NÁVRH A TVORBA SÍTÍ PRO DALŠÍ ANALÝZY.....	50
5.4 VYBRANÉ APLIKACE PROSTOROVÝCH ANALÝZ.....	54
5.4.1 <i>Analýza č. 1 – Hotely do vzdálenosti 15-ti minut chůze od zámku Pardubice</i>	<i>54</i>
5.4.2 <i>Analýza č. 2 – Ubytovací zařízení do 1 km od ČEZ ARENY.....</i>	<i>54</i>
5.4.3 <i>Analýza č. 3 – Optimální trasa od ČEZ ARENY po vybraných zastávkách</i>	<i>55</i>
5.4.4 <i>Analýza č. 4 – Zařízení poskytující levné ubytovací služby.....</i>	<i>56</i>
5.4.5 <i>Analýza č. 5 – Levné ubytovací zařízení v blízkosti centra města</i>	<i>57</i>
5.4.6 <i>Analýza č. 6 – Trasa kolem památek z penzionu Pod Vinicí.....</i>	<i>57</i>
5.4.7 <i>Analýza č. 7 – Trasa z hotelu Golf Resort Kunětická hora na zámek Pardubice</i>	<i>58</i>
5.4.8 <i>Analýza č. 8 – Vybraná ubytovací zařízení do 1000 m od zámku Pardubice</i>	<i>59</i>
5.4.9 <i>Analýza č. 9 – Bezbariérová zařízení v zájmovém území</i>	<i>59</i>
5.4.10 <i>Analýza č. 10 – Oblast do 300 m od bezbariérových ubytovacích zařízení</i>	<i>60</i>

6 ZHODNOCENÍ DOSTUPNOSTI UBYTOVACÍCH SLUŽEB.....	61
<i>Zařízení do 1000 m od památek.....</i>	<i>62</i>
<i>Zařízení mezi 1000 – 2000 m od památek</i>	<i>63</i>
<i>Zařízení ve vzdálenosti větší než 2000 m od památek</i>	<i>64</i>
<i>Zařízení do 1000 m od vlakového a autobusového nádraží.....</i>	<i>66</i>
ZÁVĚR	67
POUŽITÁ LITERATURA	69
SEZNAM PŘÍLOH.....	73

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vztah data - informace [zdroj: vlastní]	12
Obrázek 2: Základní prvky vektorového modelu [41]	17
Obrázek 3: Ukázka vytvořeného seznamu památek [zdroj: vlastní]	26
Obrázek 4: Stezka Viléma z Pernštejna[35]	27
Obrázek 5: Ukázka seznamu ubytovacích zařízení [zdroj: vlastní]	36
Obrázek 6: Výběr zájmového území v prostředí programu ArcGIS [zdroj: vlastní]	37
Obrázek 7: Atributový dotaz pro výběr ubytovacího zařízení [zdroj: vlastní].....	38
Obrázek 8: Hotel Zlatá Štika v programu ArcGIS a v mapovém serveru mapy.cz [zdroj: data ČÚZK, www.mapy.cz]	40
Obrázek 9: Hotel Zlatá Štika v programu Google Earth [zdroj: Google Earth].....	41
Obrázek 10: Atributový dotaz pro lokalizaci hotelů [zdroj: vlastní].....	42
Obrázek 11: Tabulka vybraných prvků [zdroj: vlastní].....	43
Obrázek 12: Tabulka propojených atributů [zdroj: vlastní]	44
Obrázek 13: Obrázkové znaky použité v diplomové práci [zdroj: 4, 20, 40].....	45
Obrázek 14: Příklad sítě [41].....	49
Obrázek 15: Výpočet času pomocí funkce Field Calculator [zdroj: vlastní]	53

Seznam tabulek

Tabulka 1: Složení vrstev jednotlivých datových sad prvků [zdroj: vlastní]	50
Tabulka 2: Průměrné rychlosti pohybu po komunikacích [zdroj: vlastní, 37]	52
Tabulka 3: Počet ubytovacích zařízení v jednotlivých skupinách [zdroj: vlastní].....	61
Tabulka 4: Ubytovací zařízení do 1000 m od památek [zdroj: vlastní]	62
Tabulka 5: Ubytovací zařízení mezi 1000 - 2000 m od památek [zdroj: vlastní]	63
Tabulka 6: Ubytovací zařízení ve třetí skupině [zdroj: vlastní]	65

Seznam použitých zkratek

2D	2-Dimension
ČR	Česká republika
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPZ	Dálkový průzkum země
GIF	Graphic Interchange Format
GIS	Geografický informační systém
GPS	Global Positioning System
HDP	Hrubý domácí produkt
ID	Identifikační číslo
JPEG	Joint Photographic Expert Group
km ²	Kilometr čtvereční
LLB	Léčebné lázně Bohdaneč
MHD	Městská hromadná doprava
NKP	Národní kulturní památka
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Sb.	sbírky
S-JTSK	Souřadnicový systém jednotné trigonometrické sítě katastrální
SŘBD	Systém řízení báze dat
TIGER	Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VČM	Východočeské muzeum
Wifi	Wireless Fidelity

Úvod

Cestovní ruch je celosvětově jedno z nejvíce rozvíjejících se odvětví ekonomiky, které zahrnuje dopravu, ubytovací a stravovací služby, služby cestovních kancelářů a agentur, průvodcovské služby, informační systémy a další služby s cestovním ruchem spojené. Česká republika je významným turistickým cílem, který návštěvníkům nabízí nejen bohatství historických památek, ale i rozmanité přírodní bohatství, hory, rybníky, jeskyně, lázně s minerálními prameny, folklor atd.

Česká republika je formálně členěna do 14-ti krajů, z nichž každý je tvořen několika okresy. Okres Pardubice, tedy zájmové území mé práce, je spolu s dalšími třemi okresy součástí Pardubického kraje, který z hlediska turistického ruchu nepatří mezi nejatraktivnější regiony. Okres Pardubice nabízí potenciálním návštěvníkům, kromě přírodního bohatství, pouze několik významných nemovitých památkových objektů, které se nacházejí až na výjimky v Pardubicích nebo blízkém okolí, což byl také jeden z důvodů, proč jsem téma zpracovával pouze pro oblast Pardubicka, a ne pro celý okres Pardubice.

Aby turisté přijeli do okresu Pardubice a strávili zde svůj volný čas, je nutné jim nabídnout, kromě možnosti návštěvy nejrůznějších památek, kulturních a společenských akcí, také kvalitní ubytovací služby, pokud možno v blízkosti objektů, které jimi budou navštíveny. Dostatečný počet ubytovacích zařízení v odpovídající kvalitě a výhodném geografickém rozmístění je jednou ze základních podmínek rozvoje cestovního ruchu. Na kvalitu a dostupnost ubytovacích služeb často přihlíží turisté při výběru lokality, kde chtějí strávit svůj volný čas.

Cílem diplomové práce je tvorba přehledu ubytovacích zařízení v okresu Pardubice a následná analýza dostupnosti těchto zařízení vzhledem k vybraným nemovitým památkám v rámci zájmového území. Dalším cílem práce je tvorba mapových výstupů v prostředí programu ArcGIS Desktop, které jsou určeny potenciálním návštěvníkům Pardubic a blízkého okolí k orientaci v nabízených ubytovacích službách. Vytvořený seznam ubytovacích zařízení a některé mapové výstupy by mohli sloužit pro turistické účely.

Cílů bude dosaženo zpracováním prostorových analýz, které přinesou informace o tom, jaké možnosti ubytování mají různé typy turistů, jestliže se chtějí ubytovat v blízkosti významných památek okresu Pardubice. Před samotnými analýzami je potřeba shromáždit potřebná data k ubytovacím zařízením a zvolit nemovité památky, v jejichž

blízkosti budu ubytovací zařízení analyzovat, a taktéž k nim shromáždit a předzpracovat data. Výsledky analýz budou promítnuty do mapových výstupů jakožto vhodných prostředků pro vizualizaci prostorových informací.

Motivací ke zpracování této práce byla aktuálnost problematiky cestovního ruchu a dostupnosti ubytovacích zařízení v okrese Pardubice, zájem o památkové objekty a historii jako takovou, možnost práce s prostorovými daty v atraktivním softwarovém prostředí produktu ArcGIS Desktop. Zajímalo mě také, kolik ubytovacích zařízení nabízí své služby návštěvníkům Pardubicka a okolí.

Diplomová práce je formálně členěna do šesti kapitol. V úvodní kapitole, nazvané *Základní terminologie*, jsou vysvětleny základní pojmy z oblasti dat a geografických informačních systémů.

V kapitole nazvané *Datové modelování* jsou popsány základní pojmy z této oblasti, jsou zde charakterizovány dva základní datové modely – rastrový a vektorový. U těchto modelů je popsána základní teorie s tím, že větší důraz je kladen na vektorový datový model, protože tento model je použit při tvorbě mapových výstupů, respektive prostorových analýz.

První polovina kapitoly nazvané *Cestovní ruch, památky* obsahuje základní teoretické informace z oblasti cestovního ruchu, památek a kulturního dědictví. Ve druhé části kapitoly je popsán výběr vlastních památek pro analýzy ze zájmového území, je zde popsána tvorba seznamu vybraných památek, včetně výběru jednotlivých skupin atributů. V závěru kapitoly je popsána krátká charakteristika památek.

V první části kapitoly *Ubytovací zařízení* je popsána tvorba seznamu ubytovacích zařízení v zájmovém území. Je zde popsán výběr informačních zdrojů o ubytovacích zařízeních, dále volba atributů seznamu včetně jejich popisu a rozdělení do tematických skupin. Ve druhé části kapitoly je popsána tvorba jednotlivých vrstev v prostředí programu ArcGIS Desktop.

V předposlední kapitole, nazvané *Prostorové analýzy*, jsou v úvodu vysvětleny základní teoretické poznatky z oblasti prostorových analýz. V další části této kapitoly je popsán proces tvorby vlastních sítí a prostorových analýz.

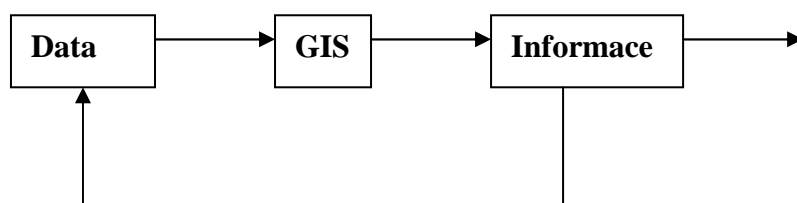
V poslední kapitole, nazvané *Zhodnocení dostupnosti ubytovacích služeb*, je s využitím síťové analýzy a předchozích vytvořených analýz vyhodnocena dostupnost ubytovacích zařízení v závislosti na vzdálenosti od památkových objektů. Následuje závěr práce a seznam použité literatury.

1 Základní terminologie

Tato kapitola popisuje základní pojmy týkající se geografických informačních systémů a prostorových dat.

1.1 Data

Data nazýváme údaje získané měřením, pozorováním, nebo pouhým zaznamenáním z reálné skutečnosti [42]. Pokud data nejsou strukturována a pokud nejsou známy vztahy mezi nimi, mají sami o sobě malou vypovídací hodnotu. Obecně lze říci, že to co vkládáme a zpracováváme v GIS, lze nazývat jako data. Výsledek zpracování těchto dat označujeme jako informace. Zde je dobré si uvědomit, že získané informace lze zpětně použít jako data [41]. Situaci znázorňuje Obrázek 1.



Obrázek 1: Vztah data - informace [zdroj: vlastní]

Specifickým druhem dat jsou tzv. **prostorová data**, což jsou data, která se nějakým způsobem vztahují k místům v prostoru a pro která jsou na potřebné rovině známé lokalizace těchto míst. Údaj, který zajišťuje vazbu dat na konkrétní místo v prostoru, se nazývá **georeference**. Ta může být buď přímá, vyjádřená souřadnicí v použitém souřadnicovém systému, nebo nepřímá - georeferencí pak může být adresa, číslo parcely, název státu, okresu, města, městské části či katastrálního území [26].

Prostorová data jsou nejčastěji prezentována v podobě map, ať už klasických „papírových“, nebo v digitální formě pomocí GIS. [41] **Geografická data** (zkráceně geodata) jsou data, která se týkají fenoménů přímo nebo nepřímo svázaných se zemským povrchem. Jejich smyslem a účelem je věrohodně přenášet informace o těchto objektech či jevech od pořizovatele k jejich příjemci - tedy uživateli. Geografická data lze rozdělit na základní data, která jsou nezbytná pro většinu GIS aplikací, a tematická data, specifická pro konkrétní aplikaci [2, 18, 42].

1.2 Geografický informační systém

Geografický informační systém je organizovaný soubor počítačového hardware, software a geografických údajů (naplněné báze dat) navržený pro efektivní získávání, ukládání, upravování, obhospodařování, analyzování a zobrazování všech forem geografických informací [50].

Při detailnějším rozboru samotného pojmu GIS se za jednotlivými výrazy skrývá [9] :

- **geo** - znamená, že GIS pracuje s údaji a informacemi vztahujícími se k Zemi, pro které známé jejich lokalizaci v prostoru
- **grafický** - znamená, že GIS využívá prostředků grafické prezentace dat a výsledků analýz a grafické komunikace s uživatelem
- **informační** - znamená, že GIS provádí sběr, ukládání, analýzu a syntézu dat s cílem získat nové informace, potřebné pro rozhodování, řízení, plánování, modelování
- **systém** - znamená, že GIS představuje integraci technických a programových prostředků, dat, pracovních postupů, personálu, uživatelů apod. do jednoho celku

GIS a prostorové analýzy

Součástí moji práce bude i vytvoření tematických map pomocí specifických prostorových analýz v prostředí ArcGIS Desktop. Prostorové analýzy jako nástroj geografických informačních systémů jsou dnes základním nástrojem pro správu a zpracování prostorových dat.

Největší důraz ze strany uživatelů je při práci v GIS kladen na podporu při rozhodování, která se opírá o kvalitní zpracování prostorových dat, často prezentovaných pomocí nejrůznějších prostorových analýz. A právě schopnost GIS vytvářet prostorové analýzy je jejich největší předností.

Prvotní náznaky prostorových analýz leží v různých disciplínách a mnoha oborech lidského vědění, ale dnes jsou již spojovány především s GIS. V těchto oborech se využívá řada nástrojů a metod, které lze použít v prostorových analýzách (např. výběr na základě dotazu, měření vzdálenosti, charakteristika okolí). Některé metody našly rychlé uplatnění

v GIS, jako například mapová algebra, jiné se však neuplatňují až tak rychle. Důvodem je obtížná algoritmizace či obtížnost použití (např. geostatické modelování, regresní modely). Geografické informační systémy tedy poskytují prostor pro provádění náročných prostorových, ale i jiných analýz a modelování. Výsledky těchto procesů jsou často ukládány v GIS, ale prezentovány a využívány jsou v kombinaci s jinými informačními zdroji [8].

Významný pokrok také přinesly GIS v oblasti vizualizace jak získaných dat, tak i výsledků zpracování. Nástroje počítačové grafiky značně usnadnily některé nejběžnější typy výstupů, především tvorbu statistických map. Rovněž se začínají rozšiřovat i netradiční způsoby vizualizace dat [14].

2 Reprezentace prostorových dat

Reprezentaci prostorových objektů lze chápat jako modelování reality, které se snažíme zachytit prostředky vhodnými pro počítačové zpracování. V GIS se nepracuje s reálnými objekty, ale s jejich zjednodušenou reprezentací – modelem reality, který se zaměřuje na znázornění informací aplikovaných vzhledem k rovině nebo povrchu [23].

Modelování lze chápat jako proces abstrakce, při kterém se snažíme zachytit důležité atributy objektu, a ty méně podstatné nebereme v úvahu, avšak s ohledem na cíl, kterého chceme dosáhnout. Výsledkem modelovacího procesu je vytvoření modelu [41, 3].

Datové modely používané v GIS databázích by měli splňovat určité podmínky standardizace vzhledem k předpokládané dlouhé době životnosti dat.

Vytvoření kvalitního datového modelu je důležitým krokem, neboť s jeho pomocí lze určit, která část reality bude obsažena v databázi, jakým způsobem bude reprezentována, a jakým způsobem ji bude možno upravovat [41].

2.1 Rastrový datový model

Rastrový datový model, patřící mezi tzv. klasické datové modely, je založený na rozdělení rovinného prostoru pravidelnou mříží na jednotlivé buňky, které představují nejmenší prostorovou jednotku, která se zpravidla dále nedělí [10, 14].

Buňka rastru by měla být nekonečně opakovatelná v rovině, což zaručuje, že pomocí rastru lze reprezentovat libovolnou rovinnou oblast. Dále by měla být nekonečně rekurzivně dělitelná na buňky menšího tvaru, což umožňuje použití hierarchických datových struktur pro ukládání rastrových dat [41]. Buňky rastru mohou mít různý tvar a podle způsobu, jakým rozdělují prostor, je lze dělit na [14] :

- a) čtvercové
- b) trojúhelníkové
- c) hexagonální

Kvalita výsledného rastru buňky je ovlivněna **způsobem přiřazení hodnot buňkám rastru**, které může být provedeno několika způsoby a buňka může být reprezentována jako [14]:

- bodová hodnota změřená kdekoliv v ploše buňky
- aritmetický průměr z několika bodových měření
- vážený aritmetický průměr, kde váhou je plošný rozsah
- maximální nebo minimální hodnota atributu
- hodnota atributu s největší váhou

Druhým faktorem, který ovlivňuje výslednou reprezentaci zájmové oblasti v GIS, je **velikost základní buňky rastru**. Obecně platí, že čím je základní buňka rastru menší, tím přesněji lze v tomto rastru zachytit průběh hranic jednotlivých geoprvků. Platí však také vztah, který nám říká, že zmenšením délky hrany buňky na polovinu se čtyřnásobně zvýší nároky na paměťovou kapacitu, nezbytnou k uložení rastru [3, 41, 43].

Při práci s rastry se používá pro záznam hodnot sledovaného atributu v jednotlivých buňkách různé rozlišení („**barevná hloubka**“), které je dalším faktorem, jenž má vliv na kvalitu výsledného rastru. Nejčastěji se používá binární, 8-bitové a 24-bitové rozlišení [14].

Výhody a nevýhody použití rastrového modelu

Použití rastrového datového modelu přináší mnoho výhod, ale také nevýhod, jak je shrnuto v následujícím přehledu [14, 10]:

- výhody
 - jednoduchá datová struktura
 - snadné kombinace dat a prostorová analýza
 - snadné simulace
 - jednodušší sestavení vlastních programů
 - levná technologie
- nevýhody
 - neúsporné využití paměti
 - chyby v odhadu délek, obvodů a tvarů objektů
 - obtížné sestavení síťových spojení
 - částečná ztráta informace
 - časově náročná transformace projekce

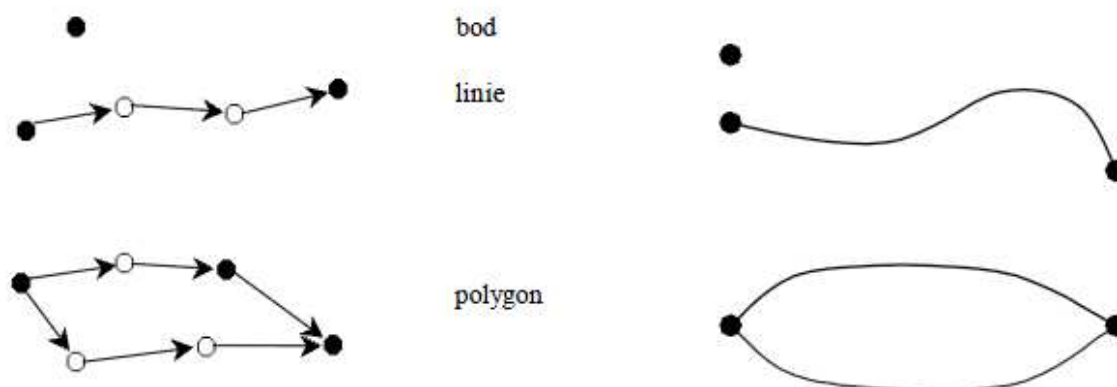
2.2 Vektorový datový model

Druhým základním modelem v GIS je vektorový datový model, který na rozdíl od rastrového modelu zavádí schematické členění dat podle geoprvků. Každému prvku vektorového modelu je přiřazen jednoznačný identifikátor. Popis geoprvku je rozdělen na tematickou a geometrickou složku, které jsou uloženy odděleně, a komunikují spolu pomocí identifikátoru [10, 14].

Mezi *základní geometrické prvky* vektorového modelu patří **bod**, který představuje nejčastější způsob prezentace kartografických fenoménů, a lze ho konstruovat pomocí těžiště objektů [14].

Linie je dalším prvkem vektorového modelu, který reprezentuje a lokalizuje skutečné lineární geografické systémy (řeky, cesty atd.) a rozděluje plochy a povrchy (hraniční linie). Linie je vyjádřena pomocí počátečního a krajního bodu a všech zlomových bodů [14].

Polygony (plochy) používáme pro reprezentaci takových kartografických objektů, které nelze zanedbat z hlediska jejich 2D zobrazení. Polygony bývají definovány jako uzavřené linie nebo řetězec linií. Příkladem použití polygonů mohou být zastavěné plochy, lesy, vodní plochy atd. V některých případech netvoří objekty souvislou plochu, a tak pro reprezentaci použijeme skupinu polygonů, kterou označujeme jako **areál** [14].



Obrázek 2: Základní prvky vektorového modelu [41]

Základní typy vektorových datových modelů

K reprezentaci geografických objektů pomocí vektorové grafiky lze využít velké množství modelů, které se od sebe liší použitou strukturou nebo možnostmi využití topologických vztahů.

Mezi základní vektorový model lze zařadit tzv. **špagetový model** (v originále spaghetti model), který patří mezi nejjednodušší. Princip tohoto modelu spočívá v odděleném kódování jednotlivých geoprvků na mapě do vektorové podoby s tím, že se mohou libovolně křížit. V tomto modelu nedochází k vytváření vztahů s okolními geoprvky. Špagetový model pro svoji jednoduchost a výkonnost našel uplatnění v digitální kartografii a počítačové grafice [23].

Topologický model, který oproti špagetovému modelu uchovává vztahy s okolními objekty, patří mezi nejstarší a nejpoužívanější vektorové modely. Základem topologického modelu je záznam linií ve formě rovinného grafu, kde jednotlivé linie odpovídají hranám

grafu a jejich počáteční a koncové uzly uzlům grafu. Topologický model se pro svoji schopnost ukládat topologické informace používá pro kontrolu konzistence nebo pro detekci chyb [23, 41].

Hierarchický model odstraňuje neefektivnost při vyhledávání v topologickém modelu pomocí ukládání v logické hierarchické podobě. Rozdělení linií, bodů a polygonů do různých souborů umožňuje při vyhledávání použít pouze určenou část dat, čímž se proces vyhledávání a manipulace zrychlí. Příkladem hierarchického systému může být datová struktura TIGER (Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing), vyvinutá pro sčítání obyvatel [23].

Výhody a nevýhody použití vektorového modelu

Používání vektorového datového modelu poskytuje mnoho výhod, ale i nevýhod, jak je uvedeno v následujících příkladech [3, 14]:

- **výhody**
 - kompaktní struktura
 - kvalitní grafika
 - vysoké rozlišení liniových a bodových vrstev
 - malý objem uložených dat

- **nevýhody**
 - složitější datová struktura
 - výpočetní náročnost
 - obtížná tvorba operace překrytí
 - nevhodné pro souvislé povrchy

3 Cestovní ruch, památky

V této kapitole jsou objasněny základní pojmy z oblasti cestovního ruchu a kulturních památek.

3.1 Cestovní ruch

Ve vymezení pojmu cestovní ruch se různí autoři rozcházejí a vyjadřují v rámci svého vymezení vždy své vlastní chápání teorie o podstatě a funkci cestovního ruchu.

Podle jedné z teorií lze **cestovní ruch** definovat jako dočasnou změnu pobytu, tj. cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, a to za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi [38].

Podle specifických potřeb účastníků cestovního ruchu lze cestovní ruch rozdělit do několika základních forem, které se odlišují zpravidla požadavky kladenými na kvalitu a rozsah požadovaných služeb [19].

Za první základní formu lze označit tzv. *rekreační cestovní ruch*, jehož podstatou je klid a odpočinek uživatele cestovního ruchu v domácích nebo zahraničních destinacích. Základním požadavkem na prostředí bývá čistota, klid a zajištění odpočinku. Kromě pasivního odpočinku patří do rekreačního cestovního ruchu například aktivity spojené s pobytem v přírodě (houbaření), nejrůznější záliby a koníčky (kutilství, zahrádkaření). Omezujícím faktorem bývá cena, od které se odvíjí kvalita poskytovaných služeb [19, 5].

Kulturně-poznávací cestovní ruch jako druhá základní forma bývá hodně různorodý, ale jeho hlavním cílem je poznávání. Plní významnou vzdělávací funkci a přispívá k rozšiřování kulturně společenského rozhledu obyvatelstva. Jedná se o krátkodobý nebo dlouhodobý, zahraniční i domácí cestovní ruch, jehož hlavní motivací je poznávání různých kultur, destinací a rozšiřování rozhledu. Cílem kulturně-poznávacího cestovního ruchu bývají zajímavé destinace (hrady, zámky, kulturní krajina atd.). Základními požadavky na služby bývají zajištění dopravy, kvalitního ubytování a stravování v blízkosti památek, doplňkové služby (průvodce) atd. [5]

Sportovně-turistický cestovní ruch využívají lidé, kteří chtějí strávit svoji dovolenou aktivní formou. Do tohoto odvětví lze zahrnout turistiku, vodáctví, zimní sporty, adrenalinové sporty, rybolov, potápění, golfovou turistiku atd. Požadavky na kvalitu služeb se liší v závislosti na provozovaném sportu, od kterého se i odvíjí cena pobytu. Mezi oblíbené lokality patří lyžařská střediska zahraniční i tuzemská, vodní toky, přímořská letoviska [19].

Lázeňsko-léčebný cestovní ruch je založen na odborné péči, kterou poskytují akreditované zdravotnické organizace. Pro rekreaci jsou využívány přírodní zdroje ve státem schválených místech (jeskyně, zřídla). Cílem pobytu bývá zlepšení zdravotního stavu návštěvníka, kterého je dosaženo pomocí různých léčebných procedur (bahenní lázně). Součástí bývají i různé druhy rehabilitací a rekonvalescencí. Mezi oblíbená střediska patří Karlovy Vary, Poděbrady, Lázně Bohdaneč [19, 5].

Jak již bylo zmíněno, cestovní ruch lze dělit na **domácí**, při kterém dochází k rekreačnímu pobytu v rámci jedné země, a na **zahraniční**, při kterém dochází k překročení hranic jednoho či více států. Podle toho, jaký dopad má zahraniční cestovní ruch na platební bilanci, ho lze dále dělit na **aktivní** (incomingový), příjezdový (přináší do země devizové prostředky) a **pasivní** (outgoingový), výjezdový (znamená odliv devizových prostředků ze země). Domácí cestovní ruch a příjezdový cestovní ruch mají kladný vliv na ekonomiku (rozvoj regionů, podíl na tvorbě HDP, zaměstnanost atd.) [5].

3.2 Kulturní dědictví a památky

Kulturní dědictví

Za kulturní dědictví jsou považovány dle [46] **památníky** - architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky či struktury archeologické povahy, nápisy, jeskynní obydlí a kombinace prvků, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy.

Skupiny budov - skupiny oddělených či spojených budov, které mají z důvodu své architektury, stejnorodosti či umístění v krajině výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy.

Lokality - výtvořky člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující místa archeologických nálezů mající výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska.

Kulturní památka

Základním právním předpisem upravujícím v České republice ochranu kulturních památek je **zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči**, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 1988 a po mnoha novelizacích platí dodnes [51].

Tento zákon ve svém § 1 deklaruje zájem státu na ochraně kulturních památek a zároveň předepisuje státu úkoly, které má pro účely ochrany kulturních památek plnit. Zákon o státní památkové péči také upravuje práva a povinnosti vlastníků kulturních památek [24].

Podle zákona České národní rady ze dne 30. března 1987 o státní památkové péči prohlašuje ministerstvo kultury České republiky za kulturní památku nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické, které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem [24, 25].

Kulturní památky se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, který vede ústřední pracoviště Národního památkového ústavu. Většina kulturních památek na území České republiky se nachází v soukromém vlastnictví. Zbylé památky jsou ve vlastnictví státu, obce, krajů nebo církve, z nichž jen některé jsou přístupné veřejnosti [25].

Kulturní památky lze rozdělit na movité a nemovité. **Movitou kulturní památkou** je taková památka, která nese znaky malířského, sochařského a literárního díla, včetně díla tradičních uměleckých řemesel (řezbářství), přesahující významem a provedením dobovou tvorbu. Movitými památkami jsou dále prohlašovány tzv. předměty venkovské hmotné kultury (lidový nábytek) nebo strojní zařízení ve stavbách technického charakteru (vodní pila) [24, 25].

Nemovitou kulturní památkou mohou být prohlášeny stavby z městského prostředí (radnice, opevnění s hradbami) i stavby z prostředí krajiny, vesnických sídel a samot (stavby lidové architektury, zemědělské usedlosti). Z hlediska sociálního a typologického je snaha o zastoupení všech druhů staveb od staveb privilegovaných společenských vrstev až po chudinská obydlí. Knížecí, feudální a šlechtické stavby zastupují především hrady a jejich zříceniny, tvrze a zámky. Zástupcem církevních staveb

jsou kláštery, kostely a kaple. Za nemovité kulturní památky jsou rovněž prohlašovány továrny a jiná technická díla, historické zahrady a parky a v neposlední řadě i pozemky s významnými archeologickými nálezy [24, 25].

Zvláštním druhem jsou pak **Národní kulturní památky (NKP)**, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa a které vznikají prohlášením vlády České republiky národní kulturní památkou [25].

Obecně je možné za národní kulturní památky považovat nemovité a movité věci nebo jejich soubory, které jsou nejvýznamnějšími doklady historického vývoje našeho národa a nositeli nejdůležitějších historických, uměleckých, vědeckých a technických hodnot, nebo které mají přímý vztah k nejvýznamnějším osobnostem a historickým událostem našeho národa [25].

Jako příklad Národní kulturní památky lze uvést České korunovační klenoty, Pražský hrad na Hradčanech, Karlštejn, pevnost Špilberk atd.

V Příloze 1 je uveden počet NKP a nemovitých kulturních památek podle krajů, evidovaných v roce 2008 v Ústředním seznamu kulturních památek ČR.

3.3 Zájmové území – okres Pardubice

Okres Pardubice je jedním ze čtyř okresů v Pardubickém kraji. V rámci kraje sousedí na jihu s okresem Chrudim a na východě s okresem Ústí nad Orlicí. Dále pak na jihozápadě a západě sousedí s okresy Kutná Hora a Kolín Středočeského kraje a na severu a severovýchodě s okresy Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou.

Sídlem okresu je město Pardubice. Svojí rozlohou 880 km² je nejmenším okresem v kraji, na jeho území se podílí 19,5 %. Hustota zalidnění 189 obyvatel na km² je však v kraji nejvyšší. Od posledních změn administrativních hranic okresů k 1. lednu 2007 je pardubický okres rozdělen na 112 obcí, z toho 8 měst a jeden městys (Choltice). Z celkového počtu 166 039 obyvatel (k 30. 9. 2008) tvořily ženy 50,8 %.

Pardubický okres má výhodnou polohu z hlediska dopravního spojení. Jeho územím prochází ze západu na východ celostátně nejvýznamnější železniční trať Praha – Olomouc, která je modernizována výstavbou mezinárodního rychlostního koridoru. V železničním uzlu Pardubice ji křížuje trať Liberec – Havlíčkův Brod. Pardubice jsou dostupné z hlavního města po dálnici D11, jejíž zprovozněná část se k městu přiblížila v roce 2006. Letiště v Pardubicích umožňuje smíšený vojenský a civilní provoz. [6, 34].

3.4 Výběr vlastních památek pro analýzy

V této kapitole je popsán výběr a postup zpracování dat, která jsou použita pro tvorbu mapových výstupů v další části práce. Jedná se o údaje o vybraných nemovitých památkách okresu Pardubice.

Nejprve bylo nutné vybrat ze zájmového území ty památky, které mají velký historický a kulturně-společenský význam pro občany i pro město jako celek. Nejdůležitějším kritériem pro výběr se staly oficiální statistiky návštěvnosti památky. Dalším kritériem byly informace o památkách, nalezené na různých turistických portálech (www.pruvodce.com, www.pametihodnosti.cz, www.vychodni-cechy.info, www.hrady.cz, www.infocesko.cz a další), na základě kterých lze usuzovat o určité atraktivitě objektů pro návštěvníky. Na těchto portálech jsou vybrané památky prezentovány jako jedny z nejatraktivnějších objektů v okrese. Dalším kritériem byla osobní návštěva památek, na základě které jsem si mohl udělat vlastní názor na atraktivitu dané památky a ověřit tak informace z turistických webů.

Vzhledem k tomu, že jsem byl omezen množstvím mapových podkladových listů pro zakreslení přesné lokalizace památek, musel jsem se při výběru zaměřit pouze na významné památky, které se nacházejí v lokalitě města Pardubice, nebo v jeho přílehlém okolí. To bylo možné, neboť turisticky významné památky okresu Pardubice se nacházejí v Pardubicích nebo v blízkém okolí. To lze doložit oficiální statistikou¹ návštěvnosti nemovitých památek za rok 2007, vydanou Českým statistickým úřadem. V této statistice jsou uvedeny počty návštěvníků u vybraných památek v zájmovém území (hrad Kunětická hora, Zelená brána).

Tyto dvě památky jsem zařadil do svého výběru na základě počtu návštěvníků, ze kterého lze usuzovat, že se jedná o atraktivní a turisty navštěvované památky. U ostatních památek nejsou statistiky návštěvnosti sledovány, většinou z důvodu bezplatného vstupu do objektu, a tudíž nelze přesně určit, zda jsou pro návštěvníky atraktivní a jak hojně jsou navštěvovány.

Další významnou památkou okresu Pardubice podle počtu návštěvníků je zámek v Pardubicích, spravovaný Východočeským muzeem v Pardubicích (dále VČM). Podle výroční zprávy VČM za rok 2007 navštívilo pardubický zámek 77 644 návštěvníků, což z této památky dělá nejnavštěvovanější turistický objekt okresu [54].

¹ Viz. Příloha č. 4

Dalším památkovým objektem, respektive souborem památek, u kterého lze předpokládat velkou návštěvnost ze strany turistů, je Městská památková rezervace Pardubice. I když o počtu návštěvníků památkové rezervace neexistují žádné oficiální statistiky, přidal jsem Městskou památkovou rezervaci Pardubice do svého výběru, a to z dvou důvodů. Prvním důvodem je skutečnost, že se objekty památkové rezervace nachází v centru Pardubic a vytváří historické jádro města, které je prezentováno i v oficiálních materiálech propagující turistický ruch v Pardubickém kraji.

Druhým důvodem je fakt, že většina objektů památkové rezervace je v soukromém vlastnictví a turisté si většinou nemohou prohlížet interiéry objektů, ale pouze exteriéry. Výjimku tvoří několik kaváren a restaurací, které mají svoje prostory v objektech památkové rezervace, a ve kterých si lze prohlédnout interiéry, které jsou však přestavěné. Za návštěvu památkové rezervace lze tedy považovat pouhou procházku ulicemi památkové rezervace s pohledem na památkové objekty, nebo návštěvu stravovacích zařízení v dané lokalitě. Kromě turistů prochází samozřejmě historickým jádrem i občané a proto je prakticky nemožné sledovat nějaké statistiky návštěvnosti rezervace jako celku.

Ostatní památky v zájmovém území, i když jistě kulturně a historicky zajímavé, nemají pro potencionálního návštěvníka až takovou atraktivitu a nejsou tak hojně navštěvovány, jako památky, které se nacházejí ve vybraném zájmovém území. Problematika výběru zájmového území a podkladových dat je popsána v kapitole 5.

Na základě statistik návštěvností a ověření informací z turistických portálů jsem dospěl k závěru, že turisticky nejatraktivnějšími památkami, které se nacházejí v Pardubicích či blízkém okolí, jsou následující objekty:

- hrad Kunětická hora
- Městská památková rezervace Pardubice²
- Zámek Pardubice
- Zelená brána

Hlavním zdrojem informací o těchto památkách se stal Ústřední seznam památek, který byl uveřejněn v roce 2003 Národním památkovým ústavem. Elektronickou podobu seznamu lze nalézt na portálu www.monumnet.czu.cz (dále MonumNet), který je průběžně aktualizován. Na portálu MonumNet je možno vyhledávat nemovité památky, národní

² Součástí Městské památkové rezervace Pardubice je i zámek Pardubice a Zelená brána. Protože však patří mezi nejnavštěvovanější objekty celé rezervace a lze u nich sledovat statistiky návštěvnosti, uvádím je zde samostatně, abych s nimi mohl v dalších částech pracovat.

kulturní památky, památky světového dědictví UNESCO, chráněná území atd. Data lze vyhledávat pomocí atributů, nebo výběrem podle krajů či okresů.

K informacím, které jsem získal z portálu MonumNet, bylo potřeba přidat další atributy, které mají důležitý význam pro potencionálního návštěvníka památky. Při vybírání dalších vhodných atributů jsem vycházel jednak z informací, které jsem získal osobní návštěvou těchto památek, a jednak z informací, které lze o daných památkách nalézt na výše uvedených turistických informačních webech. Vycházel jsem z úvahy, které informace vlastně návštěvník skutečně potřebuje k tomu, aby mohl památku navštívit.

Na základě toho jsem si dostupné informace rozdělil do určitých skupin, z nichž každá obsahuje konkrétní hodnoty atributů.

Lokalizace památky, jako první skupina, obsahuje informace o přesné poloze dané památky. Do této skupiny jsem zařadil *adresu památky*, včetně čísla popisného. Dále jsem zde uvedl *GPS* (Global Positioning System) polohu památky, pomocí které lze s využitím mapových serverů památku přesně lokalizovat. GPS souřadnice památky lze zadat do různých navigačních systémů (ruční GPS, autonavigace), s jejichž pomocí je možné dostat se k památce rychlým a efektivním způsobem. Do této skupiny jsem zařadil i kontaktní údaje (telefon, email, web).

Do druhé skupiny, nazvané **turistické informace**, jsem zařadil *otevírací dobu památky*, včetně dnů a měsíců v kalendářním roce. Dále jsem do této skupiny zařadil *vstupné*, které se liší většinou tím, zda prohlídka probíhá samostatně či s průvodcem. Do této skupiny jsem zařadil i možnost návštěvy handicapovaných spoluobčanů (*bezbariérový přístup*).

Do třetí skupiny, nazvané **služby**, jsem zařadil veškeré služby a doprovodné programy, které lze při návštěvě památky využít. Patří sem možnosti *parkování*, *prodej suvenýrů*, *možnosti občerstvení v blízkosti*, *možnost pořízení záznamu z prohlídky* (filmování, fotografování), *prohlídka s průvodcem*, *možnost konání společenské akce v prostorách* (svatby, setkání, kongresy) atd.

Ve čtvrté skupině, kterou jsem pojmenoval **popis památky**, jsem soustředil atributy, které základním způsobem charakterizují danou památku. Patří sem *stručný popis památky*, *expoziční*, *zajímavosti v okolí* a *převládající stavební sloh*.

Výše uvedené hodnoty atributů jsem doplnil k příslušným památkám a vytvořil seznam nejatraktivnějších památek okresu Pardubice v rámci zájmového území. Tento seznam jsem vytvořil v prostředí programu Microsoft Excel. Krátkou ukázkou vytvořeného seznamu znázorňuje Obrázek 3. Celý seznam je v Příloze č. 21 v adresáři Seznamy/Vybrané památkové objekty.xls.

	A	B	C	D	E
1	Název	Adresa	GPS	Web	Email
2	Zámek Pardubice	Zámek Pardubice, Zámek 1, Pardubice, 530 02	50°2'29.69"N, 15°46'35.20"E	http://www.vcm.cz/	vcm@vcm.cz
3	hrad Kunětická hora	Hrad Kunětická Hora, Ráby 6, Staré Hradiště - Ráby, 533 52	50°4'49.68"N, 15°48'43.78"E	http://www.hradkunetickahora.cz/	kunetickahora@pardubice.npu.cz
4	Městská památková rezervace Pardubice	Staré město, Pardubice	50°2'18.71"N, 15°46'44.71"E	nedostupná informace	nedostupná informace
5	Zelená brána	Pernštýnské náměstí, Pardubice	50°2'16.80"N, 15°46'40.44"E	nedostupná informace	nedostupná informace

Obrázek 3: Ukáзка vytvořeného seznamu památek [zdroj: vlastní]

3.5 Charakteristika vybraných památek

Hrad Kunětická hora

Hrad se nachází na třetihorní vyvýštině ve výšce 82 metů nad okolním terénem, a tvoří tak dominantu polabské nížiny. Expozice je tvořena prohlídkou exteriérů a interiérů hradu. Kromě prohlídky vlastní stavby hradu mohou návštěvníci vstoupit do Rytířského sálu se sklípkovou klenbou, dále mohou vstoupit do podzemí a seznámit se s dosavadními výsledky archeologického průzkum. V přízemí lze nalézt hladomornu s expozicí o vývoji českého soudnictví, v 1. patře se nachází zbrojnice a rozsáhlá výstava o parforních honech na Pardubicku. Prohlídku hradu lze zakončit vyhlídkou z věže, která je nejvyšším místem regionu a ze které lze za dobré viditelnosti pozorovat kromě jiného například Krkonoše, Železné hory a Orlické hory [16, 17]. Krátkou historii památky si lze přečíst v Příloze č. 7.

Městská památková rezervace Pardubice

Městská památková rezervace Pardubice se rozkládá v centru Pardubic a tvoří celé historické jádro města. Mezi nejznámější a nejnavštěvovanější objekty památkové rezervace patří dominanta města Pardubic Zelená brána, zámek Pardubice, kostel sv. Bartoloměje, dům U Jonáše³. Další možností, jak si prohlédnout objekty Městské památkové rezervace Pardubice, je procházka naučnou Stezkou Viléma z Pernštejna, jejíž trasa vede památkovou rezervací.

³ Soupis objektů Městské památkové rezervace Pardubice je uveden v Příloze 5

Délka stezky, která je lemována 15-ti informačními tabulemi, je asi 2,5 km a je možno ji projít za hodinu. Procházka naučnou stezkou je vhodná i pro rodiny s dětmi a handicapované spoluobčany [35]. Trasa Stezky Viléma z Pernštejna je znázorněna na Obrázku 4. Krátkou historii památky si lze přečíst v Příloze č. 7.



Obrázek 4: Stezka Viléma z Pernštejna[35]

Zámek Pardubice

Zámek Pardubice se nachází v historickém centru Pardubic a je součástí Městské památkové rezervace Pardubice. Samotnou expozicí zámku je prohlídka rytířských sálů s kamenickými prvky gotiky a renesance, kde atmosféru dokreslují iluzivní nástěnné malby znázorňující dobovou architekturu. Iluzi prostoru antického chrámu vzbuzují sloupy v rozích sálu, nesoucí malované trámy, girlandy a četné rostlinné ornamenty. Trvalou součástí expozice se staly výstava zbraní, expozice České sklo a sbírka pohlednic Orbis Pictus [52]. Krátkou historii památky si lze přečíst v Příloze č. 7.

Zelená brána

Zelená brána spolu s předbraním, jako zbytek původního městského opevnění, se nachází na spojnici Pernštýnského náměstí a náměstí Republiky v centru Pardubic. Věž poskytuje nádherný výhled na celou městskou památkovou rezervaci, zámek a široké okolí včetně hradu Kunětická hora. V prostorách předbraní je stálá výstavka spojená s historií Zelené brány a některých dalších objektů Městské památkové rezervace. Jsou zde k zhlédnutí staré mapy a plány města, historické fotografie a sádrové modely Zelené brány a kostela sv. Bartoloměje [36, 53]. Krátkou historii památky si lze přečíst v Příloze č. 7.

3.6 Typy turistů

Aby bylo možné analyzovat dostupnost ubytovacích zařízení v blízkosti památkových objektů, bylo nejprve nutné vytvořit modelové typy turistů, aby bylo možné provádět analýzy dostupnosti ubytovacích zařízení s určitou objektivitou, protože je zřejmé, že jiné nároky na kvalitu ubytovacích služeb bude mít skupinka studentů, a jiné nároky bude mít obchodník s vysokým společenským postavením. Z toho důvody byly pro analýzy vymezeny následující typy turistů na základě vlastních zkušeností autora a charakteru zájmového území.

Rodina s dětmi patří do prvního typu turistů. Tento typ turistů požaduje ve většině případů kvalitní ubytování se základní sociální vybaveností pokojů, avšak za rozumnou cenu s ohledem na počet členů rodiny. Mezi další požadavky může patřit parkoviště u zařízení, protože lze předpokládat, že rodina cestuje za památkami v blízkosti ubytovacích zařízení autem.

V rámci volnočasových aktivit může rodina s dětmi také navštívit různá zařízení, kde je možné oddávat se vodním sportům (koupaliště, plavecký bazén, písniček atd.), dále může pořádat cyklovýlety nebo pěší vycházky do okolí atd. Všechny tyto možnosti (ale i mnohé jiné) mohou brát potencionální turisté (rodiče) v úvahu při výběru ubytovacího zařízení, ve kterém budou trávit svůj rekreační pobyt. S ohledem na výše uvedené požadavky byly provedeny analýzy pro výběr různých ubytovacích zařízení podle specifických kritérií konkrétních rodin.

Sportovní týmy a fanoušci jsou druhým typem turistů, kteří přijíždějí do Pardubicka při konání některé sportovní akce (hokejový zápas, Zlatá přilba, Velká pardubická České pojišťovny atd.). Požadavky této skupiny jsou velmi různorodé. Sportovní týmy velmi často preferují kvalitní ubytování s větší kapacitou lůžek, v blízkosti sportoviště nebo v historickém centru Pardubic, ve kterém mohou sportovci trávit svůj volný čas například návštěvou památkových objektů či posezením v některé z kaváren či restaurací. Sportovní týmy také často vyžadují v ubytovacím zařízení nadstandardní služby (relaxační služby, kosmetické a čistící služby, Internet atd.) bez ohledu na cenu.⁴

⁴ To se týká většinou zahraničních sportovních výprav (fotbalová reprezentace Spojených arabských emirátů, hokejová reprezentace USA), které zde absolvují soustředění nebo se účastní mezinárodních soutěží a turnajů (Czech Open, Mistrovství světa v ledním hokeji juniorů 2008).

Dalším častým požadavkem bývá zajištění klidného prostředí, ve kterém jsou sportovci izolováni od zájmu svých fanoušků. Speciálně z důvodu tohoto požadavku sportovní týmy nejčastěji využívají ubytovací zařízení typu hotel.

Co se týká požadavků fanoušků, ti většinou nevyhledávají nadstandardní služby, ale spíše se zaměřují na zařízení, která jsou v blízkosti sportovišť a která poskytují standardní ubytovací služby za rozumné ceny. Velmi často se rozhodují také podle toho, zda dané zařízení disponuje restaurací nebo jiným typem občerstvení, ve kterém by se fanoušci mohli správně naladit na výkony svého týmu, případně oslavit úspěch. Jako v prvním typu turistů i zde platí, že požadavky konkrétních turistů v této skupině se velmi liší.

Dalším typem jsou **mladé páry, studenti a důchodci**, kteří chtějí strávit určitý čas na Pardubicku a neutratit přitom za ubytovací služby hodně peněz. Turisté z této skupiny většinou vyhledávají levná ubytovací zařízení, často se základními službami bez možnosti stravovacích služeb v objektu (stravují se z vlastních zásob). Tito turisté tráví většinu dne procházkami po okolí, návštěvou památkových objektů, různých kulturních akcí (výstavy, koncerty) nebo tráví svůj volný čas aktivně při různých sportech. Turisté z této skupiny často přijíždějí a cestují po Pardubicku a okolí vlakem nebo autobusem (vzhledem k finančním možnostem této skupiny) a hledají proto levnější ubytovací zařízení, nejlépe v blízkosti nádraží, autobusových zastávek nebo MHD.

Obchodníci, manažeři a účastníci kongresů a jiných společenských a kulturních akcí tvoří další typ „turistů“. Tento typ přijíždí do Pardubic na jeden nebo více dnů, primárně za účelem obchodu nebo účasti na některé významné akci. I přesto, že hlavním cílem návštěvy zájmového území této skupiny osob není návštěva památkových objektů, zařadil jsem tento typ „turistů“ do své práce z toho důvodu, že mnoho významných obchodních a společenských akcí se koná právě v památkových objektech zájmového území (zámek Pardubice, hrad Kunětická hora).

Tento typ „turistů“ představují významní obchodníci, manažeři, osobnosti kultury, sportu a společenského života. S ohledem na svoje společenské postavení a finanční možnosti upřednostňuje tato skupina luxusní ubytování hotelového typu, s nadstandardními službami, hlídaným parkovištěm (zaparkování drahých automobilů) a v blízkosti místa konání akce.

Handicapovaní a zdravotně a tělesně postižení spoluobčané tvoří typ turistů se speciálními nároky na ubytovacích zařízeních. Tito občané vyžadují v závislosti na stupni svého tělesného postižení bezbariérový přístup do ubytovacího zařízení, ale i do památkového objektu, který chtějí navštívit. Tělesně postižení spoluobčané také většinou preferují co nejlevnější bezbariérové ubytování, často s parkovištěm pro auto, bez kterého se jenom omezeně pohybují ať už sami, nebo i s doprovodem

4 Ubytovací zařízení

Ubytování a veškeré ubytovací služby jsou významnou součástí cestovního ruchu a jsou nezbytným předpokladem jeho rozvoje. Ubytovací služby jsou služby spojené s poskytnutím dočasného ubytování pro osobu místo jeho trvalého bydliště v ubytovacích zařízeních různého typu a kategorií.

Ubytovací zařízení by měla splňovat požadavky kladené hostem na kvalitu ubytování, dále by měla nabízet aktivity, které host v zařízení požaduje a které host využívá obvykle i v místě trvalého bydliště. Ubytovací zařízení by mělo také zabezpečit aktivity spojené s využitím volného času (kulturní akce, sport atd.) a aktivity spojené s profesí hosta (připojení na internet, sekretářský servis apod.) [5].

Ubytovací zařízení je možno podle oficiální klasifikace⁵ Asociace hotelů a restaurací České republiky rozdělit na [32]:

Hotely jako ubytovací zařízení s nejméně 10-ti pokoji přechodného ubytování a služeb s tím spojených (zejména stravovací). Člení se do pěti tříd. Hotel Garni má vybavení jen pro omezený rozsah stravování (nejméně snídaně) a členěním do čtyř tříd.

Motely jako ubytovací zařízení s nejméně 10-ti pokoji pro hosty poskytující přechodné ubytování a služby s tím spojené zejména pro motoristy a členěním do čtyř tříd.

Pension je ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb a členěním do čtyř tříd.

⁵ Klasifikace ubytovacího zařízení není obecně závazným právním předpisem a je na samotném provozovateli ubytovacího zařízení, jestli certifikaci podstoupí či nikoliv. Certifikaci a případné kontroly kategorií hotel, hotel Garni, penzion a motel provádí profesní sdružení na základě prováděcího řádu pro své členy i nečleny. Platnost certifikátu je na 4 roky (od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2009) [33].

Ostatní ubytovací zařízení:

- kemp (tábořiště)
- chatová osada
- turistická ubytovna
- hotel

Klasifikace ubytovacích zařízení - rozdělení do tříd podle mezinárodního členění [32]:

- * Tourist
- ** Economy
- *** Standard
- **** First Class
- ***** Luxury

Podle výše uvedených klasifikací si mohou turisté udělat obrázek o kvalitě ubytovacích služeb jednotlivých zařízení, která se zpravidla s vyšším počtem udělených hvězdiček zvyšuje, stejně tak jako cena za poskytované služby. Jak je však uvedeno v poznámce č. 4, jedná se o orientační údaje, neboť certifikace není závazným předpisem a v případě mezinárodního členění si hvězdičky udělují provozovatelé sami podle specifických kritérií, která podle vlastního úsudku splňují, či nikoliv.

4.1 Ubytovací zařízení okresu Pardubice

Jedním z cílů méj diplomové práce bylo vytvořit seznam ubytovacích zařízení okresu Pardubice. Snahou bylo vytvořit takový seznam, který bude obsahovat základní údaje o ubytování a ubytovacích službách, které jsou poskytovány daným zařízením.

Informační zdroje

Prvním krokem při tvorbě seznamu byl výběr zdrojů dat, ze kterých budu čerpat. Už v tomto kroku jsem narazil na první problém, neboť se mi zpočátku nedařilo nalézt nějaký oficiální seznam nebo databázi ubytovacích zařízení, která by zahrnovala veškerá zařízení v okresu Pardubice. Existuje sice mnoho turistických průvodců, brožur nebo webových portálů, na kterých lze najít informace o ubytování, ale žádný z těchto zdrojů neobsahuje úplný seznam ubytovacích zařízení se všemi informacemi, které jsem

potřeboval pro tvorbu diplomové práce. Po konzultaci s vedoucím práce jsem se rozhodl, že budu zdroje informací o ubytovacích zařízeních kombinovat.

Prvním zdrojem informací o zařízeních se stal webový portál www.travelguide.cz, na kterém je umístěna online verze projektu **Hotel Guide**, který patří mezi nejpoužívanější a nejpřehlednější seznam ubytovacích zařízení v ČR. Knižní podoba projektu Hotel Guide je používána též jako jeden z oficiálních propagačních materiálů ČR v zahraničí. Publikaci užívá Ministerstvo pro místní rozvoj, portál CzechTourism.cz a Česká centra k propagaci naší republiky doma i v zahraničí. Též je k dispozici všem zastupitelským úřadům [15].

Pro určení dalšího zdroje informací jsem kontaktoval Krajský úřad Pardubického kraje, kde jsem byl odkázán na turistický portál www.vychodni-cechy.info [49], který je jedním z oficiálních projektů krajského úřadu Pardubického kraje na podporu cestovního ruchu, kultury a sportu v Pardubickém kraji. Na tomto portále lze také nalézt informace o ubytovacích zařízeních v okrese Pardubice.

Při komunikaci s krajským úřadem Pardubického kraje mi jako další informační zdroj byla nabídnuta **brožura Ubytování 2006 Pardubický kraj** [45], ve které lze nalézt informace o ubytování v kraji podle jednotlivých obcí. Z této brožury jsem také čerpal.

Posledním zdrojem informací o ubytování se staly **webové stránky samotných ubytovacích zařízení**, které obsahovaly nejvíce informací o daném zařízení a staly se nejkvalitnějším zdrojem. Na webových stránkách byly umístěny veškeré informace, které jsem získal z předchozích zdrojů, většinou doplněné o další důležité údaje.

Platnost dat získaných z výše uvedených zdrojů je stanovena k 30. březnu 2009. Zde je dobré poznamenat, že i když byla data z informačních zdrojů sbírána do určitého termínu, nemusí být aktuální, protože data, která jsou uvedena, nejsou aktualizována dostatečně často. Toto platí i pro tvorbu seznamu ubytovacích zařízení.

Tvorba seznamu ubytovacích zařízení

Dalším krokem při tvorbě seznamu ubytovacích zařízení bylo zpracování získaných informací. Ubytovací zařízení jsem rozdělil do tří skupin⁶ na základě oficiální klasifikace Asociace hotelů a restaurací České republiky (hotel, penzion, ostatní ubytovací zařízení). Pro každou z těchto skupin jsem hledal ty atributy, které mají při výběru pro zákazníka nějaký význam a které bych mohl dále využít při tvorbě analýz. Při výběru atributů jsem

⁶ Čtvrtou skupinu *motely* jsem vynechal, neboť v zájmovém území se nenachází ani jedno zařízení tohoto typu.

vycházel z projektu Hotel Guide, konkrétně z dotazníku pro zařazení do projektu Hotel Guide a TravelGuide.cz. V tomto dotazníku je i seznam piktogramů (viz. Příloha 3), které graficky znázorňují jednotlivé atributy ubytovacího zařízení.

Na základě těchto atributů jsem vytvořil vlastní klasifikaci dostupných služeb ubytovacích zařízení. Tyto služby jsem rozdělil do několika skupin a k jednotlivým skupinám jsem přiřazoval atributové informace získané z výše uvedených informačních zdrojů. Některé atributy (lyžařský vlek, sjezdové lyžování, letní terasa, lov zvěře, vyhlídkové lety atd.) z portálu Hotel Guide jsem do seznamu nezařazoval, protože jsou pro účely mé práce nepodstatné a v analýzách bych je nevyužil.

V první skupině, nazvané **možnost zaparkování**, jsem sbíral informace důležité zejména pro motorizované hosty ubytovacího zařízení. Zajímal jsem se o to, jaké možnosti zaparkování vozidla nabízí každé zařízení. Ta zařízení, která mají v seznamu v kolonce možnost zaparkování atribut *parkoviště*, nabízejí hostům nehlídanou parkovací plochu. Jiná zařízení disponují *hlídaným parkovištěm*, které se nachází buď v uzavřeném areálu objektu, nebo je střeženo jiným způsobem (kamerový systém, vrátný atd.).

Skupina **restaurace** obsahuje informace o možnostech stravování návštěvníků ubytovacího zařízení. Konkrétně zda se v objektu nachází restaurace, či nikoliv.

Jiné možnosti občerstvení, jako další skupina, obsahují další typy občerstvení, dostupné návštěvníkovi přímo v konkrétním objektu. Těmito typy jsou:

- kavárna
- bar
- vinárna
- vinný sklípek
- pivnice

Ve skupině **internet** jsem soustředil informace o dostupnosti připojení k Internetu v ubytovacích zařízeních. *Internet na pokoji* znamená možnost připojit svůj notebook přímo na pokoji. *Wifi* atribut zastupuje možnost připojení k sítí typu Wifi většinou v celém objektu zařízení. *Možnost použití internetu* v ubytovacích zařízeních představuje nejčastěji použití internetu pouze na recepci nebo v jiné místnosti k tomu určené.

Skupina **sociální vybavenost pokojů** obsahuje atributy, které vypovídají o sociálním zázemí pokojů⁷, které nabízí konkrétní ubytovací zařízení. Jsou jimi:

- WC
- koupelna
- televizor
- telefon
- minibar
- klimatizace
- satelit
- kuchyňka

Do skupiny nazvané **finanční a sekretářské služby** jsem uváděl atributy služeb, které jsou ubytovacím zařízením poskytovány zákazníkovi v rámci jeho pobytu v zařízení a kterých může (většinou za poplatek) využít. Mezi tyto služby patří *platba kreditní kartou*, pomocí které lze uhradit pobyt bezhotovostním platebním stykem. Zařízení s *trezorem* nabízejí uložení cenných předmětů po dobu pobytu. *Sekretářské služby* mohou návštěvníci využívat například pro odeslání faxů. *Směnárnou* přímo v ubytovacím zařízení využijí hlavně cizinci.

Do skupiny nazvané **kosmetické a čistící služby** patří *praní a žehlení prádla*, uskutečněné většinou do druhého dne. Možnost využití *kadeřnických služeb* přímo v objektu zase využijí například dámy před návštěvou společenské akce.

Za **relaxační služby** lze považovat *vříivou koupel, saunu, masáže, fitness centrum* a ostatní podobné služby zaměřené na relaxaci a odpočinek hostů. Pro sportovně založené hosty nabízejí některá ubytovací zařízení možnost zapůjčení sportovního vybavení (*půjčovna kol*). **Sport v blízkosti**, jako poslední skupina atributů, obsahuje informace o možnostech sportovního využití, a to buď přímo v prostorách ubytovacího zařízení, nebo v jeho blízkém okolí⁸. Mezi tyto sporty patří *tenis, squash, golf, bowling, jízda na koni, pěší turistika, cykloturistika, plavání v plaveckém bazénu*.

⁷ V jednom ubytovacím zařízení se většinou nachází pokoje s různým vybavením, odlišené i cenově. Nebylo cílem mé práce u každého zařízení vypsát druhy vybavení pro každý pokoj, proto jsem určitým způsobem generalizoval a vypsál atributy z pokojů, které byly provozovatelem zařízení uváděny jako nejlepší.

⁸ Kromě sportů, které byly uvedeny přímo na webu jednotlivých zařízení, jsem do této skupiny zařadil také sporty, které lze provozovat v blízkosti zařízení. Tyto sporty jsem určoval na základě znalostí o poloze každého zařízení a na základě svých vlastních znalostí o možnostech sportování v dané lokalitě.

V kategorii *ostatní ubytovací zařízení* jsem vynechal skupiny finanční a sekretářské služby, kosmetické a čistící služby, relaxační služby a internet, protože jsem nenašel v informačních zdrojích informace o jejich poskytování. Do této kategorie jsem navíc zařadil skupinu **možnost ubytování**, která zahrnuje možnosti, jakým způsobem se lze v daném zařízení ubytovat. Těmito možnostmi jsou ubytování v *karavanech, stanech a lůžkách v budově*. Skupina **otevřeno**, která byla zařazena také jenom do ostatních ubytovacích zařízení, obsahuje informace o tom, ve které roční době je zařízení otevřeno. To se týká především kempů, ve kterých je ubytování sezonní záležitostí. V této skupině byla u atributu *Cena od* vybrána cena za nejlevnější způsob, jak se lze v daném zařízení ubytovat. V případě kempů se jedná o cenu za přespání jedné osoby ve stanu, proto je uvedená částka nízká.

Kromě výše uvedených skupin atributů jsem do seznamu zařadil i jednotlivé hodnoty atributů. Mezi tyto atributy patří *název, adresa, webová adresa* ubytovacího zařízení, dále *počet hvězdiček*⁹, který představuje pro návštěvníky pomůcku při výběru třídy ubytování. Dalším atributem je *informační zdroj*, ve kterém jsou zaznamenány zdroje, odkud byly informace čerpány. *Kapacita lůžek* vyjadřuje počet dostupných lůžek v ubytovacím zařízení. Atribut *ceny lůžek od* vyjadřuje, kolik stojí přenocování v nejlevnějším pokoji v daném zařízení. *Bezbariérový přístup* jako atribut informuje potencionální návštěvníky, zda je ubytovací zařízení schopné zajistit nocleh a další služby handicapovaným hostům.

Při sbírání informací k jednotlivým skupinám atributů či jednotlivým atributům se v několika případech stalo, že jsem požadovanou informaci ve výše uvedených zdrojích, ani nikde jinde, nenašel. Proto jsem kontaktoval (telefonicky, nebo emailem) dané zařízení, ze kterého jsem informace postrádal, a získal údaje tímto způsobem. I přesto se mi některé atributové hodnoty nepodařilo dohledat a proto jsou v seznamu ubytovacích zařízení zastoupeny hodnotou **nedostupná informace**.

⁹ Pouze u kategorie hotely.

Ukázku části vytvořeného seznamu (hotely) v prostředí programu Microsoft Excel znázorňuje Obrázek 5. Celý seznam ubytovacích zařízení je v Příloze č. 21; v adresáři Seznamy/Ubytovací zařízení.xls.

	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Název	Počet hvězdiček	Informační zdroj	Webová adresa	Adresa	Kapacita lůžek	Ceny pokojů od	Možnost zaparkování
2	Hotel Euro Pardubice	****	Hotel Guide, web zařízení	http://www.hoteleuro.cz	Jiráskova 2781, 53002 Pardubice	128	1960	hlídané parkoviště
3	Golf Resort Kunětická Hora	***	Hotel Guide, web zařízení	http://www.gckh.cz/inc	Dříteč 155, 53305 Pardubice	130	1360	parkoviště
4	Hotel Arnošt *** GARNI	***	Hotel Guide, web zařízení	http://www.hotel-arno.cz	Arnošta z Pardubic 676, 53002 Pardubice	137	800	parkoviště
5	Hotel Zlatá Štíka	***	Hotel Guide, web zařízení	http://www.zlatastika.cz	Štrossova 127, 53003 Pardubice	100	1180	hlídané parkoviště
6	GARNI Hotel Harmony	*	Hotel Guide, web zařízení	http://www.harmony.cz	Bělehradská 458, 53009 Pardubice	78	1000	hlídané parkoviště
7	Hotel & Bistro 100	***	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotel100.cz	Kostelní 100, 53000 Pardubice	21	1000	parkoviště
8	S. M. G. Sport Hotel	***	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotelsport.cz	Sukova třída 1735, 53002 Pardubice	44	885	parkoviště
9	Hotel Chateau Čivice	***	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.chateaucivice.cz	Za oborou 120, 53006 Staré Čivice	32	750	parkoviště
10	Zámecký hotel a restaurace	***	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.zamecky-hotel.cz	Zámecká 18, 53002 Pardubice	16	800	nedostupná informace
11	Hotel Kristl a Společníci	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotel-kristl.cz	Masarykovo náměstí 239, 53003 Pardubice	48	440	parkoviště
12	Hotel Labe	***	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.ubytovani.labe.cz	Masarykovo náměstí 2633, 53002 Pardubice	336	1400	parkoviště
13	Hotel Hůrka	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotel-hurk.cz	Hůrka 1039, 53002 Pardubice	960	350	parkoviště
14	Hotel Síríus	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotel-sirius.cz	Masarykovo nám. 6, 53002 Pardubice	66	487	parkoviště
15	Hostel TRIM	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hosteltrim.cz	Semtsinská 56, 53353 Pardubice	70	550	hlídané parkoviště
16	Hotel Technik	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	nedostupná informace	Za Školkou 620, 53341 Lázně Bohdaneč	106	450	parkoviště
17	Léčebné lázně Bohdaneč, a.s. - Hotel	***	Hotel Guide, web zařízení	http://www.llb.cz/	Masarykovo nám. 6, 53341 Lázně Bohdaneč	203	590	hlídané parkoviště
18	Hotel U zlatého anděla	**	brožura Ubytování Pardubický kraj 2006	http://www.hotelzlatandela.cz	Zámecká 25, 53002 Pardubice	26	1100	nedostupná informace

Obrázek 5: Ukázka seznamu ubytovacích zařízení [zdroj: vlastní]

4.2 Tvorba datových vrstev

Dalším krokem bylo převést vytvořený seznam do vizuální podoby, a to za pomoci mapových výstupů vytvořených v prostředí programu ArcGIS Desktop v licenční úrovni ArcView ve verzi 9.2 (dále ArcGIS)

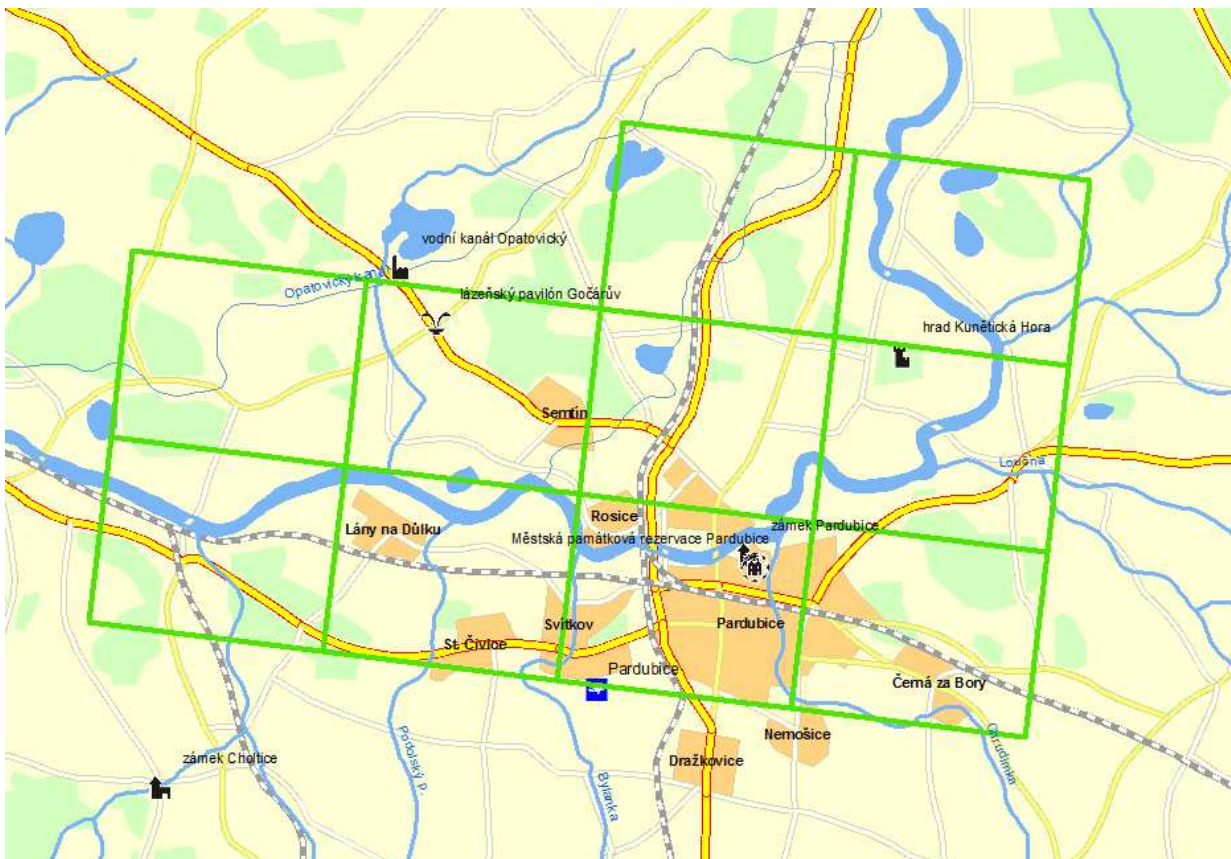
Výběr dat

Prvním krokem při tvorbě mapových výstupů byl výběr mapových podkladů. Z původních dat, která byla poskytnuta univerzitou (ArcČR 500), by nebylo možné přesně lokalizovat jednotlivé ubytovací zařízení, protože soubor dat v ArcČR 500 poskytuje značně generalizované informace. Neobsahuje například mapovou vrstvu sídla, která by byla detailně zpracovaná a stačila by pro účely mé práce. Po konzultaci s vedoucím práce jsem se rozhodl, že využiji možnosti **Českého úřadu zeměměřického a katastrálního** (dále ČÚZK) a požádám o poskytnutí dat.

Aby bylo možné ubytovací zařízení na výsledné mapě přesně lokalizovat, obrátil jsem se na ČÚZK s žádostí o poskytnutí dat. ČÚZK poskytuje zdarma pro studenty mapové podklady až do množství 10-ti listů. Ty mohou být použity pouze pro účely diplomové, bakalářské nebo semestrální práce¹⁰.

¹⁰ Více informací o podmínkách poskytování dat pro studenty lze najít na webové adrese: http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESOD=10&MENUID=10009&AKCE=DOC:30ZU_STUD_PO_DM

Protože jsem byl omezen množstvím mapových listů, o které jsem si mohl zažádat, vybral jsem po konzultaci s vedoucím práce ty listy, které pokrývají město Pardubice s přilehlými obcemi. Výběr mapových listů byl proveden v prostředí programu ArcGIS za pomoci vrstvy KLMZ10.shp (klady mapových listů v měřítku 1:10 000) a je znázorněn na Obrázku 6, kde čtverce ohraničené zelenou barvou skládají dohromady zájmové území.



Obrázek 6: Výběr zájmového území v prostředí programu ArcGIS [zdroj: vlastní]

Pro tento výběr jsem se rozhodl z toho důvodu, neboť většina ubytovacích zařízení, které zpracovávám ve své práci, se nacházejí právě na zvoleném území. Stejně tak i nejvýznamnější památky okresu (zámek Pardubice, hrad Kunětická hora, Zelená brána) se nacházejí v tomto výběru.

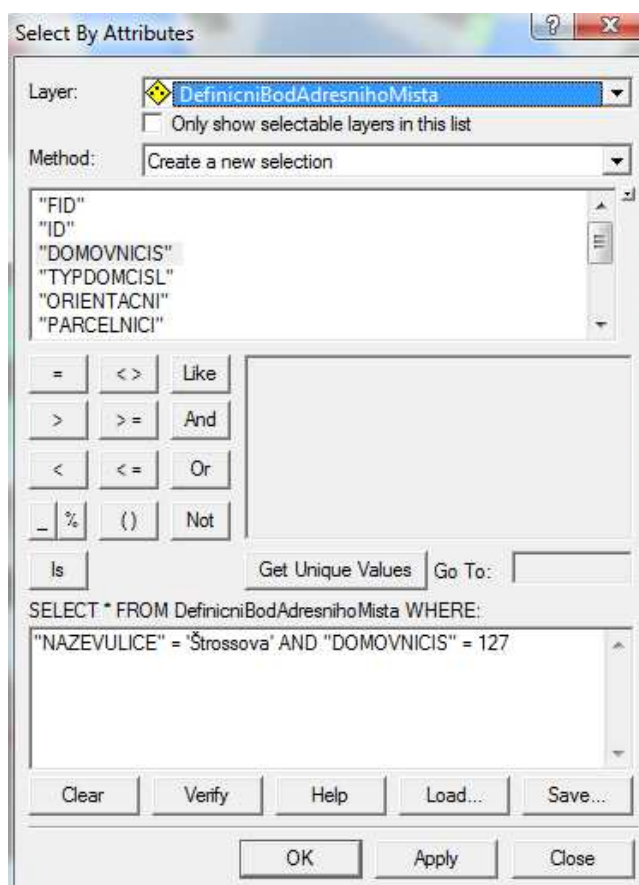
Objednání dat ČÚZK jsem provedl prostřednictvím Obchodního modulu Zeměměřičského úřadu, který je dostupný na webové adrese geoportal.cuzk.cz. Konkrétně jsem požádal o poskytnutí dat ze **Základní báze geografických dat České republiky** – polohopis (ZABAGED), vektorové základní mapy ČR v měřítku 1 : 10 000. Byly vybrány stejné mapové listy, jako v prostředí ArcGIS, což je znázorněno v Příloze č. 6.

Na základě mojí žádosti jsem obdržel požadovaná data, která bylo ovšem nutné upravit v prostředí ArcGIS, tzn. poskládat jednotlivé vrstvy na sebe ve správném pořadí, změnit symbologii, zvolit správný souřadnicový systém (S-JTSK) atd. Dále jsem z poskytnutých dat vyloučil ty vrstvy, které jsem pro účely své práce nepotřeboval (bod polohového pole, bod tíhového pole, bod výškového pole atd.)

Když byla příprava podkladových vrstev dokončena, začal jsem s tvorbou vlastních vrstev, konkrétně s bodovou vrstvou penziony, hotely, ostatní ubytovací zařízení.

Při tvorbě jsem vycházel z vlastního seznamu ubytovacích zařízení, o jehož tvorbě bylo již napsáno výše. Pro každé ubytovací zařízení jsem pomocí nástroje pro výběr podle atributů (Select By Attributes) našel jeho přesnou pozici, a to konkrétně pomocí atributů adresa a domovní číslo popisné, které lze najít ve vrstvě DefinicniBodAdresnihoMista.shp.

Například pro zařízení Hotel Zlatá Štika jsem ze seznamu jeho atributů zadal adresu a číslo popisné (Štrossova 127) do okna pro tvorbu dotazů podle atributů. Z nabídky Layer jsem vybral vrstvu DefinicniBodAdresnihoMista a pak jsem sestavil dotaz, jak je znázorněno na Obrázku 7.



Obrázek 7: Atributový dotaz pro výběr ubytovacího zařízení [zdroj: vlastní]

Verifikace

Aby bylo možné vytvořit seznam ubytovacích zařízení pomocí atributových dotazů, bylo nutné lokalizaci jednotlivých ubytovacích zařízení verifikovat, tzn. zkontrolovat jejich správnost [48].

Pomocí nástroje pro přiblížení na vybraný prvek (Zoom To Selected Features) jsem si nechal zobrazit výběr a zkontroloval, zda poloha vybraného prvku v prostředí ArcGIS odpovídá skutečné poloze Hotelu Zlatá Štika. Vizuální kontrolu jsem provedl na základě svých znalostí o umístění ubytovacích zařízení v Pardubicích, dále jsem využil služeb mapových serverů *www.mapy.cz*, *mapy.atlas.cz*, a softwaru *Google Earth*.

Porovnání umístění Hotelu Zlatá Štika prostřednictvím mapových vrstev v ArcGIS a prostřednictvím mapového serveru *www.mapy.cz* je znázorněn na Obrázku 8, kde v horní části je znázorněno zájmové území zobrazené v prostředí ArcGIS s vyznačeným hotelem a v dolní části je stejné území zobrazené pomocí serveru *www.mapy.cz*.

Obrázek 8: Hotel Zlatá Štika v programu ArcGIS a v mapovém serveru mapy.cz [zdroj: data ČÚZK, www.mapy.cz]



Obrázek 9: Hotel Zlatá Štika v programu Google Earth [zdroj: Google Earth]



Z vybraných prvků jsem pomocí příkazu pro vytvoření vrstvy z výběru (Create Layer From Selected Features) vytvořil novou vrstvu, nazvanou hotely_vyber. Na Obrázku 11 je znázorněna tabulka vybraných prvků, ze kterých byla nová vrstva vytvořena. Ve sloupci, který je označen, se nachází identifikační čísla (ID) jednotlivých vybraných prvků. Aby bylo možné propojit tyto prvky se seznamem hotelů (tabulka v programu Microsoft Excel), bylo nutné přiřadit k jednotlivým hotelům v seznamu ubytovacích zařízení odpovídající ID.

FID	Shape *	ID	NAZEVULICE	DOMOVNICI	NAZEVOBCE
938	Multipoint ZM	1799909	Semtínská	56	Pardubice
1125	Multipoint ZM	988311	Masarykovo nám.	6	Lázně Bohdaneč
1291	Multipoint ZM	990139	Za Školou	620	Lázně Bohdaneč
3958	Multipoint ZM	1010709	Bělehradská	458	Pardubice
5263	Multipoint ZM	1027777	Hůrka	1039	Pardubice
6503	Multipoint ZM	567230	Zámecká	18	Pardubice
6508	Multipoint ZM	2507178	Zámecká	25	Pardubice
6578	Multipoint ZM	1401320	Sukova třída	1735	Pardubice
6671	Multipoint ZM	1716300	Kostelní	100	Pardubice
6793	Multipoint ZM	629775	Štrossova	127	Pardubice
6877	Multipoint ZM	2214006	Masarykovo náměstí	2633	Pardubice
7178	Multipoint ZM	566845	Štrossova	239	Pardubice
8312	Multipoint ZM	2123622	Arnošta z Pardubic	676	Pardubice
8553	Multipoint ZM	1024580	Jiráskova	2781	Pardubice
10861	Multipoint ZM	2446725	náměstí Jana Pernera	217	Pardubice
11835	Multipoint ZM	243034	Za Oborou	120	Pardubice
15656	Multipoint ZM	2447549		155	Dřiteč

Obrázek 11: Tabulka vybraných prvků [zdroj: vlastní]

K samotnému propojení jsem použil po kliknutí na vrstvu hotely_vyber funkci pro propojení dat (Join). Nejprve bylo nutné nastavit cestu ke konkrétnímu listu ze sešitu MS Excel, ve kterém se seznam hotelů nachází. Aby došlo ke správnému propojení dat, bylo nutné ve funkci nastavit políčko, na základě kterého dojde k propojení dat z vrstvy hotely_vyber a ze seznamu hotelů. Tímto políčkem bylo právě ID. Po správném nastavení funkce Join došlo k propojení dat, což je znázorněno na Obrázku 12.

Attributes of hotely_vyber				
	DefinicniBodAdresnihoMista.ID	hotely\$.ID	hotely\$.Název	hotely\$.Počet hvězdiček
▶	1799909	1799909	Hostel TRIM	**
	988311	988311	Léčebné lázně Bohdaneč, a.s - Hotel Veselý	***
	990139	990139	Hotel Technik	**
	1010709	1010709	GARNI Hotel Harmony	*
	1027777	1027777	Hotel Hůrka	**
	567230	567230	Zámecký hotel a restaurace	***
	2507178	2507178	Hotel U zlatého anděla	**
	1401320	1401320	S. M. G. Sport Hotel	***
	1716300	1716300	Hotel & Bistro 100	***
	629775	629775	Hotel Zlatá Štika	***
	2214006	2214006	Hotel Labe	***
	566845	566845	Hotel Kristl a Společníci	**
	2123622	2123622	Hotel Arnošt *** GARNI	***
	1024580	1024580	Hotel Euro Pardubice	****
	2446725	2446725	Hotel Sirius	**
	243034	243034	Hotel Chateau Čivice	***
	2447549	2447549	Golf Resort Kunětická Hora	***

Obrázek 12: Tabulka propojených atributů [zdroj: vlastní]

Po propojení dat jsem ještě ve vlastnostech vrstvy (Layer Properties) v záložce pole (Fields) vybral ta políčka, která jsem chtěl v seznamu atributů ponechat, a upravil názvy jednotlivých sloupců (například hotely\$.Název jsem přejmenoval na Název).

Stejným postupem jsem vytvořil i zbylé vrstvy pro penziony, ostatní ubytovací zařízení a památky¹¹. Tím byl dokončen proces přesné lokalizace ubytovacích zařízení a památek a jejich zanesení do mapových podkladů ČÚZK v prostředí programu ArcGIS, což je znázorněno v Příloze č. 8 na vybraném zájmovém území. Ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je zájmové území k prohlédnutí také na přiloženém CD-ROM v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 8.jpg

Použitá symbolika

Závěrečným krokem při tvorbě vlastních vrstev bylo přiřazení odpovídající symboliky. Protože nově vytvořené vrstvy byly bodové, rozhodl jsem se, že jako symboliku použiji obrázkové znaky, ze kterých by bylo patrné, jakou vrstvu zastupují. V prostředí programu ArcGIS jsem však nenašel obrázkové znaky, které bych potřeboval. Obrátil jsem se proto s žádostí o poskytnutí obrázkových znaků pro účely diplomové práce na firmu World Media Partners, s.r.o., která se zabývá internetovými projekty v cestovním

¹¹ Vrstva pro památkovou rezervaci byla vytvořena jako typ polygon vzhledem k jejímu charakteru, ostatní památky byly vytvořeny jako bodové vrstvy

ruchu¹². Moje žádost byla úspěšně schválena a obrázkové znaky jsem mohl ve své práci použít. Konkrétně se jedná o znaky znázorňující hotel, penzion, kemp a ubytovnu.

Pro použití obrázkových znaků, které znázorňují památky, jsem kontaktoval turistický portál Czechtourism.cz (znaky zámek, hrad) a portál Pražské informační služby (znak brána). V obou případech jsem dostal svolení k použití vybraných znaků, které jsem upravil pro účely svojí práce (změna velikosti, oříznutí). Obrázek 13 znázorňuje použité obrázkové znaky.



Obrázek 13: Obrázkové znaky použité v diplomové práci
[zdroj: 4, 20, 40]

¹² World Media Partners, s.r.o, je také jedním z realizátorů turistického portálu www.vychodni-cechy.info

5 Prostorové analýzy

Prostorové analýzy lze chápat jako soubor technik, které vznikaly napříč různými odvětvími a obory (statistika, geografie, geostatistika, urbanizmus atd.) a jejichž cílem byla analýza dat s důrazem na jejich prostorové vztahy. Prostorové analýzy je možno definovat jako soubor technik pro analýzu a modelování jednotlivých lokalizovaných objektů, kde výsledky analýz závisí především na prostorovém uspořádání těchto objektů a jejich vlastností [1].

Prostorové analýzy jsou spjaty se studiem uspořádání prostorových dat a zabývají se mimo jiné vyhledáváním nových vztahů mezi uspořádáním a atributy objektů nebo geoprvků ve studované oblasti. Modelují tyto vztahy s cílem dosáhnout jejich lepšího porozumění a předpovědi vývoje v dané oblasti [14].

5.1 Cíle prostorových analýz

Konkrétní cíle prostorových analýz se liší podle oblasti aplikací, ve kterých je potřeba analyzovat. Nalézt univerzální rozdělení cílů prostorových analýz je obtížné a řada autorů se zde rozchází. Při používání prostorových analýz lze získat nové informace o zkoumaném území. Kvalita výstupu se přitom liší nejenom v závislosti na kvalitě, věrohodnosti a dostupnosti výchozích dat, ale i ve vhodnosti volby konkrétní analýzy, provedené výpočetním algoritmem, a pečlivosti pracovníka, který analýzu provádí.

S rostoucím pokrokem v oblasti informačních technologií dochází k rozšíření uplatnění prostorových analýz a tím i k tvorbě nových cílů.

Při obecném vymezení cílů prostorových analýz je možno klasifikovat následující cíle, kterých je ve skutečnosti mnohem více [14]:

Popis objektů nebo událostí ve sledovaném prostoru, který mimo jiné zahrnuje odvození statistických charakteristik pozorované textury geoprvků (bodů, linií, polygonů) a jejich srovnávání, testování odlišností od hypotetické struktury, zkoušení prostorových vztahů a vazeb mezi entitami, ale i běžný popis vývoje pole.

Výběr určitého místa na základě splnění určité sady podmínek, jako druhý obecný cíl analýz, nebo zkoumání míry splnění daných podmínek v určitém časovém období nebo lokalitě.

Interpretace procesů, které vedly k pozorovanému stavu uspořádání objektů či událostí ve sledovaném prostoru (systematický průzkum), např. interpretace vzniku pozorovaného uspořádání bodů, vysvětlení vývoje území v čase (jak střední hodnoty, tak variability).

Optimalizace uspořádání objektů/jevů ve sledovaném prostoru například na lokalizační a alokační úlohy, volba způsobu distribuce toků (rozmístění zaměstnaných, dětí do škol, zboží), ale také např. návrh vhodného systému vzorkování.

Redukce původního množství dat do menších, úspornějších a přehlednějších datových sad. Jako příklad lze uvést generalizaci původních dat pro lepší popis sledovaného jevu nebo jen za účelem snadnější manipulace. [44]

5.2 Charakteristika použitých analýz

Při dělení prostorových analýz je nutné si uvědomit, že některé analytické operace jsou vhodné pro rastrové vrstvy, jiné pro vektorové vrstvy. Konkrétní způsob vykonání jednotlivých analytických operací velmi závisí na GIS softwaru, ve kterém analýzy zpracováváme. Proto je potřeba zaměřit se spíše na obecné principy a neomezit se na analýzy poskytované jedním softwarovým produktem [44, 41].

Dotazy na databázi

Prohledávání a získávání informací z databází patří k základním analytickým operacím, ze kterých jsou často odvozeny složitější prostorové analýzy. Obecně lze dotazy na databázi definovat jako výběr z určitého typu dat při splnění zadaných podmínek. Dotazy na databázi lze rozdělit na **prostorové dotazy**, které využívají prostorové informace (tvar, poloha) pro zpracování dotazu (např. co se nachází v určitém místě). V případě vektorové prezentace dochází k řešení dotazů na základě zpracování dat z atributových tabulek. U rastrové prezentace se identifikují konkrétní buňky rastru včetně jejich atributových hodnot [1, 14, 23].

Atributové dotazy nevyužívají prostorové informace o geoprvcu, ale pracují pouze s jeho atributovými informacemi. Nejběžnějším atributovým dotazem bývá vyhledání prvku nebo skupiny prvků, jehož atributy odpovídají zadaným hodnotám, spadají do určeného intervalu nebo splňují logickou podmínku. Pokud se dotaz týká více atributů, používají se matematické a logické operátory (OR – sjednocení, AND – průnik, OR NOT

– negace sjednocení, AND NOT negace průniku). U vektorové prezentace dochází nejprve k zpracování dat z atributových tabulek a poté k prezentaci výsledků. U rastrové prezentace dochází k reklasifikaci hodnot uložených v buňkách a tvorbě logických obrazů, kdy jednotlivé buňky buď splňují zadanou podmínku (obsahují hodnotu 1), nebo nesplňují (hodnota 0). Vybrané buňky se pak zobrazí [14, 23].

Z výše uvedených charakteristik vyplývá, že dotazy na databázi jsou využívány především k vyhledávání objektů podle předem stanovených požadavků. Dotazy na databázi se v mojí práci staly základem pro složitější analýzy.

Příkladů využití dotazů na databázi je celá řada a jsou užitečnou pomůckou při tvorbě analýz všeho druhu. Dotazy na databázi lze různě kombinovat a vytvářet tak složené atributové a prostorové dotazy.

Vzdálenostní analýzy

Dalším typem prostorových analýz jsou vzdálenostní analýzy, které jsou založeny na transformaci vzdálenosti do analytické podoby. Tato transformace se provádí z toho důvodu, že každý jedinec při orientaci v prostoru vnímá vzdálenost velmi různorodě. Pro měření vzdálenosti ve dvourozměrném prostoru se pro vektorovou reprezentaci používá Euklidovská metrika, pro rastrovou reprezentaci Manhattan metrika.

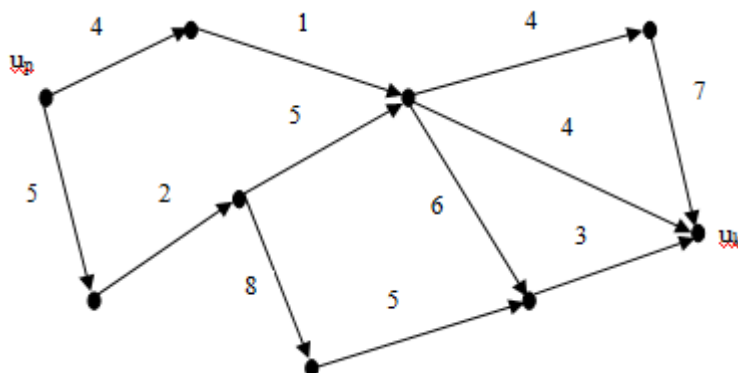
Nejčastěji využívaným typem vzdálenostních analýz je vytváření **obalové zóny** (bufferu), což spočívá ve vektorové reprezentaci ve vytvoření polygonů v určené vzdálenosti kolem bodů, linií a polygonů. Typickým příkladem využití obalových zón je znázornění šíření následků živelných katastrof (povodně, zemětřesení atd.). [1, 14, 44]

Analýzy sítí

Síťové analýzy jsou v mojí práci nejpoužívanější skupinou analýz, a proto je jejich popisu (včetně tvorby sítě) věnován větší prostor než ostatním analýzám.

Síťové analýzy patří k velmi používaným analýzám, které lze provést pouze u vektorové reprezentace. Vztahy mezi objekty jsou definovány pomocí topologie, která se používá pro hledání optimálních propojení všech míst. Propojenost lze vyjádřit pomocí grafu, který zachycuje posloupnost bodů (uzlů) a jejich spojnic (hran). V GIS se používá speciální typ grafu – síť (Obrázek 14), ten musí splňovat následující podmínky [23]:

- je konečný
- je souvislý
- je rovinný
- je orientovaný
- je hranově, případně uzlově orientovaný
- má jeden počáteční a jeden koncový bod



Obrázek 14: Příklad sítě [41]

Dle [14] lze síťové analýzy rozlišit na **hledání optimální trasy**, kde se jedná o vyhledání optimální trasy mezi dvěma nebo více body sítě (ve stanoveném pořadí nebo bez) na základě ceny cesty (čas, vzdálenost...). **Analýza konektivity** zase vyhledává všechny prvky, které jsou propojeny s výchozím prvkem. Příkladem může být vyhledání všech obchodů, které jsou propojeny s centrálním skladem před komunikace 1. třídy.

Modelování zatížení sítě simuluje například zatížení dopravních tras, transport vody ve vodních tocích, rychlost pohybu plynu v potrubí atd. Analýzu **vyhledání cesty do nejbližšího zařízení**, která je založena na vyhledání konkrétního zařízení (škola, nemocnice) od stanoveného bodu, lze využít například při autonehodě, kde hlavním cílem je dostat zraněné do nejbližší nemocnice.

Alokace zdrojů je další možností aplikace analýzy sítí. Tato analýza umožňuje vyhledání všech lokalit, které jsou od daného objektu vzdáleny určitou cenu cesty. Jako příklad lze uvést nalezení oblasti, kam až lze dojít do 10 minut od restaurace. Výstupem této analýzy je také určitý buffer (obalová zóna), v tomto případě je však brána v úvahu cena cesty definovaná pomocí sítě. Výsledkem této analýzy jsou tzv. izochrony, což jsou čáry spojující body se stejným časem k dosažení výchozího bodu [21].

5.3 Návrh a tvorba sítí pro další analýzy

Před samotným prováděním prostorových analýz je nejprve nutné vytvořit síť, což znamená vytvořit liniovou vrstvu s bodovými prvky, nad kterou budou síťové analýzy prováděny. Jak bylo výše uvedeno, analýzy sítí lze provádět nad vektorovou sítí, která je tvořena vzájemně propojenými liniemi. Tyto linie, které jsou označené koncovými body, lze dále dělit na úsečky propojené mezilehlými body. Pokud je potřeba propojit více různorodých sítí (silnice s uliční sítí), používá se pro definování přestupních uzlů vrstva bodových prvků, které lze také využít pro rozlišení úrovnových a mimoúrovňových křížení.

Při tvorbě vektorových sítí je nutné vytvořit topologicky čistou síť liniových prvků, kde platí, že linie se mohou protínat pouze ve svých koncových bodech. Křížení mimo tyto body není povoleno. Zároveň musí být určen směr pohybu na základě definování jejího počátečního a koncového bodu. Kompletní síť dále obsahuje různá pravidla a informace, které definují pohyb v síti nebo ulehčují uživateli orientaci při provádění analýz. [47]

Tvorba vlastních sítí pro analýzy byla provedena v aplikaci **ArcCatalog**, která je součástí programu ArcGIS Desktop, ve které lze upravovat, organizovat a spravovat GIS data. V ArcCatalogu byly vytvořeny nové geodatabáze, ve kterých byly vytvořeny tři nové datové sady prvků (Feature Dataset). Na základě kapitoly 3.5 bylo nutné vytvořit různé typy sítí, po kterých by se pohybovali různé typy turistů. Například síť vytvořenou z datové sady *silnice, ulice* využijí spíše ti turisté, kteří se budou přesunovat mezi památkovými objekty autem (manažeři, obchodníci atd.). Naopak síť vytvořenou z datové sady *pěšiny, cesty, ulice* využijí spíše turisté, kteří se pohybují mezi památkami pěší chůzí.

Do každé nově vytvořené datové sady byly importovány liniové vrstvy v závislosti na tom, pro jaké analýzy a kterým typem turistů bude síť využita. Tabulka 1 znázorňuje datové sady prvků a jednotlivé vrstvy, ze kterých jsou složeny.

Tabulka 1: Složení vrstev jednotlivých datových sad prvků [zdroj: vlastní]

	Datová sada prvků		
	celá síť	pěšiny, cesty, ulice	silnice, ulice
Použité vrstvy	silnice	pěšina	silnice
	nevidovaná silnice	cesta	nevidovaná silnice
	pěšina	ulice	ulice
	cesta		
	ulice		

Datová sada nazvaná *celá síť* je vytvořena z liniových vrstev, které znázorňují komunikace¹³ v zájmovém území. Z této sady byla vytvořena síťová struktura, ze které byly tvořeny prostorové analýzy. Analýzy vytvořené z této sítě byly zaměřeny na pohyb chodců-turistů v rámci celé sítě. Zde je nutné si uvědomit, že zdrojová data, která byla poskytnuta ČÚZK, neobsahují vrstvu chodníky. Ze znalosti zájmové oblasti však lze určit, že komunikace typu silnice a ulice jsou po větší část své délky (hlavně v obcích) lemovány chodníky nebo cyklostezkami, a lze tedy brát v úvahu možnost, že se lze po těchto komunikacích pohybovat pěšky. Toto zjednodušení je použito i při tvorbě ostatních sítí, respektive prostorových analýz.

Síť, k jejíž tvorbě byla použita datová sada *pěšiny, cesty, ulice*, byla vytvořena pro analyzování pohybu pěších turistů po komunikacích, které jsou k pěší chůzi určeny. Vytvořené analýzy sledují pohyb po síti těch turistů, kteří se chtějí vyhnout chůzi po chodnících v blízkosti silnic, a to z různých důvodů (hlučnost, prašnost, nebezpečné přechody atd.). Do těchto analýz lze také zahrnout tzv. cykloturisty, kteří se dopravují mezi lokalitami s pomocí kola.

Po síti, vytvořené ze struktury *silnice, ulice*, se pohybují turisté s využitím motorizovaných dopravních prostředků (automobil, motorka, autobus). Pomocí analýz, které jsou vytvořeny z této sítě, lze určit například čas potřebný k přejezdu vozidlem mezi ubytovacím zařízením a konkrétní lokalitou (památkou).

Síť lze z výše uvedených datových sad vytvořit pomocí rozšiřující aplikace programu ArcGIS – nástroje **Network Analyst**. Pomocí tohoto rozšíření lze kliknutím na funkci pro tvorbu síťových sad (Network Dataset) vytvořit novou síť, ve které je třeba definovat parametry a atributy. Parametr *Connectivity* určuje způsob, jakým lze přecházet při pohybu sítí z jednoho typu komunikace do druhého (pěšina x ulice). Parametr byl ve všech sítích nastaven na hodnotu *Any Vertex*, která umožňuje protnutí linií (komunikací) ve všech lomových bodech, které jsou sítí vygenerovány. Dále bylo potřeba nastavit atributy pro všechny vytvořené sítě. Těmito atributy se staly *vzdálenost* (v metrech) a *čas potřebný k překonání vzdálenosti* (v minutách).

Před přiřazením atributů sítím bylo nutné nejprve hodnoty těchto atributů spočítat a přiřadit je do atributových tabulek jednotlivých komunikací, protože data poskytnutá ČÚZK tyto atributy neobsahují. Hodnoty atributu *vzdálenost* byly pro všechny typy

¹³ Nejsou zahrnuty vrstvy týkající se železnice, protože zájmová oblast je malého rozsahu a cestování turistů s využitím železnice je zanedbatelné.

komunikací přidány pomocí funkce pro výpočet geometrie (Calculate Geometry), kde jednotky vzdálenosti byly nastaveny na metry. Pro výpočet času potřebného k překonání vzdálenosti bylo nutné přidat do atributových tabulek pomocný atribut *průměrná rychlost* pohybu po komunikaci (v metrech za sekundu). Průměrné rychlosti byly do atributových tabulek zadány pomocí funkce výpočet políček (Field Calculator). Hodnoty průměrné rychlosti vozidel stanovené pro každý typ komunikace podle [37] jsou znázorněny v Tabulce 2.

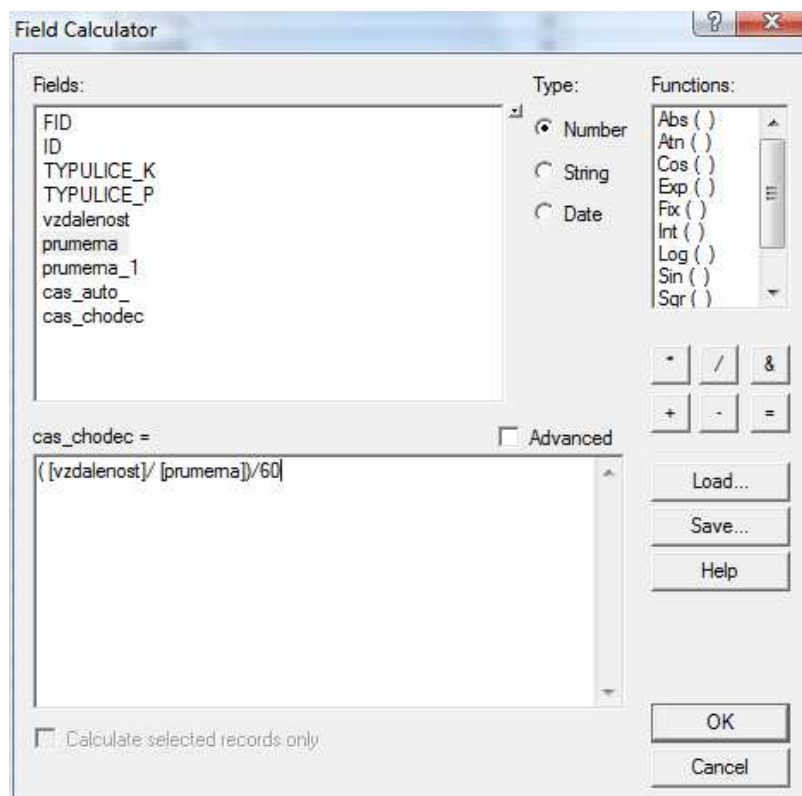
Hodnoty rychlosti pohybu vozidel po komunikacích 1. třídy bylo nutné v některých úsecích (v obcích) zájmového území upravit, protože jsem vycházel z předpokladu, že řidiči respektují nejvyšší povolené rychlosti při jízdě vozidla v obci. Konkrétně došlo ke změně rychlosti z 21 metrů za sekundu ($75,6 \text{ km.h}^{-1}$) na 14 metrů za sekundu ($50,6 \text{ km.h}^{-1}$). Průměrná rychlost jízdy po komunikacích 2. třídy a po neevidovaných silnicích byla ponechána na 15-ti metrech za sekundu (54 km.h^{-1}), což lze na základě [27] brát při jízdě v obcích za určitých podmínek jako tolerovanou rychlost.

Hodnoty rychlosti chůze turistů byly stanoveny na základě [7] na hodnotu jednoho metru za sekundu, což odpovídá ušlé vzdálenosti zhruba 3,6 kilometrů za hodinu. Na základě uvedeného zdroje se jedná o kompromis mezi „pohodovou“ chůzí a „turistickou chůzí“. Je také nutné si uvědomit, že zájmové území se nachází v polabské nížině, kde turisté s výjimkou Kunětické hory absolvují výletní trasy prakticky po rovině a kde mohou dosahovat uvedené rychlosti.

Tabulka 2: Průměrné rychlosti pohybu po komunikacích [zdroj: vlastní, 37]

Typ komunikace	Průměrná rychlost vozidla [m.s^{-1}]	Průměrná rychlost chodce [m.s^{-1}]
silnice 1. třídy	21	1
silnice 2. třídy	15	1
silnice 3. třídy	11	1
silnice neevidovaná	15	1
ulice	10	1
cesta	-	1
pěšina	-	1

Z hodnot průměrné rychlosti pohybu po komunikaci již bylo snadné pomocí funkce Field Calculator vypočítat čas potřebný k překonání vzdálenosti při dané průměrné rychlosti. Příklad výpočtu času (v minutách) potřebného k překonání ulice chodcem znázorňuje Obrázek 15.



Obrázek 15: Výpočet času pomocí funkce Field Calculator [zdroj: vlastní]

Po výpočtu výše uvedených hodnot mohly být atributy přidány v nastavení parametrů všech sítí, které byly následně aplikací ArcCatalog vygenerovány a přidány do projektu. Tím byl proces tvorby sítí dokončen a bylo možné přistoupit k závěrečné fázi, tedy k tvorbě prostorových analýz.

5.4 Vybrané aplikace prostorových analýz

Na základě kapitoly 3.5 bylo vytvořeno několik prostorových analýz, které analyzují konkrétní možnosti ubytování v ubytovacích zařízeních pro různé typy turistů s různými požadavky.

5.4.1 Analýza č. 1 – Hotely do vzdálenosti 15-ti minut chůze od zámku Pardubice

Tato analýza je zaměřena na skupinu obchodníků, manažerů a významných osobností. Cílem této analýzy je nalézt kvalitní ubytovací zařízení hotelového typu v docházkové vzdálenosti do 15-ti minut od zámku Pardubice, na kterém se koná například Pardubický festival vína. Hledané zařízení by mělo odpovídat ubytovacímu standardu s alespoň třemi hvězdičkami, zákazník by měl mít přístup k internetu na pokoji, dále by mělo disponovat restaurací a hlídaným parkovištěm.

K provedení této analýzy byl využit nejprve atributový dotaz, na základě kterého byly vybrány tři hotely z celého zájmového území, které splňovaly požadavky na kvalitu ubytování. Konkrétně to jsou: hotel Zlatá Štika, hotel Euro Pardubice, hotel Veselý Lázně Bohdaneč. Druhý požadavek, tedy docházková vzdálenost 15-ti minut od zámku Pardubice, byl ošetřen pomocí síťové analýzy, konkrétně s využitím nástroje pro nalezení zájmové oblasti (Service Area). Tato funkce byla aplikována na datovou sadu prvků *celá síť*. Jako výchozí zařízení byl nastaven zámek Pardubice a v nastavení analýzy byl zadán požadavek 15-ti minut. Po spuštění funkce program ArcGIS vygeneroval polygon docházkové vzdálenosti, ve kterém se z vybraných hotelů nalézají pouze hotel Zlatá Štika. Tento hotel je tedy jediným ubytovacím zařízením, které splňuje všechny požadavky klientů. Výsledek analýzy č. 1 je zobrazen v Příloze č. 9., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 9

5.4.2 Analýza č. 2 – Ubytovací zařízení do 1 km od ČEZ ARENY

Cílem analýzy č. 2 bylo najít vhodné ubytovací zařízení pro zahraniční sportovní výpravu, konkrétně pro hokejovou reprezentaci Německa během konání Mistrovství světa v ledním hokeji na přelomu dubna a května. Vedení sportovního týmu požaduje, aby se ubytovací zařízení nacházelo do vzdálenosti 1 km od sportoviště (ČEZ Aréna)

z důvodu každodenního rychlého přesunu hráčů na stadion, dále aby ubytovací zařízení odpovídalo podle [33] třídě Standard***, aby disponovalo restaurací a ubytovací kapacita byla pro 30 osob. Pomocí atributového dotazu byly vyhledány tyto ubytovací zařízení:

- Léčebné lázně Bohdaneč, a.s - Hotel Veselý
- S. M. G. Sport Hotel
- Hotel Zlatá Štika
- Hotel Labe
- Hotel Euro Pardubice
- Hotel Chateau Čivice
- Golf Resort Kunětická Hora

Z nalezených ubytovacích zařízení byla pomocí bufferu vybrána ta zařízení, která leží do vzdálenosti 1 km vzdušnou čarou od ČEZ ARENY. Pro ověření správnosti výběru byla na vybrané hotely aplikována ještě síťová analýza (konkrétně nástroj Service Area), pomocí které byla nalezena zařízení, vzdálená 1 km chůze od arény v rámci celé sítě. Zatímco pomocí bufferu byla vybrána tři zařízení (S. M. G. Sport Hotel, Hotel Labe, Hotel Zlatá Štika), při aplikaci síťové analýzy byla vybrána jenom dvě zařízení (S. M. G. Sport Hotel, Hotel Labe). Hotel Zlatá Štika se již po pohybu sítě nenachází ve vzdálenosti do 1km od arény. Z provedené analýzy tedy vyplývá, že výběr ubytovacích zařízení pomocí bufferu a síťové analýzy může poskytovat odlišné výsledky. Pokud by tedy vedení týmu trvalo na přesném dodržení požadavků, ubytovali by se hráči buď v hotelu Labe, nebo v hotelu S. M. G. Sport.

Výstupy z provedených analýz jsou zobrazeny v Příloze č. 10., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 10.jpg

5.4.3 Analýza č. 3 – Optimální trasa od ČEZ ARENY po vybraných zastávkách

Analýza č. 3 vychází z předchozí analýzy a jejím cílem je najít optimální trasu pro sportovce, kteří jsou ubytováni v hotelu S. M. G. Sport, a kteří si chtějí v rámci volného času projít historické centrum Pardubic a prohlédnout si významné památky našeho města. Pro nalezení optimální trasy se zastávkami byla použita síťová analýza, konkrétně nástroj pro výběr nové cesty (New Route), aplikovaná na datovou sadu prvků

pěšiny, cesty, ulice. Optimální trasa by měla začínat poblíž ČEZ ARENY a procházet několika zastávkami, na kterých by sportovci měli možnost prohlédnout si významné památky v historickém centru města a mohli by se i občerstvit v některé z kaváren (konkrétně Che's cafe bar). Na trase jsou naplánovány tyto zastávky:

- Zelená brána – zde mohou sportovci vystoupit na horní ochoz a prohlédnout si město a okolí z výšky; zde se sportovci zdrží asi 20 minut
- Che's cafe bar – zde se sportovci mohou občerstvit; předpokládaná doba zdržení je asi 1 hodina
- Zámek Pardubice – zde sportovci absolvují prohlídkovou trasu po zámku, s možností navštívit expozici zbraní, mincí a pohlednic; doba prohlídky zámku je asi 1 hodina
- Tyršovy sady – zde mohou hráči chvíli posedět a relaxovat pohledem na rozkvetlou přírodu; doba zdržení je asi 10 minut

Po nastavení všech zastávek a časových prodlev byla analýza spuštěna a program ArcGIS vygeneroval optimální trasu, která začala v 10 hodin od parkoviště před ČEZ ARENOU a skončila krátce po 13-té hodině. Výstup analýzy č. 3, včetně zastávek s časy, je zobrazen v Příloze č. 11., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 11.jpg

5.4.4 Analýza č. 4 – Zařízení poskytující levné ubytovací služby

Cílem této analýzy je nalézt levná ubytovací zařízení v rámci zájmového území pro třetí typ turistů (mladé páry, studenti a důchodci). Při formování nároků na kvalitu ubytovacích služeb je většinou pro tento typ turistů hlavním požadavkem nízká cena. Co se týče ostatních služeb, například stravování, čerpají tito turisté z vlastních zdrojů, nebo se stravují v různých jídelnách a kantýnách, případně si nakupují v obchodech. Cena při výběru byla tedy stanovena do 400 Kč za osobu/noc. Druhým požadavkem bylo, aby ubytovací zařízení byla typu hotel, penzion a ubytovna. S pomocí atributového dotazu bylo nalezeno 12 zařízení, která požadavky splňovala. Výstup z této analýzy je znázorněn v Příloze č. 12., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 12.jpg

5.4.5 Analýza č. 5 – Levné ubytovací zařízení v blízkosti centra města

Tato analýza vychází z analýzy č. 4 a jejím cílem je vyhledat to ubytovací zařízení z předchozího výběru, které se nachází nejbližší historickému centru města. I přesto, že turisté nechtějí vynaložit mnoho peněz na přenocování v ubytovacím zařízení, mohou chtít bydlet v centru města. Z centra města je snazší se dostat k vlakovému nebo autobusovému nádraží (pěšky nebo MHD) a cestovat tak po zájmovém území, v centru města je také jednodušší nakoupit si potraviny, případně se občerstvit v některé z restaurací, je zde také jednodušší poznat „noční život“ Pardubic a v neposlední řadě je pro turisty ubytování poblíž centra výhodné, protože to mají blízko k významným památkám. Za historické centrum města lze považovat oblast celé Městské památkové rezervace Pardubice, kde se nejpočetnější skupina památkových objektů nachází okolo Pernštýnského náměstí, které se pro účely analýzy stalo centrálním bodem.

Pro tvorbu analýzy byla použita datová sada prvků *celá síť*, protože do centra města se z ubytovacích zařízení mohou turisté dostat různými způsoby (chůzí po cestách, pěšinách nebo ulicích, autobusem po silnicích, jízdou na kole po silnicích, ulicích atd.) S pomocí síťové analýzy, konkrétně nástroje pro výpočet matice vzdálenosti (OD Cost Matrix), byly programem ArGIS vygenerovány linie, které spojují Pernštýnské náměstí s jednotlivými ubytovacími zařízeními, která byla vybrána již v analýze č. 5. S pomocí matice vzdálenosti bylo nalezeno nejbližší ubytovací zařízení – penzion Pod Vinicí. Výstup z této analýzy je zobrazen v Příloze č. 13., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/ Příloha č. 13.jpg

5.4.6 Analýza č. 6 – Trasa kolem památek z penzionu Pod Vinicí

Základ pro tuto analýzu tvoří analýza č. 5, s jejíž pomocí bylo nalezeno ubytovací zařízení, které je nejbližší historickému centru Pardubic, a které poskytují levné ubytovací služby. Konkrétně se jedná o penzion Pod Vinicí. Tato analýza je určena pro turisty, kteří se na základě analýzy č. 5 ubytovali v tomto penzionu, a kteří si chtějí naplánovat pěší túru po významných památkách Pardubic. Vzhledem k tomu, že se jedná o pěší túru, byla pro výběr optimální trasy pomocí síťové analýzy použita datová sada *pěšiny, cesty, ulice*.

Cílem této analýzy je naplánovat okružní trasu po památkách v zájmovém území, která by vedla historickým centrem města, pokračovala by návštěvou zámku Pardubice, dále pak podél slepého ramene řeky Labe až na hrad Kunětická hora. Zpáteční cesta do penzionu by měla vézt přes Kunětické se zastávkou na občerstvení v hostinci U Přívozu. Na jednotlivých zastávkách jsou naplánovány časy na prohlídku, respektive občerstvení, a to v následujících hodnotách:

- centrum města – asi 10 minut na Pernštýnském náměstí
- zámek Pardubice – prohlídka zámku asi 60 minut
- hrad Kunětická hora – prohlídka hradu asi 60 minut
- hostinec U Přívozu – občerstvení asi 1,5 hodiny

Po nastavení všech potřebných parametrů byla provedena síťová analýza, kde výstupem je optimální okružní trasa kolem památek, včetně časů na přesun a prohlídku objektů. Výstup této analýzy je zobrazen v Příloze č. 14., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 14.jpg

5.4.7 Analýza č. 7 – Trasa z hotelu Golf Resort Kunětická hora na zámek Pardubice

Tato analýza je určena pro druhý typ turistů (sportovní týmy, fanoušci). Cílem této analýzy je nalézt nejkratší cestu autem z hotelu Golf Resort Kunětická hora na zámek Pardubice. V rámci NATLAND Golf Tour 2009 se právě na golfovém hřišti, které je součástí uvedeného hotelu, uskuteční poslední část kvalifikace o postup do světového finále ve Španělsku. Protože se jedná o několikadenní soutěž, je pro hráče připraven doprovodný program, jehož součástí je i slavnostní raut na zámku Pardubice. Cílem této analýzy je nalézt optimální trasu pro přesun sportovců z hotelu Golf Resort Kunětická hora na zámek Pardubice. K výběru trasy byla použita síťová analýza, konkrétně nástroj pro výběr optimální trasy, aplikovaná na datovou sadu prvků *silnice*, *ulice*, protože někteří sportovci mohou pro přesun využít vlastní auto. Výstup z této analýzy je zobrazen v Příloze č. 15., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 15.jpg

5.4.8 Analýza č. 8 – Vybraná ubytovací zařízení do 1000 m od zámku Pardubice

Tato analýza je určena pro skupinu turistů rodiny s dětmi. Modelová situace je taková, že se chce rodina s dítětem ve věku do 4 let ubytovat při několikadenní návštěvě Pardubic v centru města. Rodina chce být ubytována poblíž zámku Pardubice a historického centra, aby mohla uskutečnit pěší výlet po památkách v centru Pardubic. Rodina chce také bydlet v centru, protože je zde větší dostupnost služeb než v okrajových částech města (stravovací služby, lékárny, sportoviště atd.). Cílem této analýzy je vybrat taková ubytovací zařízení, která by byla vzdálená do 1000 metrů chůze od zámku Pardubice po komunikacích typu *ulice, cesta, pěšina*. Dále by tato zařízení vzhledem k potřebám rodiny měla disponovat restaurací, hlídaným parkovištěm, a cena za pobyt v zařízení by neměla přesáhnout 500 Kč za osobu/noc.

K provedení analýzy byly nejprve pomocí nástroje pro nalezení zájmové oblasti (Service Area) vytvořeny polygony kolem ubytovacích zařízení v rámci celého zájmového území, které představují docházkovou vzdálenost 1000 metrů při pohybu po síti (datová sada *pěšiny, cesty, ulice*). Poté byla pomocí prostorového dotazu (Select By Location) vybrána ta ubytovací zařízení, jejichž polygony docházkové vzdálenosti se protínaly se zámkem Pardubice. Na tato vybraná ubytovací zařízení byl aplikován ještě atributový dotaz, který vyfiltroval jenom ta zařízení, která splňují výše uvedené požadavky (cena, parkoviště, restaurace). Výsledek analýzy je zobrazen v Příloze č. 16., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 16.jpg

5.4.9 Analýza č. 9 – Bezbariérová zařízení v zájmovém území

Cílem této analýzy je nalezení ubytovacích zařízení v rámci zájmového území, kde by se mohli ubytovat handicapovaní spoluobčané. I tito občané, v závislosti na stupni svého tělesného postižení, se snaží žít aktivně a krom mnoha jiných zálib navštěvují různé památkové objekty, pokud je ovšem památka bezbariérově přístupná. Pro vyhledání bezbariérových ubytovacích zařízení byl použit atributový dotaz na vrstvy ubytovacích zařízení (hotel, penzion, ostatní ubytovací zařízení). Kromě bezbariérovosti může být

dalším požadavkem pro výběr zařízení také parkoviště¹⁴ u objektu, protože lze předpokládat, že k přesunu mezi vzdálenými památkami využívají handicapovaní automobil. Vůz řídí tito turisté buď sami, nebo nechají řídit jinou blízkou osobu, která je často doprovází na různé kulturní akce, pokud jim to jejich zdravotní stav neumožňuje.

Výstupem z této analýzy je Příloha č. 17, která zobrazuje ubytovací zařízení v zájmovém území, jež umožňují bezbariérový přístup, respektive nabízejí pokoj, který je uzpůsoben potřebám handicapovaných zákazníků. Vybraná zařízení také disponují parkovištěm. Ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je analýza č. 9 k prohlédnutí také na v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 17.jpg

5.4.10 Analýza č. 10 – Oblast do 300 m od bezbariérových ubytovacích zařízení

Tato analýza vychází z analýzy č. 9. Jejím cílem je pomocí obalové vzdálenosti (Buffer) a síťové analýzy (nástroj Service Area) vytvořit oblasti do 300 metrů od ubytovacích zařízení, která byla vybrána v předchozí analýze. Tato vzdálenost byla podle [39] zvolena jako poměrně dobře dosažitelná i pro člověka s pohybovým omezením. Delší vzdálenost už by mohla pro některé skupiny handicapovaných představovat bez pomoci jiných osob problém. Dalším cílem této analýzy je nalézt ta ubytovací zařízení s bezbariérovým přístupem, jejichž docházková vzdálenost 300 metrů protíná některé vybrané památky zájmového území, aby bylo možné navštívit tyto památky i pro člověka s tělesným postižením, aniž by musel využívat některých dopravních prostředků. Z památek však bylo nutné pomocí atributového dotazu vybrat jenom ty, které umožňují alespoň částečný bezbariérový přístup. Konkrétně se jedná tyto památky:

- Zámek Pardubice
- Městská památková rezervace Pardubice

Pro vytvoření analýzy byla nejprve použita funkce Buffer, s jejíž pomocí byly vytvořeny obalové vzdálenosti 300 metrů vzdušnou čarou od bezbariérových zařízení. Pro nalezení skutečné oblasti byla použita síťová analýza (Service Area), pomocí které byly vytvořeny polygony znázorňující oblasti, kam lze dojít pěšky. Pro síťovou analýzu byla použita datová sada prvků *pěšiny, cesty, ulice*. Pro nalezení konkrétních ubytovacích zařízení, ze kterých lze navštívit zámek Pardubice, respektive Městskou památkovou

¹⁴ Při tvorbě seznamu ubytovacích zařízení jsem parkoviště nerozděloval podle toho, zda mají volná místa vyhrazená pro handicapované návštěvníky zařízení.

rezervace Pardubice, byl použit prostorový dotaz, po jehož aplikaci bylo nalezeno jedno zařízení, které splňuje všechny uvedené požadavky – Hotel & Bistro 100. Výstup z této analýzy je zobrazen v Příloze č. 18, ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 18.jpg

6 Zhodnocení dostupnosti ubytovacích služeb

V kapitole 5.4 bylo provedeno několik konkrétních prostorových analýz, které byly zaměřeny na jednotlivé typy turistů. S pomocí těchto analýz lze určit, pro jaký typ turistů jsou v různých modelových situacích dostupná různá ubytovací zařízení.

Aby bylo možné zhodnotit dostupnost ubytovacích zařízení v blízkosti památkových objektů zájmového území z celkového pohledu, byla vytvořena analýza č. 11 s výstupem v Příloze č. 19., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 19.jpg

Tato analýza byla vytvořena s pomocí síťové analýzy, která byla aplikována na datovou sadu prvků nazvanou *celá síť*.

S využitím nástroje Service Area byly vytvořeny dva polygony vzdálenosti, první zachycující vzdálenost do 1000 metrů a druhý do 2000 metrů od památkových objektů v zájmovém území. Pomocí prostorového dotazu byla pak vybrána ubytovací zařízení, jejichž poloha protínala vytvořené polygony. S pomocí síťové analýzy a prostorového dotazu byly tedy vytvořeny tři skupiny ubytovacích zařízení podle vzdálenosti, v jaké se nacházejí od památek. Tabulka 3 zachycuje počet ubytovacích zařízení v jednotlivých skupinách.

Tabulka 3: Počet ubytovací zařízení v jednotlivých skupinách [zdroj: vlastní]

	VZDÁLENOST OD PAMÁTEK			CELKOVÝ POČET ZAŘÍZENÍ
	do 1000 m	1000-2000 m	větší než 2000 m	
Hotely	9	3	5	17
Penziony	10	5	13	28
Kempy	-	1	2	3
Ubytovny	-	2	6	8
CELKEM	19	11	26	56

Zařízení do 1000 m od památek

V první skupině do 1000 metrů od památkových objektů se nacházejí ubytovací zařízení, která jsou vypsána v Tabulce 4.

Tabulka 4: Ubytovací zařízení do 1000 m od památek [zdroj: vlastní]

Penziony	Hotely
La Posada Mexicana	Hotel & Bistro 100
Penzion 102	Hotel Arnošt *** GARNI
Penzion 2727	Hotel Euro Pardubice
Penzion Atrium	Hotel U zlatého anděla
Penzion Austria	Hotel Zlatá Štika
Penzion City	Zámecký hotel a restaurace
Penzion NAP	Hotel Euro Pardubice
Penzion Podkova	Hotel Labe
Restaurace pod Kunětickou horou, s.r.o.	S. M. G. Sport Hotel
Zelená Žába	

Ubytovací zařízení, která se nacházejí v první skupině, lze souhrnně charakterizovat jako ta zařízení, která poskytují kvalitní ubytovací služby, avšak s vyšší cenou za tyto služby. Vyšší cena za poskytnuté služby je způsobena jednak kvalitou služeb, které jsou v těchto hotelech poskytovány, a za druhé i faktem, že tyto hotely se nacházejí v centru Pardubic a jsou tak v blízkosti vybraných památek. Tento závěr lze učinit na základě informací, které lze vyčíst z vytvořeného seznamu ubytovacích zařízení.

Hotely v této skupině jsou podle [33] ve třídě Economy a Standart, což naznačuje potencionálním zákazníkům, že poskytují kvalitní ubytovací služby. Ze seznamu ubytovacích zařízení lze také vyčíst, že tyto hotely disponují vlastní restaurací, poskytují svým zákazníkům možnost připojení k internetu, mnohé nabízejí relaxační, kosmetické a čistící služby. V blízkosti těchto hotelů se vzhledem k jejich poloze nachází i značné množství sportovišť. Na základě těchto informací a s ohledem na vyšší ceny za ubytování lze tyto hotely v první skupině doporučit jako vhodná ubytovací zařízení pro typ turistů *sportovní týmy, obchodníci a manažeři*.

Co se týče penzionů v první skupině, rozsah a kvalita poskytovaných služeb je srovnatelná s hotely v první skupině. Penziony však v mnoha případech nabízejí levnější ubytovací služby, i přesto, že se nacházejí v blízkosti centra Pardubic (s výjimkou Restaurace pod Kunětickou horou, s.r.o.) a jsou tak ve stejné skupině. Penziony v první

skupině lze tedy doporučit jako vhodná ubytovací zařízení pro stejný typ turistů, jako pro hotely v této skupině. Hotel Hůrka z této skupiny lze také doporučit pro skupinu turistů *rodiny s dětmi nebo fanoušky*, protože se jedná o zařízení, které nabízí svoje služby v nižší cenové hladině a to i přesto, že se nachází v první skupině.

Zařízení mezi 1000 – 2000 m od památek

Ve druhé skupině z této analýzy jsou zahrnuta ubytovací zařízení, která se nacházejí ve vzdálenosti mezi 1000 a 2000 metry od vybraných památkových objektů. Přehled těchto zařízení zobrazuje Tabulka 5.

Tabulka 5: Ubytovací zařízení mezi 1000 - 2000 m od památek [zdroj: vlastní]

Penziony	Hotely	Ostatní ubytovací zařízení
Birdie Pardubice s. r. o.	GARNI Hotel Harmony	Cihelna
Penzion Pod Vinicí	Hotel Kristl a Společníci	Studentské koleje Univerzity Pardubice
Penzion Staré Časy	Hotel Sirius	Ubytování u Perníkové chaloupky
Penzion U Kohoutka		
Penzion U Svobodů		

Penziony druhé skupiny nabízejí podobné ubytovací služby, jako penziony v první skupině. Rozdílná je většinou jenom cena, která je u těchto penzionů (až na Penzion Birdie a Penzion Staré Časy) nižší, než u penzionů z první skupiny. Rozdíl v ceně je u některých penzionů dán menším rozsahem poskytovaných služeb, velikost ceny však spíše ovlivňuje větší vzdálenost penzionů od vybraných památek. I když penziony nabízejí srovnatelné, mnohdy lepší služby, nemohou vzhledem ke své lokalizaci nabídnout služby za vyšší ceny než konkurenční penziony, které se nacházejí v atraktivní oblasti blíže k centru města, a tudíž i blíže k památkám. Tyto penziony mohou být volbou pro typ turistů *rodiny s dětmi*, kteří chtějí být kvalitně ubytováni v centru města, ale nechtějí nato vynakládat vysoké částky.

Hotely ve druhé skupině již nenabízejí tak širokou paletu ubytovacích služeb, jako hotely v první skupině (to se týká hlavně relaxačních, kosmetických a finančních služeb). Tyto hotely se nenachází v centru města nebo v blízkosti některé vybrané památky, a proto je i cena za přnocování v těchto hotelích nižší než cena za nocleh v hotelech z první skupiny. Vzhledem k nízkým (s výjimkou GARNI Hotel Harmony) cenám za ubytování v zařízení tohoto typu lze tyto hotely doporučit jako vhodnou alternativu ubytování pro skupinu turistů *rodiny s dětmi*, ale i pro *mladé páry, studenty a důchodce* nebo podskupinu *fanoušci sportovních týmů*.

Ve druhé skupině se nachází také tři ubytovací zařízení, které lze podle [33] zařadit do kategorie ostatní ubytovací zařízení. Konkrétně se jedná o dvě zařízení typu ubytovna (Studentské koleje Univerzity Pardubice, Ubytování u Perníkové chaloupky) a jedno zařízení typu kemp (Cihelna). Vybavenost, počet nabízených služeb i cena za přenocování v těchto ubytovacích zařízeních naznačují, že se jedná o levnou alternativu ubytování, které je vhodné spíše pro nenáročné turisty nebo pro ty, kteří nechtějí utrácet velké částky za ubytování z různých důvodů.

Zařízení ve vzdálenosti větší než 2000 m od památek

Zbývá ubytovací zařízení, která se nacházejí ve třetí skupině ubytovacích zařízení, nenabízejí většinou tak kvalitní ubytovací služby, jako ubytovací zařízení v předchozích dvou skupinách. Výjimku tvoří několik ubytovacích zařízení, které nabízejí ubytovací služby podobného rozsahu, jako podobná zařízení z předchozích dvou skupin. Mezi tyto výjimky patří například:

- Golf Resort Kunětická hora
- Hotel Chateau Čivice
- Léčebné lázně Bohdaneč, a.s - Hotel Veselý

I když se tato zařízení nenacházejí v turisticky atraktivních lokalitách centra Pardubic, nebo v blízkosti vybraných památek, nabízejí kvalitní ubytovací služby s vyšší cenovou hladinou, a to z různých důvodů. V případě hotelu Golf Resort Kunětická hora je to golfová turistika, Hotel Veselý v Lázních Bohdaneč zase nabízí ubytování pro lázeňské hosty. Přehled ubytovacích zařízení, která nejsou v prvních dvou skupinách, znázorňuje Tabulka 6.

Tabulka 6: Ubytovací zařízení ve třetí skupině [zdroj: vlastní]

Penziony	Hotely	Ostatní ubyt. zařízení
Penzion & restaurace Bílá Vrána	Golf Resort Kunětická Hora	ATC Lázně Bohdaneč
Penzion a restaurace Na Výsluní	Hotel Chateau Čivice	HC SKP - ubytovna
Penzion City	Hotel Technik	SOU Stavební - ubytovna
Penzion Fajn	LLB a.s. - Hotel Veselý	T-STRING
Penzion Hůrka	Hostel Trim	Ubytovna Plynostav Svítkov
Penzion Na Krétě		Ubytovna SH
Penzion OK		Ubytovna U Trojice
Penzion Pardubice Šenk		Autokemp Marin Mělice
Penzion Parkur		
Penzion Pluto		
Penzion Škroup		
Penzion Tillerova vila		
Restaurace a penzion U Nouzů		
Restaurace Tropical		

Jak je patrné z Tabulky 6, ve vzdálenosti větší než 2000 metrů od vybraných památek se nachází všechny typy ubytovacích zařízení, které jsem v rámci práce zpracovával. Co se týče penzionů v této skupině, nabízejí tato zařízení různou kvalitu ubytovacích služeb, převážně ale v nižší cenové hladině, než penziony v předchozích dvou skupinách, která může být způsobená právě i větší vzdáleností od atraktivních lokalit v zájmovém území. To samé lze říci o kempech a ubytovnách.

Po rozdělení ubytovacích zařízení do skupin podle vzdálenosti od památkových objektů lze konstatovat, že zařízení, která se nacházejí v první skupině a jsou tak blízko památkovým objektům, respektive jsou v centru města, nabízejí zákazníkům kvalitnější ubytovací služby za vyšší cenu. Tato zařízení jsou vyhledávána movitější a náročnější klientelou. Naproti tomu ubytovací zařízení, v jejichž blízkosti se nenachází žádná významná památka, a která neleží ani v zajímavé lokalitě, nabízejí sice také kvalitní služby, ale ne v takovém rozsahu. Proto jsou také tato zařízení cenově dostupnější pro většinu typů turistů.

Výše uvedené samozřejmě neplatí stoprocentně a ve všech skupinách se vždy najde několik zařízení, která i když lokalit patří do dané skupiny, cenově nebo nabídkou služeb vyčnívají. Seznamy ubytovacích zařízení, které jsou rozdělené podle skupin, včetně jejich atributů, lze nalézt v Příloze č. 21 v adresáři /Seznamy/Charakteristiky území.xls.

Zařízení do 1000 m od vlakového a autobusového nádraží

Vzhledem k tomu, že jsou Pardubice významným železničním dopravním uzlem, analyzoval jsem dostupnost ubytovacích zařízení v blízkosti vlakového a autobusového nádraží, která se nacházejí blízko sebe. S využitím železnice nebo autobusové dopravy mohou přicestovat turisté do Pardubic a blízkého okolí. Tento způsob dopravy je využíván především těmi turisty, kteří z různých důvodů nemohou do Pardubic přicestovat autem.

K ověření dostupnosti ubytovacích zařízení v blízkosti obou nádraží byla vytvořena analýza č. 12 s výstupem v Příloze č. 20., ve větším rozlišení a lepší tiskové kvalitě je k prohlédnutí také v Příloze č. 21 v adresáři Mapové výstupy/Příloha č. 20.jpg. K vytvoření této síťové analýzy byl použit nástroj Service Area, aplikovaný na datovou sadu prvků *celá síť*. Výstupem z této analýzy je polygon docházkové vzdálenosti do 1000 m od obou nádraží, ve kterém se nachází celkem pět ubytovacích zařízení, kterými jsou:

- Ubytovna U Trojice
- Hotel Labe
- Hotel Sirius
- Penzion Staré Časy
- Penzion Podkova

Kvalita ubytovacích služeb v těchto pěti zařízeních se značně liší vzhledem k tomu, o jaký typ zařízení se jedná. Ubytovna U Trojice a Hotel Sirius nabízejí spíše levné služby s nižší kvalitou, které jsou určeny pro nenáročné turisty. Penzion Staré časy a Penzion Podkova nabízejí kvalitnější ubytovací služby vhodné pro turisty, kteří chtějí být za „rozumnou cenu“ kvalitně ubytováni. Hotel Labe sice nabízí nejkvalitnější ubytovací služby s nejvyšší cenovou hladinou, je však těžké si představit, že by turisté, kteří přicestovali do Pardubic vlakem, byli ubytováni v tříhvězdičkovém hotelu.

Z výsledků analýzy č. 12 lze konstatovat, že ve vzdálenosti do 1000 m od autobusového a vlakového nádraží v Pardubicích se nachází pět ubytovacích zařízení, z nichž čtyři jsou kvalitativně i cenově vhodná pro turisty, kteří jako způsob dopravy do Pardubic zvolí autobus nebo vlak.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo s využitím prostorových analýz ověřit dostupnost ubytovacích zařízení v blízkosti nemovitých památek okresu Pardubice. Vzhledem k poskytnutým datům bylo vybráno zájmové území, v jehož rámci byly prostorové analýzy vypracovány. Tímto územím se staly Pardubice s přilehlým okolím.

Těžiště mé práce spočívalo v samotném vypracování prostorových analýz, uvedení příkladů jejich možného využití pro jednotlivé typy turistů a přiložení výstupů vytvořených analýz. V kapitole 5 bylo vytvořeno celkem 10 prostorových analýz, jejichž výstupy byly prezentovány na mapových výstupech, které jsou součástí přílohy, a jsou i ve větším rozlišení a kvalitě k prohlédnutí na přiloženém CD-ROM v adresáři Mapové výstupy.

K ověření dostupnosti ubytovacích zařízení byla použita *síťová analýza*, kterou bylo možno aplikovat až po vytvoření vlastních sítí a s jejíž pomocí byly vytvořeny analýzy pro modelové situace výběru ubytovacích zařízení jednotlivými typy turistů. Kromě síťové analýzy byla u některých analýz použita také *obalová vzdálenost* (Buffer).

V zájmovém území se nachází celkem 56 ubytovacích zařízení, které jsem v kapitole 6 rozdělil do tří skupin podle toho, v jaké vzdálenosti od památkových objektů se nacházejí.

Na základě seznamu ubytovacích zařízení a vytvořených analýz v kapitole 5 a v kapitole 6 lze tedy konstatovat, že *kvalita ubytovacích služeb v rámci zájmového území se liší* v závislosti na tom, v jaké lokalitě a tím i v jaké vzdálenosti od památkových objektů se jednotlivá zařízení nacházejí. Velmi zjednodušeně lze říci, že čím blíže je ubytovací zařízení k památkovému objektu, tím větší rozsah služeb zákazníkům nabízí, i když to samozřejmě neplatí ve všech případech. Lokalita, kde je zařízení umístěno, hraje významnou roli i při výběru ze strany turistů.

Turisté, kteří nehledají luxusní a drahé ubytovací služby, se přirozeně spokojí s levnějšími službami, které jsou ale nabízeny v zařízeních, která se nacházejí spíše v okrajových částech Pardubic nebo v přilehlých obcích. Turisté ze „střední vrstvy“ obyvatel budou vyhledávat zařízení, která jim poskytnou kvalitnější ubytovací služby s cenovou hladinou přiměřenou jejich možnostem. Movitá klientela bude vyhledávat spíše kvalitnější ubytovací služby v atraktivních lokalitách, ve kterých se nacházejí i vybrané památky.

V práci byly také uvedeny potřebné teoretické poznatky z oblasti GIS, datového modelování, cestovního ruchu, památek a prostorových analýz, které se vztahují k danému tématu. K jednotlivým prostorovým analýzám jsou pak uvedeny stručné charakteristiky, cíle analýz, pro koho jsou určeny a co je jejich výstupem.

Při tvorbě diplomové práce jsem narazil na **několik problémů**. Prvním problémem byl *výběr podkladových dat* pro tvorbu mapových výstupů v programu ArcGIS Desktop. Aby bylo možné přesně lokalizovat ubytovací zařízení a památkové objekty, bylo nutné získat podrobné vektorové podklady z ČÚZK, které však byly omezeny počtem mapových listů, a tak bylo nutné zpracovat téma práce pouze v rámci města Pardubice a přilehlého okolí. To bylo možné, protože nejvýznamnější památkové objekty se nacházejí v tomto území.

Druhým problémem při tvorbě práce bylo *získání informací* o ubytovacích zařízeních v rámci zájmového území. I když jsem využil několik oficiálních informačních zdrojů a tam, kde jsem neuspěl, jsem pokračoval v hledání informací osobní iniciativou (e-mail, telefon), v některých případech se mi nepodařilo získat všechny potřebné údaje o ubytovacích zařízeních, a byl jsem tak nucen pracovat s určitou nepřesností. Pro získání optimálních výsledků, které by nejvíce odpovídaly realitě, by bylo nutné analyzovat dostupnost s ubytovacími zařízeními, o kterých bych měl všechny potřebné informace.

Dalším problémem, který souvisí se získáváním informací, je jejich *aktuálnost k určitému datu*. Není výjimkou, že data, která jsou informačními zdroji uvedena, nejsou často aktualizována a může se v některých případech stát, že ubytovací zařízení nabízí určitou službu, která není zahrnuta v informačních zdrojích.

I přes tyto problémy **se mi podařilo analyzovat dostupnost ubytovacích zařízení v blízkosti nemovitých památek**, vytvořit seznam ubytovacích zařízení i vybraných památek a vytvořit mapové výstupy vytvořených prostorových analýz, z nichž některé by se spolu se seznamem ubytovacích zařízení dali použít pro turistické účely.

Použitá literatura

1. *Analýza geodat* [online]. 2007 [cit. 2009-03-25]. Dostupný z WWW: <https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=6522>.
2. BATCOS [online]. 2005 [cit. 2007-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://gis.zcu.cz/test/studium/ugi/elearning/>>.
3. BŘEHOVSKÝ, M. - JEDLIČKA, K. *Úvod do geografických informačních systémů(přednáškové texty)*. [s.l.] : [s.n.], [2006]. 116 s.
4. *CzechTourism – podporujeme incomingový cestovní ruch* [online]. 2006 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/?show=002012>>.
5. ČERTÍK, M. *Cestovní ruch. Vývoj, organizace, řízení*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství OFF, 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8.
6. *Český statistický úřad - PARDUBICE, ÚVODNÍ STRÁNKA* [online]. 2009 [cit. 2009-03-26]. Dostupný z WWW: <http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pardubice>.
7. *Dvacet stupňů k maratonskému zlatu - behy.cz: běh, běžecké boty, maraton, trénink, tepová frekvence* [online]. 2007 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.behy.cz/2007052802-dvacet-stupnu-k-maratonskemu-zlatu.html>>.
8. *GEOG387 Geographic information systems* [online]. 2005 [cit. 2009-01-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sonoma.edu/users/a/aguilaal/gis387/>>.
9. *Geoinformatika - Geografické systémy* [online]. 2006 [cit. 2009-01-10]. Dostupný z WWW: <<http://geologie.vsb.cz/geoinformatika/kap06.htm>>.
10. *GIS Raster data model* [online]. 2005 [cit. 2009-01-12]. Dostupný z WWW: <www.ils.unc.edu/~ruvam/INLS110_111/fall03/slides/rasterdatamodels.ppt>.
11. *GISLaboratory - Co je to GIS* [online]. 2002 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://cit.osu.cz/gis/pages/coJeToGis.php>>.
12. HEROUT, J. *Jak poznávat kulturní památky*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1986. 336 s. ISBN 23 – 004 – 86.
13. HOLZER, Markus - KUTRIB, Martin. *Improving raster image Run-length encoding using data order*. [s.l.] : [s.n.], 2001. 18 s. Dostupný z WWW: <<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/summary?doi=10.1.1.12.9914>>.
14. HORÁK, J. *Prostorová analýza dat*. Skripta VŠB-TU Ostrava, 2006. 149 stran.
15. *Hotel Guide* [online]. 2008 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.travelguide.cz/static.asp?strContent=mediainfo-cz&strLanguageID=cz>>.

16. *Hrad Kunětická hora* - (www.hrady-zamky.cz) [online]. 2008 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.hrady-zamky.cz/hrad-kuneticka-hora/>>.
17. *Hrad Kunětická hora - TOURISM.CZ - rezervační a informační systém* [online]. 2008 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuneticka.hora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=1982>>.
18. [Http://klobouk.fsv.cvut.cz/~kalika/gis/uvod1.pdf](http://klobouk.fsv.cvut.cz/~kalika/gis/uvod1.pdf) [online]. 2007 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://klobouk.fsv.cvut.cz/~kalika/gis/uvod1.pdf>>.
19. INDROVÁ, J. a kol. *Cestovní ruch I*. Praha: VŠE, 2004. ISBN 80-245-0799-4.
20. *Internetové projekty v cestovním ruchu - World Media Partners s.r.o.* [online]. 2009 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.wmp.cz/>>.
21. JEDLIČKA, J. *Problematika zpracování vektorových dat v prostředí GIS GRASS*. [s.l.], 2003. 108 s. Diplomová práce.
22. KOLÁŘ, J. *Geografické informační systémy (GIS) a jejich využití ve zdravotnictví* [online]. 2006 [cit. 2009-01-12]. Dostupný z WWW: <www.infomed.cz/libfile/file_download.php?id=37>.
23. KOMÁRKOVÁ J., KOPÁČKOVÁ H., *Geografické informační systémy (pro kombinovanou formu studia)*. Univerzita Pardubice, 2005. ISBN: 80-7194-819-5.
24. *Kulturní památky a péče o ně* [online]. 2008 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatky/navod-na-reseni-zivotnich-situaci/Bro_ura_-_listopad_07_II__2_.doc>.
25. *KULTURNÍ PAMÁTKY ČR | Měšťanské domy a paláce, radnice, hrady a zámky, lidové stavby a nábytek* [online]. 2009 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.lidova-architektura.cz/C-ochrana/chranene-stavby/kulturni-pamatky.htm>>.
26. LAURINI, R. - THOMPSON, D. *Fundamentals of spatial informatics system*. The APIC series. Number 37. Academic Press, London, 1994. 680 s.
27. *Měření rychlosti (radary a tolerance měření) v České republice a v jiných státech / Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.* [online]. 2008 [cit. 2009-03-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.cdv.cz/mereni-rychlosti-radary-a-tolerance-mereni-v-ceske-republice-a-v-jinych-statech/>>.
28. *Městská památková rezervace Pardubice - Městská památková rezervace Pardubice - Perníkové hejtmanství - rezervační a informační systém* [online]. 2005 [cit. 2009-02-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.pernikovachaloupka.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=76343>>.

29. *Městská památková rezervace Pardubice / Městská památková rezervace Pardubice - Czech.Republic.CZ* [online]. 2005 [cit. 2009-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=76343&session=2295800>>.
30. *Nemovité kulturní památky a jejich evidence v České republice* [online]. 2008 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/kultura-a-kulturni-dedictvi/pamatky/nemovite-kulturni-dedictvi/>>.
31. *NIPOS* [online]. 2008 [cit. 2008-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.nipos-mk.cz/statistika/default.asp?id=62>>.
32. *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení 2006-9 - Asociace hotelů a restaurací ČR* [online]. 2008 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.ahrcr.cz/oficialni-jednotna-klasifikace-ubytovacich-zarizeni-2006-9/>>.
33. *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky kategorie hotel, hotel garni, pension a motel* [online]. 2008 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.hotelstars.cz/>>.
34. *Okres Pardubice - Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2006 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Pardubice>.
35. *Pardubice Region Tourism | Stezka Viléma z Pernštejna* [online]. 2008 [cit. 2009-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://web.ipardubice.cz/page.php?what=page&page=197>>.
36. *Pardubice Region Tourism | Zelená brána | Green Gate* [online]. 2007 [cit. 2009-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://web.ipardubice.cz/page.php?what=page&page=119>>.
37. PEŇÁZ, T. *Zpřesnění liniového dopravního modelu sítě silničních komunikací pro účely analýzy dopravní dostupnosti*. In Sborník referátů z konference „GIS Ostrava 2005“, Ostrava, VŠBTU Ostrava. 23.- 26. 1. 2005, 14 s.
38. PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: IDEA SERVIS, 1. konsorcium, 1999. ISBN 80-85970-29-5.
39. PIVERKOVÁ, A. *Prostorové analýzy pro detekci míst ve městě s vysokou rizikovostí pro tělesně postižené*. [Univerzita Pardubice], 2008. 88 s. Diplomová práce. Dostupný z WWW: <<https://dspace.upce.cz:8443/handle/10195/29766>>.
40. *Pražská informační služba* [online]. 2007 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.pis.cz/cz/praha/pamatky/piktogramy>>.
41. RAPANT, P. *Úvod do geografických informačních systémů*. VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2002. 112 s.
42. *T-MAPY spol. s r.o. Hradec Králové - Geografická data* [online]. 2008 [cit. 2008-10-10]. Dostupný z WWW: <http://www.tmapy.cz/public/tmapy/cz/_aktualne/_clanky/geograficka_data.html>.

43. *T-MAPY spol. s r.o. Hradec Králové - O GIS* [online]. 2007 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://www.tmapy.cz/public/tmapy/cz/_aktualne/_clanky/o_gisu.html>.
44. TUČEK, J. *Geografické informační systémy-principy a praxe*. Praha: Computer Press 1.vyd. 424 s. 1998. [cit. 5.3.2009]. ISBN 80-7226-091-X.
45. *Ubytování 2006 Pardubický kraj*. [s.l.] : [s.n.], 2006. 72 s.
46. *Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví*. [online]. [cit. 2. 5. 2008] Dostupné z: <www.nulk.cz/files/unesco/umluva_svet_kult_prir_dedictvi.doc>.
47. VELHARTICKÝ, D. *Analýzy nad vektorovou sítí*. [s.l.], [2006?]. 5 s. Semestrální práce. Dostupný z WWW: <http://gis.zcu.cz/studium/apa/referaty/2006/Velharticky_AnalyzyNadVektorovouSiti/#d0e33>.
48. *Verifikace - Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2007 [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Verifikace>>.
49. *Východní Čechy - Východní-Čechy.info* [online]. 2007 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.vychodni-cechy.info/>>.
50. *What is GIS?* [online]. 2008 [cit. 2009-01-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.gis.com/whatisgis/>>.
51. *Zákon České národní rady ze dne 30. března 1987, o státní památkové péči (ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb.)* [online]. c2003 – 8. [cit. 10. 10. 2007]. Dostupné z: <<http://www.npu.cz/pp/dokum/legisl/pamzak/>>
52. *Zámek Pardubice - Průvodce po Česku* [online]. 2006 [cit. 2009-02-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.pruvodce.com/pardubice/>>.
53. *Zelená brána, Array* [online]. 2007 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.hrady.cz/?OID=4245>>.
54. *Zpráva o činnosti Východočeského muzea v Pardubicích za rok 2007* [online]. 2008 [cit. 2009-03-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.vcm.cz/museum/zpravy/VZ2007.pdf>>.

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Počet památek podle krajů [zdroj: vlastní, 30]	74
Příloha č. 2 – Klasifikace kulturních památek dle J. Herouta [12].....	75
Příloha č. 3 – Obrázkové znaky z projektu Hotel Guide [15]	76
Příloha č. 4 – Statistika návštěvnosti památek v okresech Pardubického kraje [31]	77
Příloha č. 5 – Výnos o zřízení městské památkové rezervace Pardubice [29]	78
Příloha č. 6 – Výběr mapových listů v Obchodním modulu ČÚZK [zdroj: ČÚZK]	80
Příloha č. 7 – Krátká historie vybraných památek.....	81
Příloha č. 8 – Zájmové území.....	84
Příloha č. 9 – Hotely s atributy do 15-ti minut chůze od zámku Pardubice	85
Příloha č. 10 – Vybraná ubytovací zařízení do 1km od ČEZ ARENY	86
Příloha č. 11 – Optimální trasa od ČEZ ARENY po vybraných zastávkách	87
Příloha č. 12 – Zařízení poskytující levné ubytovací služby.....	88
Příloha č. 13 – Zařízení nejbliže k centru města s levným ubytováním.....	89
Příloha č. 14 – Trasa kolem památek z Penzionu Pod Vinicí	90
Příloha č. 15 – Trasa z Hotelu Golf Resort Kunětická hora na zámek Pardubice.....	91
Příloha č. 16 – Vybraná ubytovací zařízení do 1000 m od zámku Pardubice.....	92
Příloha č. 17 – Bezbariérová ubytovací zařízení	93
Příloha č. 18 – Oblast 300 m od bezbariérových ubytovacích zařízení	94
Příloha č. 19 – Ubytovací zařízení do 1000 a 2000 m od památek	95
Příloha č. 20 – Ubytovací zařízení do 1000 m od vlakového a autobusového nádraží.....	96
Příloha č. 21 – Obsah CR-ROM.....	97















































































Příloha č. 1 - Počet památek podle krajů [zdroj: vlastní, 30]

Kraj	Počet nemovitých NKP	Počet nemovitých KP
Hl.město Praha	42	2081
Středočeský	27	4 314
Jihočeský	29	5 503
Plzeňský	17	3 150
Karlovarský	7	1 391
Ústecký	13	3 554
Liberecký	10	2 251
Královéhradecký	15	3 008
Pardubický	7	2 102
Vysočina	10	3 036
Jihomoravský	25	4 231
Olomoucký	12	2 222
Moravskoslezský	12	2 026
Zlínský	11	1 439
Česká republika	236	40 308

Příloha č. 2 – Klasifikace kulturních památek dle J. Herouta [12]

- 1) **Archeologické památky** – jsou klíčem k poznávání nejstarších dějin lidstva. V České Republice se archeologické výzkumy provádějí od 18. století. Nejstaršími archeologickými památkami jsou hradiště, mohyly, mohylová pohřebiště, kultovní kameny atd.
- 2) **Hrady, tvrze, zámky** – z hlediska cestovního ruchu patří k nejvýznamnějším památkám. Od 16. století docházelo k přestavbám hradů na zámky, některé hrady se staly zříceninou či byly rozebrány na stavební kámen. Tento druh památek patří k nejstarší kulturním památkám.
- 3) **Kostely a kláštery** – tyto památky lze souhrnně označit jako církevní památky. Kostely jsou nejstarší zděnou architekturou u nás, pomáhají určovat stáří vesnic a stáří osídlení našich zemí ve středověku.
- 4) **Městská opevnění a pevnosti** - do této skupiny památek patří městská opevnění, zdi s cimbuřím, hradební věže a brány, pevnosti, bunkry a částečně i polní opevnění.
- 5) **Městská architektura, domy** - mezi tyto památky se řadí radnice, zbrojnice, solnice, masné krámy, špitály, měšťanské a městské domy apod.
- 6) **Sochy, sousoší, kašny, drobná kamenická díla** – do této skupiny památek patří sochy, sousoší, kašny, boží muka, smírčí, hraniční a jiné kříže a kameny. Z důvodu ochrany jsou některá tato díla přemístována do muzeí, galerií či lapidárií, nebo jsou vytvářeny kopie těchto děl a originály jsou uchovávány v depozitářích.
- 7) **Historické a kulturně historické památky a památky vojenské** - památky této skupiny se vztahují k událostem nebo osobám, které se zapsaly do obecných dějin nebo kulturních dějin národa, státu, popřípadě evropské historie nebo kultury dalších národů. Patří sem rodné domy, místa spojená s pobytem a tvorbou významných osobností a umělců, místa politických akcí, vydání dokumentů a prohlášení, bojiště, památníky, hroby a hrobky významných osob, dějiště literárních děl.
- 8) **Lidová architektura** – do této skupiny řadíme skanzeny, venkovské usedlosti, roubené chalupy s lomenicemi, statky atd., vznikající od konce 18. století.
- 9) **Technické památky** – mlýny, kovárny, hamry, pivovary, sklárny, vodní kanály atd.
- 10) **Historické zahrady a parky** – vytvářejí vlastní skupinu památek, i když většina parků a zahrad bývá součástí hradů a zámků. Patří sem také městské nebo lázeňské parky.

Příloha č. 3 – Obrázkové znaky z projektu Hotel Guide [15]

 historická budova	 zastávka veřejné dopravy	 metro	 hotelová doprava	 parkoviště	 uzavřené parkoviště	 garáže	 bezbariérový přístup	 WC na pokoji	 koupelna na pokoji	 telefon na pokoji	 televizor na pokoji
 příjem satelitních programů	 WiFi	 internet na pokoji	 klimatizace na pokoji	 minibar na pokoji	 možnost vlastního vaření	 trezor na pokoji nebo v recepci	 nekuřácké pokoje	 více kategorií ubytování	 psům vstup povolen po dohodě	 sekretářské služby	 možnost sledování televize
 možnost použití internetu	 telefon k dispozici	 směnárna	 kadeřník	 restaurace	 kavárna	 vinárna	 vinný sklípek	 bar	 pivnice	 letní terasa	 kongresový sál
 salonek	 dětský koutek	 dětské hřiště	 hotel přátelský k dětem	 diskotéka	 živá hudba	 plavecký bazén	 krytý bazén	 vřívá koupel	 sauna	 solárium	 Breakfast news
 masáže	 fitness	 bowling	 squash	 tenis	 golf	 minigolf	 přírodní koupaliště	 vodní sporty	 kuželna	 hřiště pro míčové hry	 pěší turistika
 cykloturistika	 půjčovna kol	 jízda na koni	 lyžařský vlek	 sjezdové lyžování	 běžecské lyžování	 půjčovna lyží	 lov zvěře	 rybolov	 houbaření	 vyhlídkové lety	 VISA
 American Express	 JCB	 Diners Club International	 Mastercard	 V pay	 slevový program						

Příloha č. 4 – Statistika návštěvnosti památek v okresech Pardubického kraje [31]

Památka	PSC	Misto	Telefon	Návštěvnost		
				2005	2006	2007
okres Chrudim						
Soubor lidových staveb Vysočina	539 01	Hlinsko	+420 469 326 415	70 600	85 556	75 577
Kostel sv. Bartoloměje	538 61	Kočí	+420 467 007 204	1 245	1 105	781
Hrad Košumberk	538 54	Luže	+420 469 671 191	1 948	**	3 042
Zámek Nové Hrady	539 45	Nové Hrady	+420 469 325 353	2 000	2 000	5 000
Státní zámek Slatiňany - národní kulturní památka	538 21	Slatiňany	+420 469 681 112	18 701	17 238	17 868
Hrad Lichnice	538 43	Třemošnice	+420 469 611 117	17 128	16 759	19 508
Zřícenina hradu Žumberk	538 36	Žumberk	+420 469 665 145			
okres Pardubice						
Zámek a hřebčín Kladruby n.L.	533 14	Kladruby nad Labem	+420 466 933 832	12 950	17 088	**
Zelená brána	530 00	Pardubice	+420 466 859 460	11 337	11 885	11 452
Hrad Kunětická Hora - národní kulturní památka	533 52	Staré Hradiště	+420 466 415 428	27 198	28 791	36 049
okres Svitavy						
Státní zámek Litomyšl	570 01	Litomyšl	+420 461 615 067	32 770	34 371	41 727
Zámek Moravská Třebová	571 01	Moravská Třebová	+420 461 312 458	*	*	*
Hrad Svojanov	569 73	Svojanov	+420 461 744 124	27 015	**	28 374
okres Ústí n. Orlicí						
Zámek Choceň	565 01	Choceň	+420 465 471 624	11 300	10 600	8 381
Zámek Lanškroun	563 01	Lanškroun	+420 465 324 328	4 800	5 403	3 617
Muzeum čs. opevnění - dělostřelecká tvrz Bouda	561 66	Těchonín	+420 605 770 734	**	10 293	12 644
Hrad Litice	564 01	Žamberk	+420 603 232 212	13 242	14 736	15 969

Příloha č. 5 – Výnos o zřízení městské památkové rezervace Pardubice [29]

id č.:1964701 Název rozhodnutí: rok:1964 Obsah:10630/64

Výnos MŠK čj. 10.630/64-V/2 o zřízení městské památkové rezervace v Pardubicích.

id č.:1987701 rok:1989 obsah:16417/87 Výnos MK ČSR čj. 16.417/87-VI/1 ze dne 21.12.1987 o prohlášení historických jader měst Kutné Hory, Českého Krumlova, Jindřichova Hradce, Slavonic, Tábora, Žatce, Hradce Králové, Jičína, Josefova, Litomyšle, Pardubic, Znojma, Nového Jičína, Olomouce, obce Kuks s přílehlým komplexem bývalého hospitálu a souborem plastik v Betlémě, souboru technických památek Stará huť v Josefském údolí u Olomoučan a archeologických lokalit Libodfický mohylník, Slavníkovská Libice, Tríssov, Tašovice, Bílina, České Lhotice, Staré Zámky u Líšně a Břeclav - Pohansko za památkové rezervace.

Nad soutokem řek Labe a Chrudimky se ve 14. století z podhradí vyvinulo město, podporované prvním pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic. Svůj největší rozmach zažilo za vlády rodu Pernštejnů, kteří nechali gotický vodní hrad přestavět na výstavní renesanční sídlo. V interiérech zámku se dochovaly unikátní renesanční malby a původní malované kazetové stropy. Po velkém požáru v roce 1538 bylo v renesančním slohu přebudováno i město s obdélným náměstím a jednotně řešenými průčelími domů (dnes většinou barokně upravené s charakteristickými terakotovými články místo kamenných). Nejznámějším z nich je dům U Jonáše, vyzdobený plastickým reliéfem velryby polykající proroka Jonáše. Největšími dominantami města jsou členitá věž Zelené brány a kostel sv. Bartoloměje. Město nejvíce proslavily koňské dostihy Velká pardubická a pardubický perník.

Číslo rejstříku uz Název okresu Sídlní útvar Část obce čp. Památka Ulice,nám./umístění č.or. HZ
31756 / 6-2019 S Pardubice Pardubice Bílé Předměstí-část čp.30 činžovní dům Hartmanova Č
31171 / 6-1937 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město kostel sv. Bartoloměje nám. Osvobození Č
17524 / 6-1938 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město kostel Zvěstování P. Marie nám. Komenského Č
30122 / 6-1940 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město městské opevnění se Zelenou branou Zelenobranská, nám. Osvobození Č
25059 / 6-1939 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město architektonizované sochař. dílo - Morový sloup Pernštýnské nám. Č
45666 / 6-2010 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město vodní kanál napájecí - Císařský náhon Kostelní Č
47786 / 6-4851 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.2 měšťanský dům Zelenobranská Č
15198 / 6-1951 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.3 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
33797 / 6-1952 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.5 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
36563 / 6-1953 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.6 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
24452 / 6-1971 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.7 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
47768 / 6-4830 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.8 měšťanský dům Pernštýnská Č
45168 / 6-1972 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.9 měšťanský dům Pernštýnská Č
19635 / 6-1973 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.10 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
47192 / 6-1974 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.12 měšťanský dům Pernštýnská Č
17211 / 6-1975 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.13 měšťanský dům Pernštýnská Č
17657 / 6-1976 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.15 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
34829 / 6-1977 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.16 měšťanský dům Pernštýnská Č
47760 / 6-4822 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.17 měšťanský dům Kostelní Č
14732 / 6-1983 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.18 měšťanský dům Zámecká Č
34468 / 6-1984 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.19 měšťanský dům Zámecká Č
23714 / 6-1985 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.20 měšťanský dům Zámecká Č
21550 / 6-1986 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.21 měšťanský dům Zámecká Č
26243 / 6-1987 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.22 měšťanský dům se zbytky hradeb Zámecká Č
17868 / 6-1988 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.23 měšťanský dům Zámecká Č
22736 / 6-1989 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.25 měšťanský dům Zámecká Č
26771 / 6-1990 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.26 měšťanský dům Hartmanova Č
34302 / 6-2018 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.27 měšťanský dům Hartmanova Č
28408 / 6-4325 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.30 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
34818 / 6-2020 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.33 měšťanský dům Hartmanova Č
30445 / 6-1978 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.34 měšťanský dům Pernštýnská Č

26158 / 6-1979 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.41 měšťanský dům Pernštýnská Č
 33178 / 6-1980 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.42 měšťanský dům Pernštýnská Č
 15306 / 6-1981 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.46 měšťanský dům Pernštýnská Č
 24912 / 6-1954 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.47 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 18329 / 6-1955 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.48 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 14075 / 6-1956 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.49 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 20074 / 6-1957 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.50 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 20361 / 6-1958 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.51 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 22961 / 6-2017 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.52 klášter Klášterní Č
 30361 / 6-1959 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.56 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 24949 / 6-1960 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.57 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 20317 / 6-1961 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.58 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 29034 / 6-1962 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.60 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 17299 / 6-1963 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.63 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 22883 / 6-1964 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.68 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 17494 / 6-1946 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.70 měšťanský dům Zelenobranská Č
 45021 / 6-1947 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.71 měšťanský dům Zelenobranská Č
 31465 / 6-1948 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.73 měšťanský dům Zelenobranská Č
 35449 / 6-1949 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.75 měšťanský dům Zelenobranská Č
 11238 / 6-1950 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.77 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 39925 / 6-1965 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.78 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 25568 / 6-1966 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.79 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 19096 / 6-1967 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.80 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 31728 / 6-1968 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.81 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 28702 / 6-2021 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.82 měšťanský dům Bartolomějská Č
 18640 / 6-2022 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.83 měšťanský dům Bartolomějská Č
 26772 / 6-2023 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.85 měšťanský dům Bartolomějská Č
 34781 / 6-2024 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.86 měšťanský dům Bartolomějská Č
 45434 / 6-2025 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.87 měšťanský dům Bartolomějská Č
 35236 / 6-2026 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.88 měšťanský dům Bartolomějská Č
 17085 / 6-2027 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.89 měšťanský dům Bartolomějská Č
 36859 / 6-2028 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.90 měšťanský dům Bartolomějská Č
 31395 / 6-2012 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.91 měšťanský dům Bartolomějská Č
 31066 / 6-1997 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.92 fara Kostelní Č
 22594 / 6-1998 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.93 měšťanský dům Kostelní Č
 41608 / 6-1999 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.94 měšťanský dům Kostelní Č
 29808 / 6-2000 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.96 měšťanský dům Kostelní Č
 24351 / 6-2001 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.97 měšťanský dům Kostelní Č
 16303 / 6-2002 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.98 měšťanský dům Kostelní Č
 45249 / 6-2003 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.99 měšťanský dům Kostelní Č
 39116 / 6-2004 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.100 měšťanský dům Kostelní Č
 32588 / 6-2005 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.101 měšťanský dům Kostelní Č
 27651 / 6-2006 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.102 měšťanský dům Kostelní Č
 36349 / 6-2007 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.103 měšťanský dům Kostelní Č
 37409 / 6-2008 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.105 měšťanský dům Kostelní Č
 14666 / 6-2009 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.108 měšťanský dům Kostelní Č
 16377 / 6-2013 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.111 měšťanský dům nář. Wernerovo Č
 31429 / 6-2014 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.113 měšťanský dům nář. Wernerovo Č
 28570 / 6-1969 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.116 měšťanský dům Pernštýnské nám. Č
 29859 / 6-1970 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.117 měšťanský dům Pernštýnské nám. 11 Č
 42089 / 6-2015 S Pardubice Pardubice Pardubice-Staré Město čp.? masné krámy nář. Wernerovo při čp. 91 Č
 33032 / 6-1936 S Pardubice Pardubice Zámek čp.1 zámek most mezi Zámkem a Příhr., doč. v depozit. Č

Příloha č. 6 – Výběr mapových listů v Obchodním modulu ČÚZK [zdroj: ČÚZK]

Základní báze geografických dat České republiky - polohopis

Výběr dat

Navigace

Výběr dat

Vyhledat

-- Vyberte prvek --

Vybraná data

<input type="checkbox"/>	Název	ks	Cena
<input type="checkbox"/>	13-23-25	1	865
<input type="checkbox"/>	13-24-17	1	865
<input type="checkbox"/>	13-24-18	1	865
<input type="checkbox"/>	13-24-21	1	865
<input type="checkbox"/>	13-24-22	1	865
<input type="checkbox"/>	13-24-23	1	865
<input type="checkbox"/>	13-41-05	1	865
<input type="checkbox"/>	13-42-01	1	865
<input type="checkbox"/>	13-42-02	1	865
<input type="checkbox"/>	13-42-03	1	865

CELKEM:8650Kč

Zobrazit výběr Vymazat Košík

Příloha č. 7 – Krátká historie vybraných památek

Hrad Kunětická hora

Hrad Kunětická hora byl vystaven v 15. století husitským hejtmánem Divišem Bořkem z Miletínka na území, které od 11. století patřilo benediktýnskému klášteru v Opatovicích nad Labem. Po dobytí kláštera husity v roce 1423 nechal Diviš Bořek z Miletínka vystavit hrad na třetihorní vyvýřelině, která vystupuje do výše 82 metrů nad okolní terén [16].

V průběhu 15. století se v držení hradu dále vystřídali Soběslav Mrzák z Miletína, král Jiří z Poděbrad a jeho synové. Významným rokem byl pro další historii hradu rok 1491, kdy hrad s přilehlým panstvím kupuje Vilém z Pernštejna. Za doby správy jeho i synů došlo k nejvýznamnějším přestavbám hradu v pozdně gotickém stylu přecházejícím v ranou renesanci.

Výsledkem řady přestaveb byl vznik hradu se dvěma věžemi, z něhož se dochovala do dnešní doby pouze válcová věž na jihovýchodní straně, která je součástí čtyřkřídlového paláce. Významným krokem byla také výstavba opevnění s přístupovou cestou se šesti branami, využívající mohutné zemní valy, kamenné zdi, suché příkopy a kruhové rondely.

Po roce 1560 se Kunětická hora dostala do správy královské komory, což byl začátek úpadku hradu, který vyvrcholil v roce 1645, kdy za třicetileté války švédské vojsko hrad vypálilo. Stejně tak těžba kamene v průběhu 19. a začátku 20. století měla devastující účinky na stav hradu. V roce 1916 došlo zásluhou Pardubického muzejního spolku k zastavení těžby a od roku 1923 začala postupná rekonstrukce hradu podle plánů architekta Dušana Jurkoviče. Po převzetí hradu do státního majetku byly v 70. a 80. letech provedeny další zásadní opravy, především hradního paláce. V současné době je objekt spravován Památkovým ústavem Pardubice. [16, 17]

Městská památková rezervace Pardubice

Ve 14. století došlo nad soutokem řeky Labe a Chrudimky k výstavbě města, které vzniklo z podhradí tehdejší tvrze. Velkou zásluhu na výstavbě měl i první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic. K největšímu rozmachu města došlo v průběhu 16. století, kdy se pardubického panství a přilehlého okolí ujali mocní panové z Pernštejna. Původně gotický hrad byl přestaven na renesanční zámek. Na zámku se dochovaly unikátní renesanční malby a původní malovaná kazetové stropy.

Po velkém požáru v roce 1538 došlo v renesančním slohu k přestavbě města s obdélníkovým náměstím a jednotně řešenými průčelími domu, které mají dnes většinou barokní úpravu. Do městské památkové rezervace Pardubice patří desítky objektů, které vytvářejí dnešní Pernštýnské náměstí. Další objekty rezervace se nacházejí v okolí Pernštýnského náměstí a zámku, lemují uličky a průčelí a vytvářejí tak neopakovatelnou atmosféru Starého města. [28, 29]

Zámek Pardubice

Nejstarší dochované zmínky o historii zámku v Pardubicích sahají až na počátek 14. století, kde byla poblíž osady s klášterem vystavěna menší vodní tvrz. Původně vodní tvrz byla i přičiněním arcibiskupa Arnošta z Pardubic přestavěna v první polovině 15. století na hrad, který představoval důstojnou rezidenci.

Během následujících desetiletí se na zámku i celém panství vystřídalo mnoho majitelů vlivem soudních rozepří a husitských válek. Pro rozkvět celého města se však dalším významným majitelem stal až roku 1491 Vilém z Pernštejna. Ten se spolu se svými potomky zasloužil o nebývalý rozkvět celého panství včetně hradu, který byl přestavěn v pozdně gotické stylu. Po smrti Viléma se jeho syn Vojtěch pouští do přestavby hradu na renesanční zámek. Na konci 16. století se panství se zámek dostává do správy královské komory a utichají tak rozsáhlé rekonstrukce zámku, které naplno ožili znovu až v roce 1726 v souvislosti s chystanou korunovaci Karla VI.

Na konci 19. století začalo být nepřilíš výnosné panství rozprodáváno a zámek koupil vídeňský průmyslník Richard svobodný pán Drasche z Wartinberka, který umožnil muzejnímu spolku v Pardubicích umístit na zámku své sbírky a roku 1920 mu celý zámek prodal. Od spolku, který odkoupil i hrad Kunětická hora, převzal obě památky stát. V průběhu druhé poloviny dvacátého století byly v objektech celého areálu prováděny s kolísající intenzitou (především v závislosti na dostupných finančních prostředcích) rozsáhlé rekonstrukční práce, které probíhají dodnes. [52]

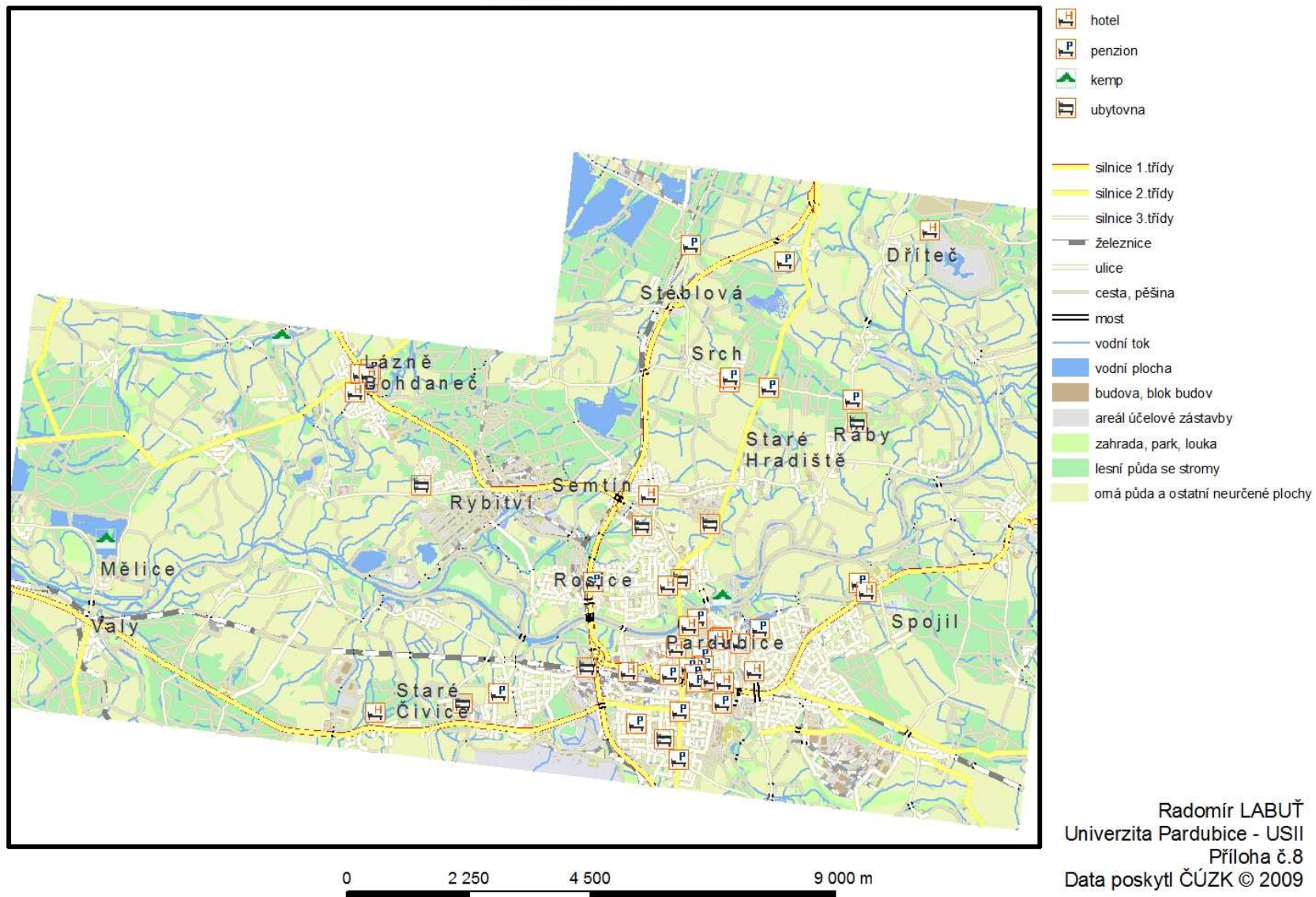
Zelená brána

Zelená brána spolu s předbraním, jako zbytek původního městského opevnění, se nachází na spojnici Pernštýnského náměstí a náměstí Republiky v centru Pardubic. Původní středověké hradby, založené ve 2. polovině 14. století, byly přestavěny za vlády Viléma z Pernštejna na začátku 16. století. Město i zámek byly obehnané masivními hradbami a jediný přístup k zámku byl možný přes město, čímž z něj vytvořil jakési předpolí. Dodnes se z původního opevnění dochovala pouze Zelená brána.

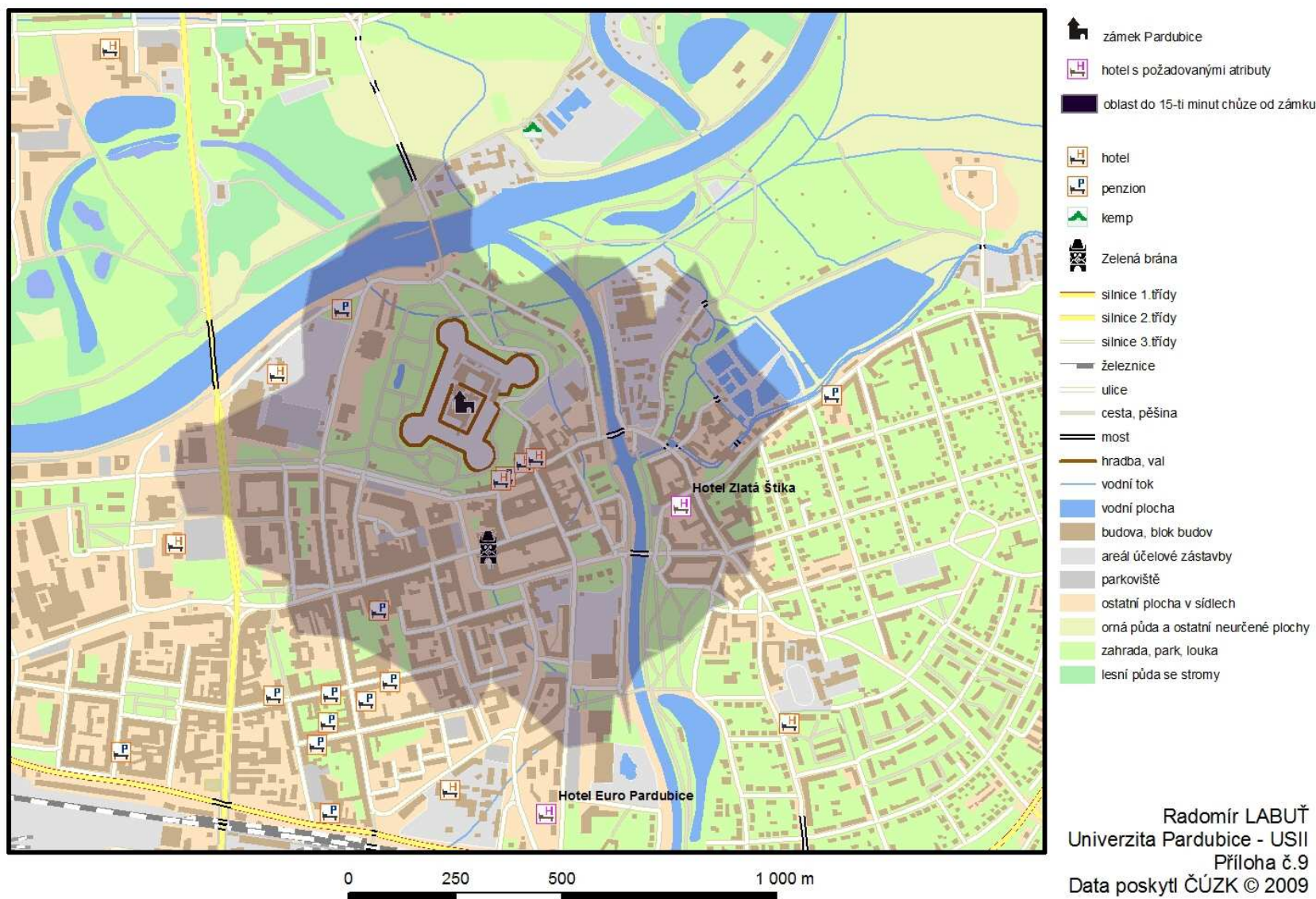
Po požáru města roku 1538 byla Zelená brána zvýšena téměř o jednu třetinu, o ochoz a rozměrný krov. Po požáru v roce 1645 byla věž znovu opravena až roku 1662. Při úpravách roku 1886, prováděných podle architekta Josefa Mockera, byla věž omítnuta a při opravách roku 1912 byla omítka opět sejmuta. Roku 1913 bylo též upraveno předbrání do dnešní podoby. [53]

ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ

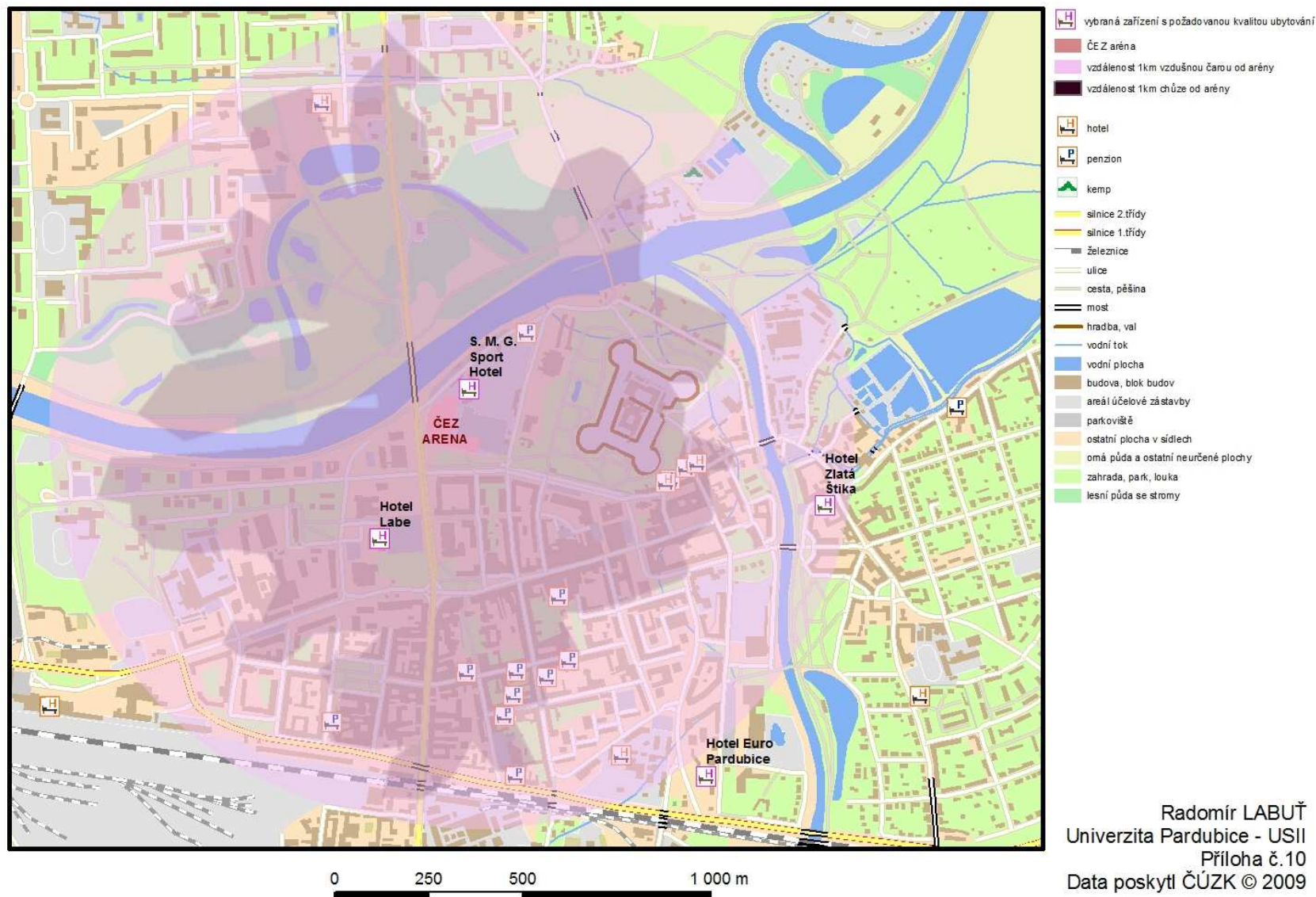
v roce 2009



HOTELY S POŽADOVANÝMI ATRIBUTY DO 15-TI MINUT CHŮZE OD ZÁMKU PARDUBICE v roce 2009

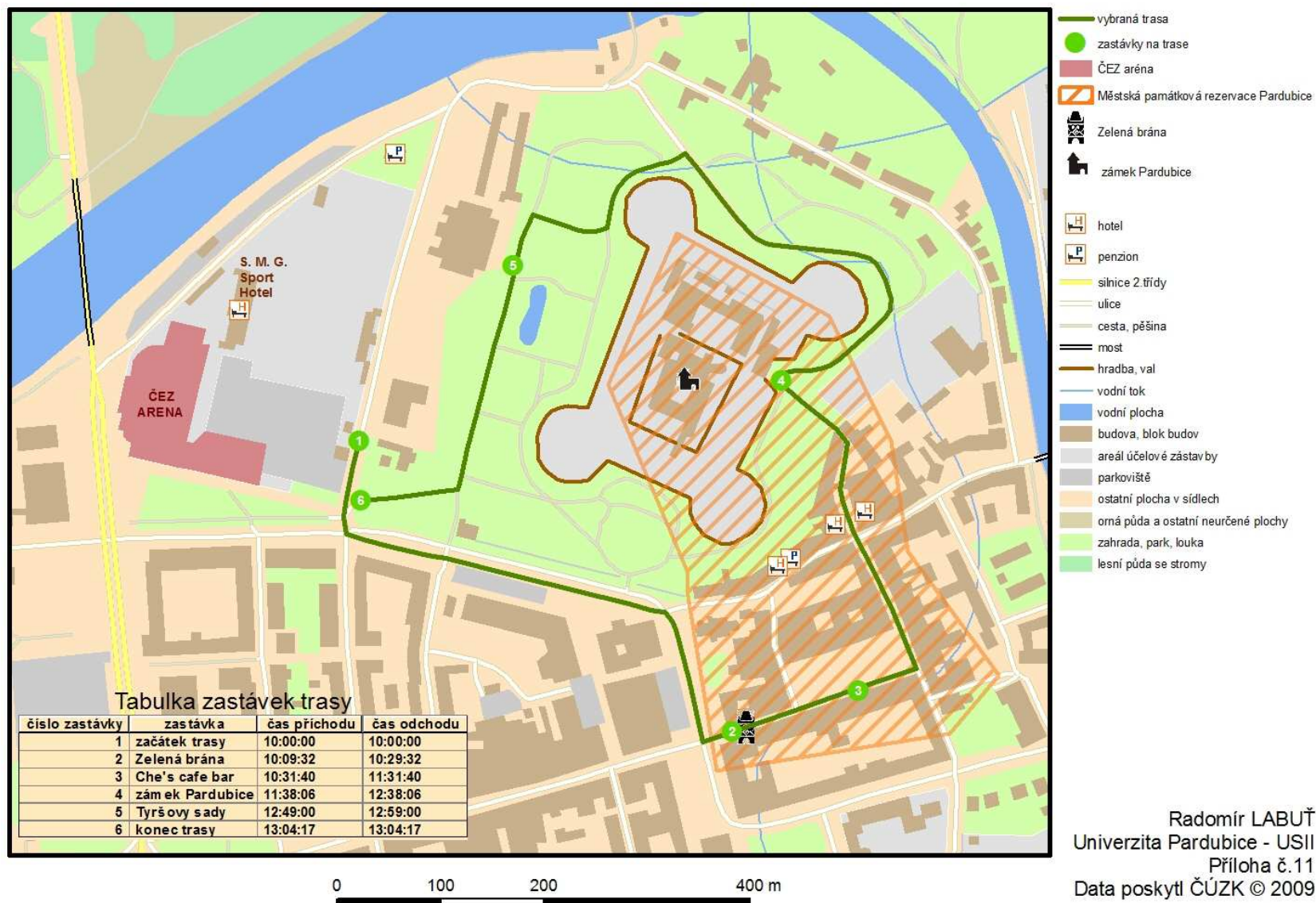


VYBRANÁ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ DO 1KM OD ČEZ ARENY v Pardubicích v roce 2009



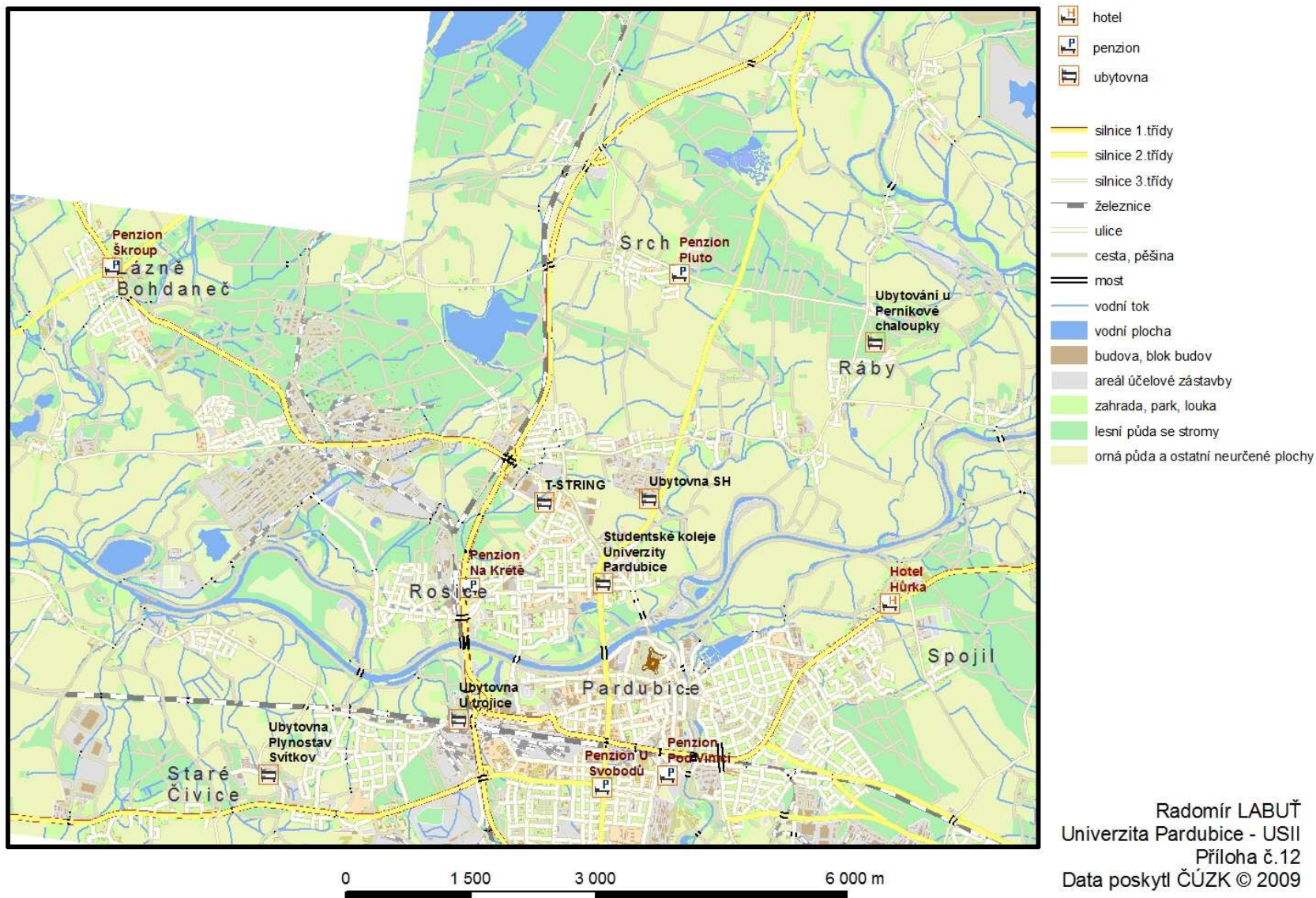
Radomír LABUŤ
Univerzita Pardubice - USII
Příloha č.10
Data poskytl ČÚZK © 2009

OPTIMÁLNÍ TRASA OD ČEZ ARENY PO VYBRANÝCH ZASTÁVKÁCH v Pardubicích v roce 2009



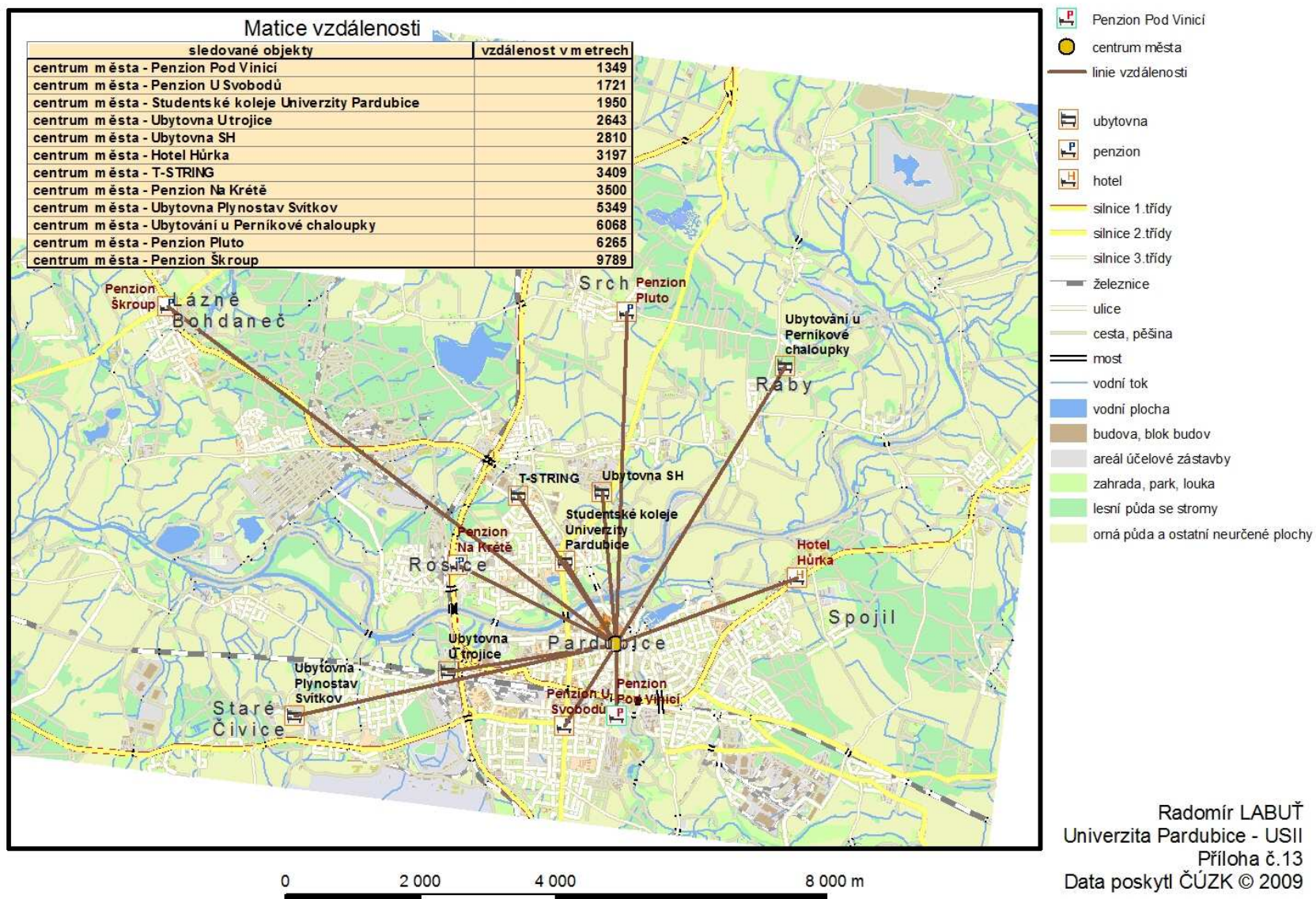
ZAŘÍZENÍ POSKYTUJÍCÍ LEVNÉ UBYTOVACÍ SLUŽBY

v zájmovém území v roce 2009



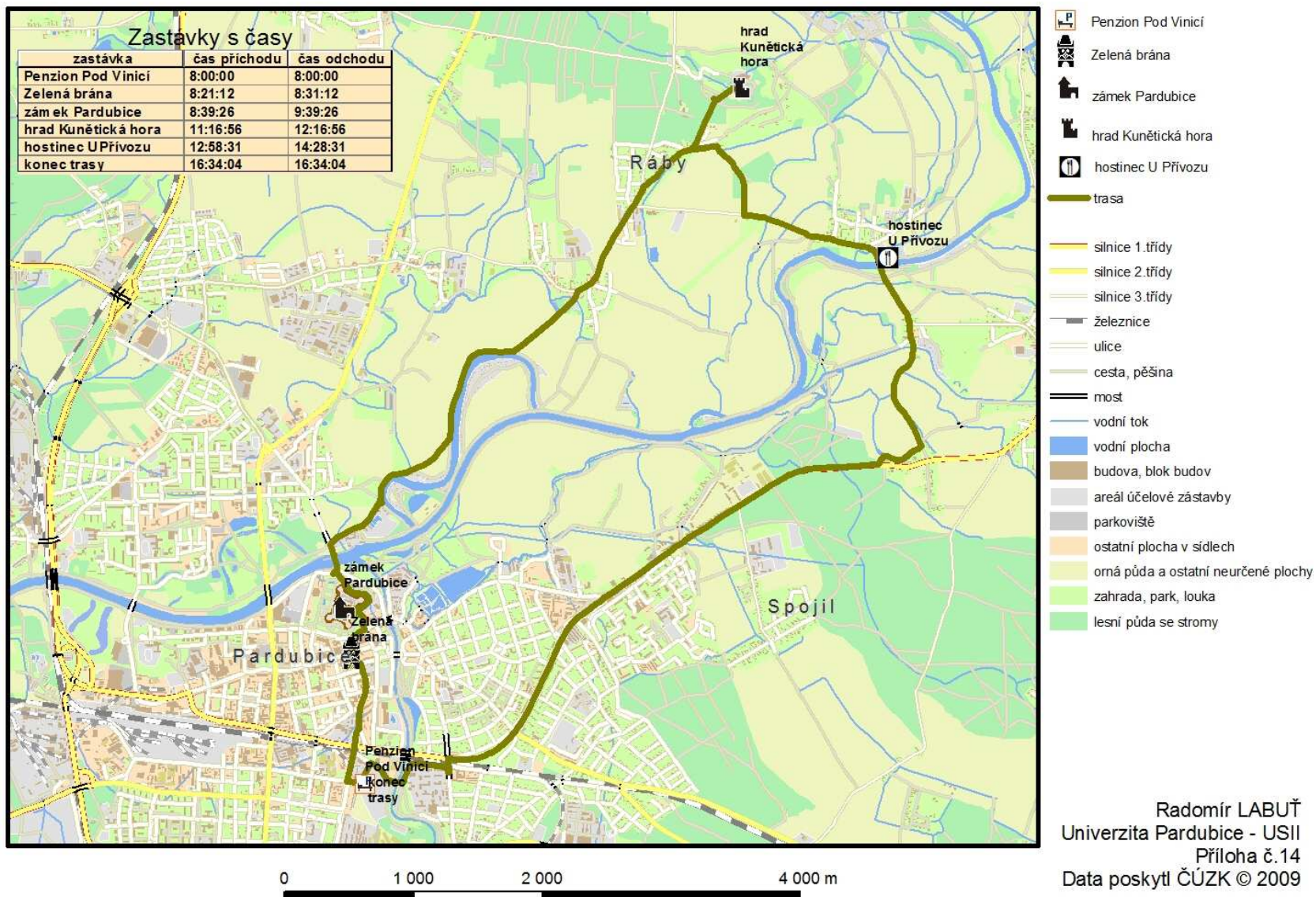
ZAŘÍZENÍ NEJBLIŽE K CENTRU MĚSTA S LEVNÝM UBYTOVÁNÍM

v zájmovém území v roce 2009



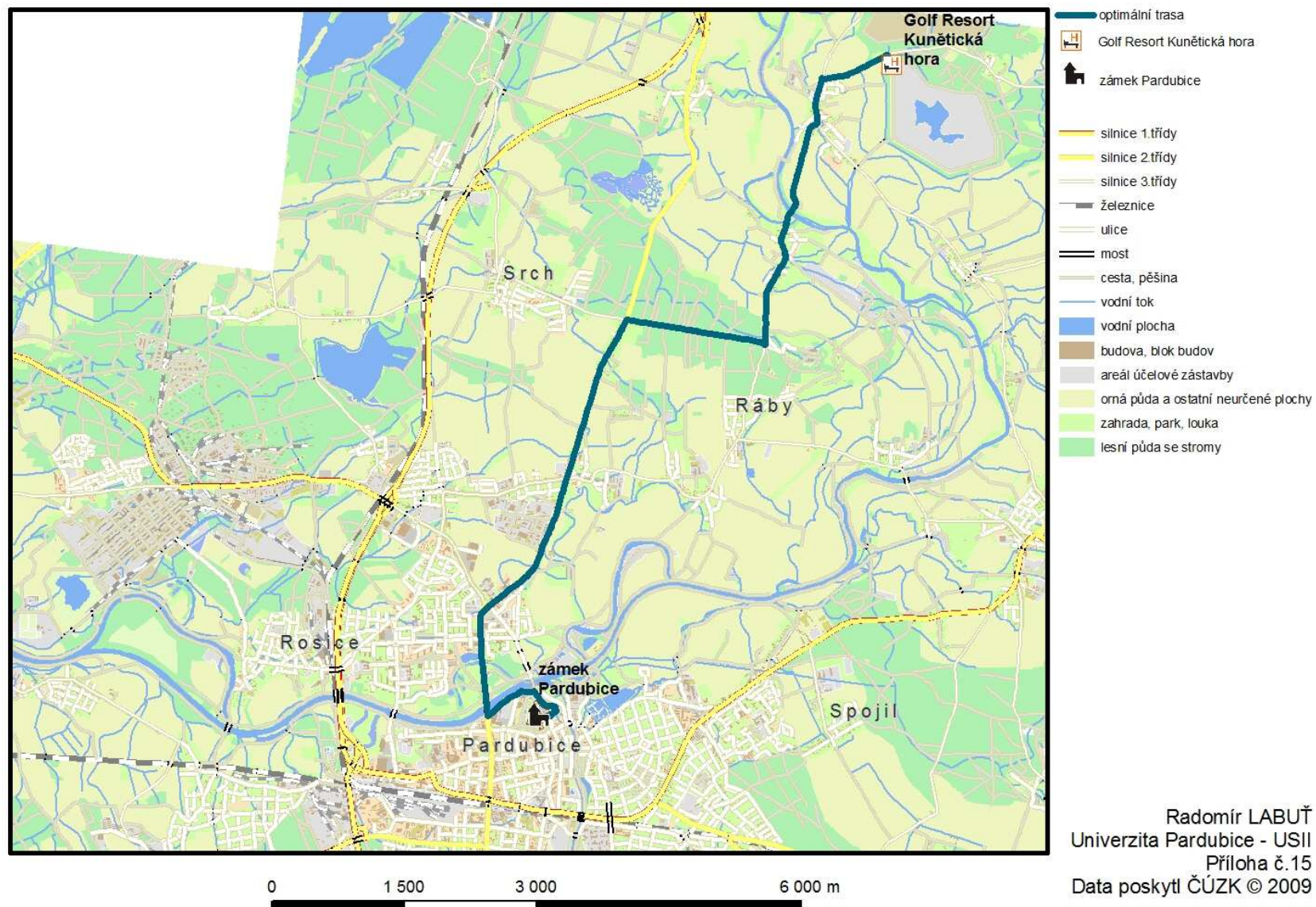
TRASA KOLEM PAMÁTEK Z PENZIONU POD VINICÍ

v zájmovém území v roce 2009



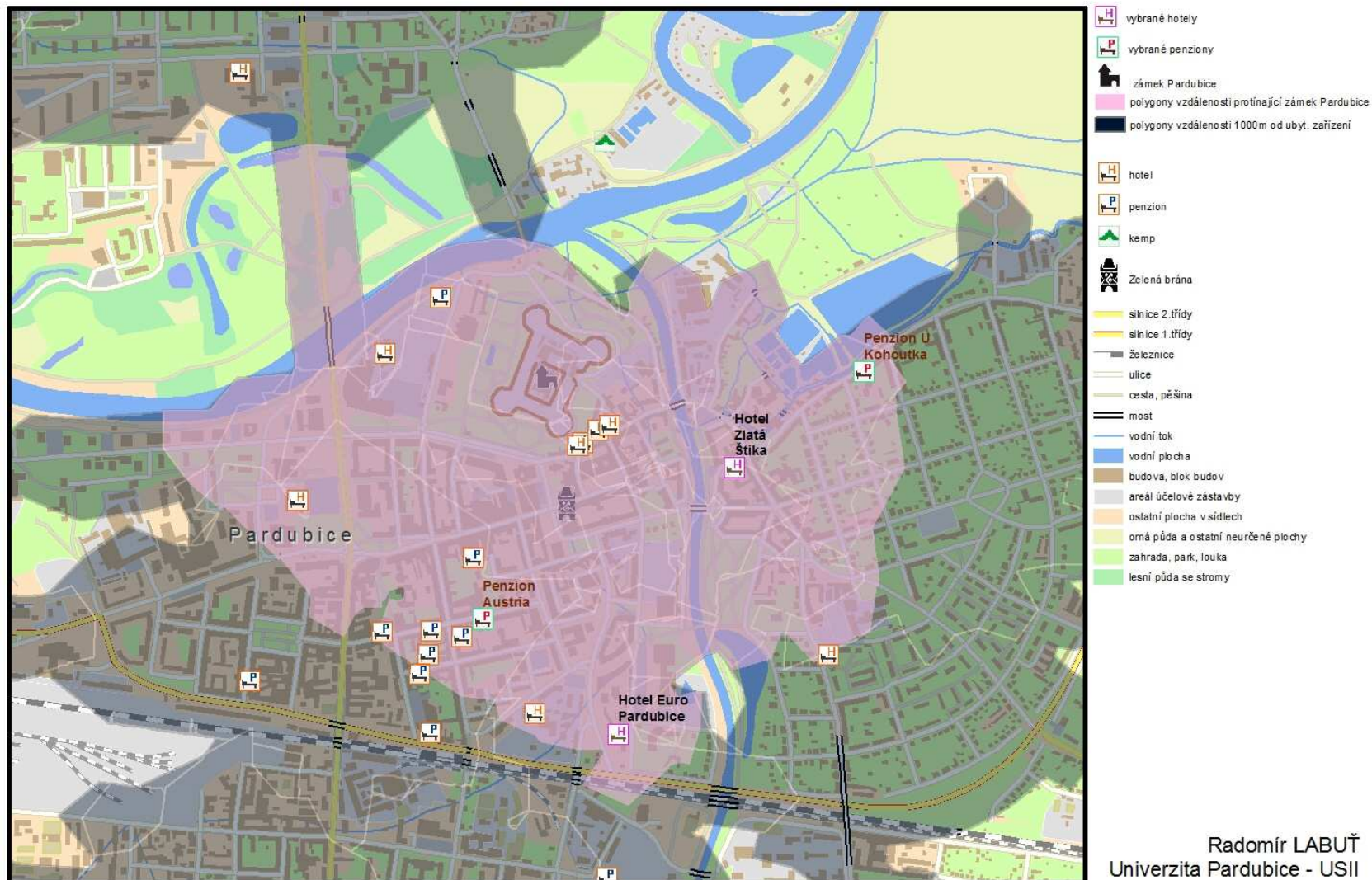
TRASA Z HOTELU GOLF RESORT KUNĚTICKÁ HORA NA ZÁMEK PARDUBICE

v roce 2009



VYBRANÁ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ DO 1000 m OD ZÁMKU PARDUBICE

v roce 2009

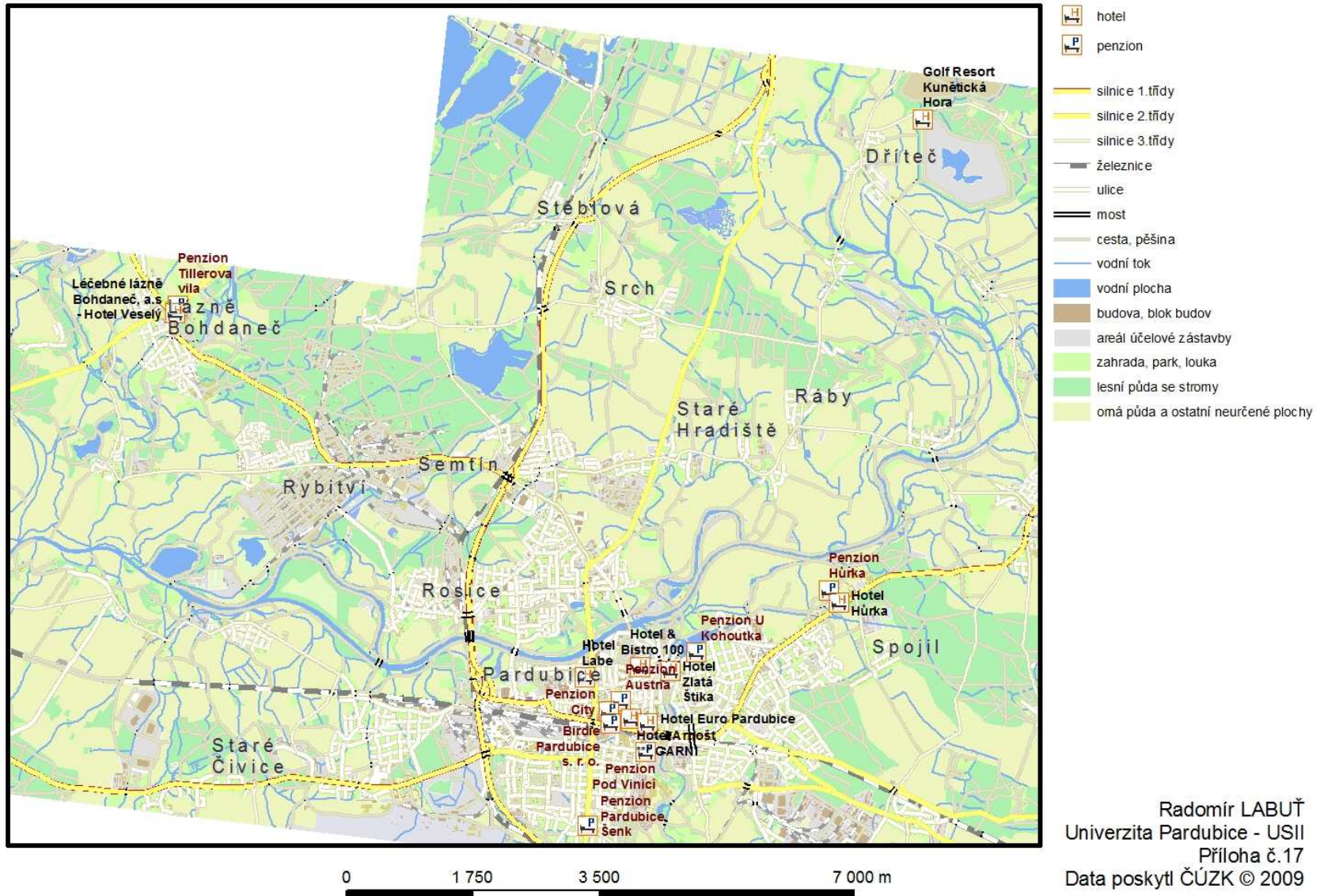


0 375 750 1 500 m

Radomír LABUŤ
 Univerzita Pardubice - USII
 Příloha č.16
 Data poskytl ČÚZK © 2009

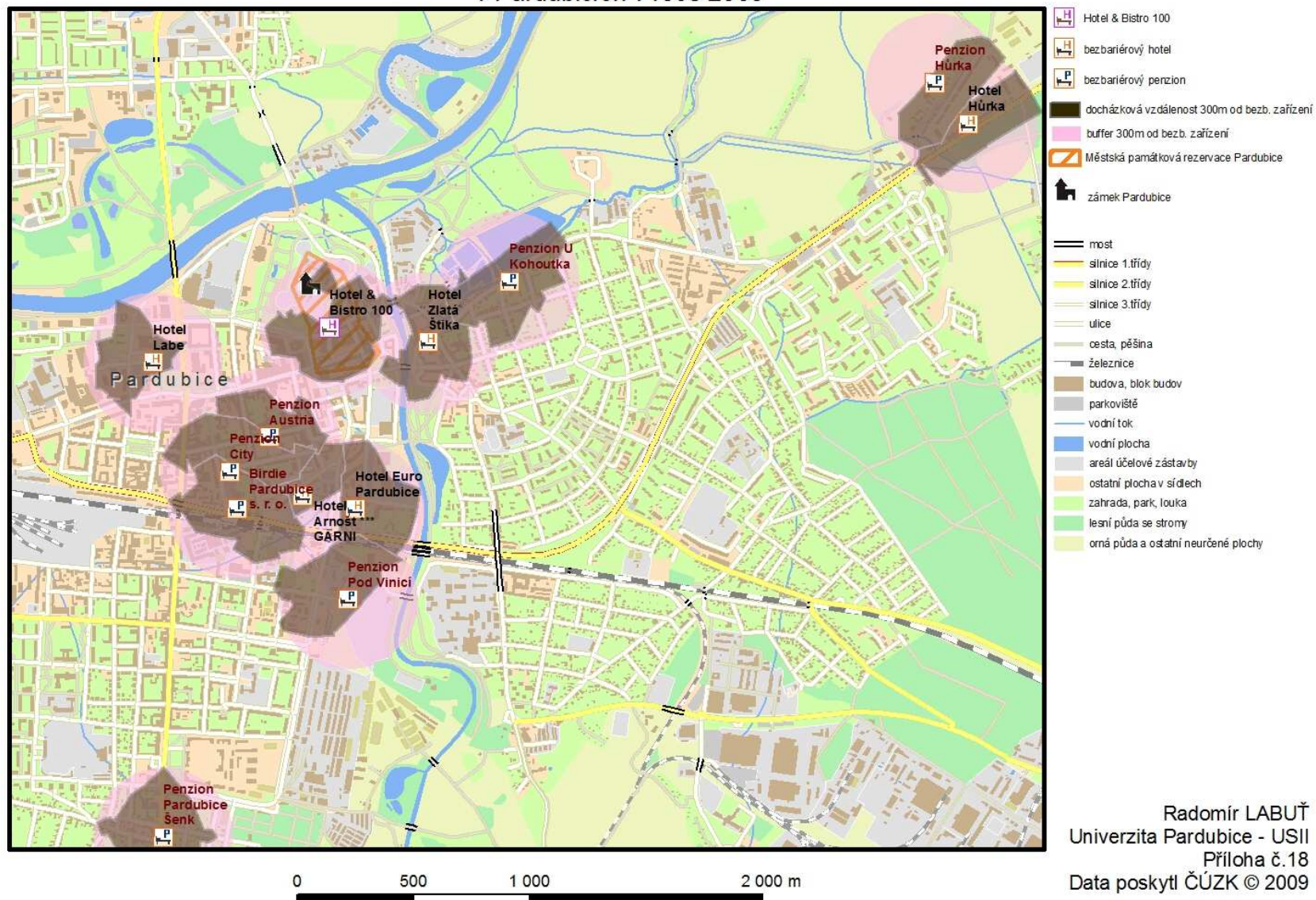
BEZBARIÉROVÁ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

v zájmovém území v roce 2009



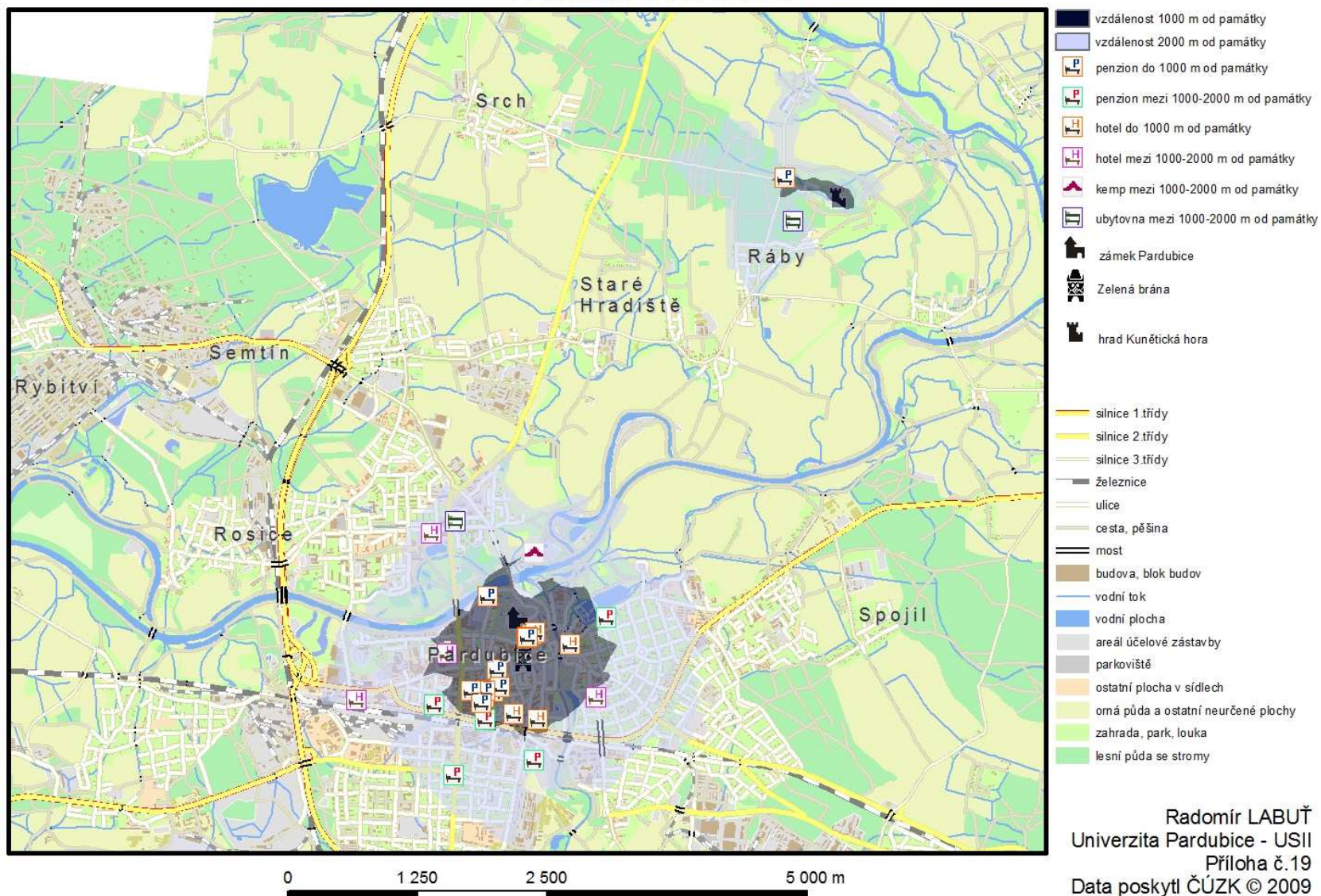
OBLAST 300 m OD BEZBARIÉROVÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ

v Pardubicích v roce 2009

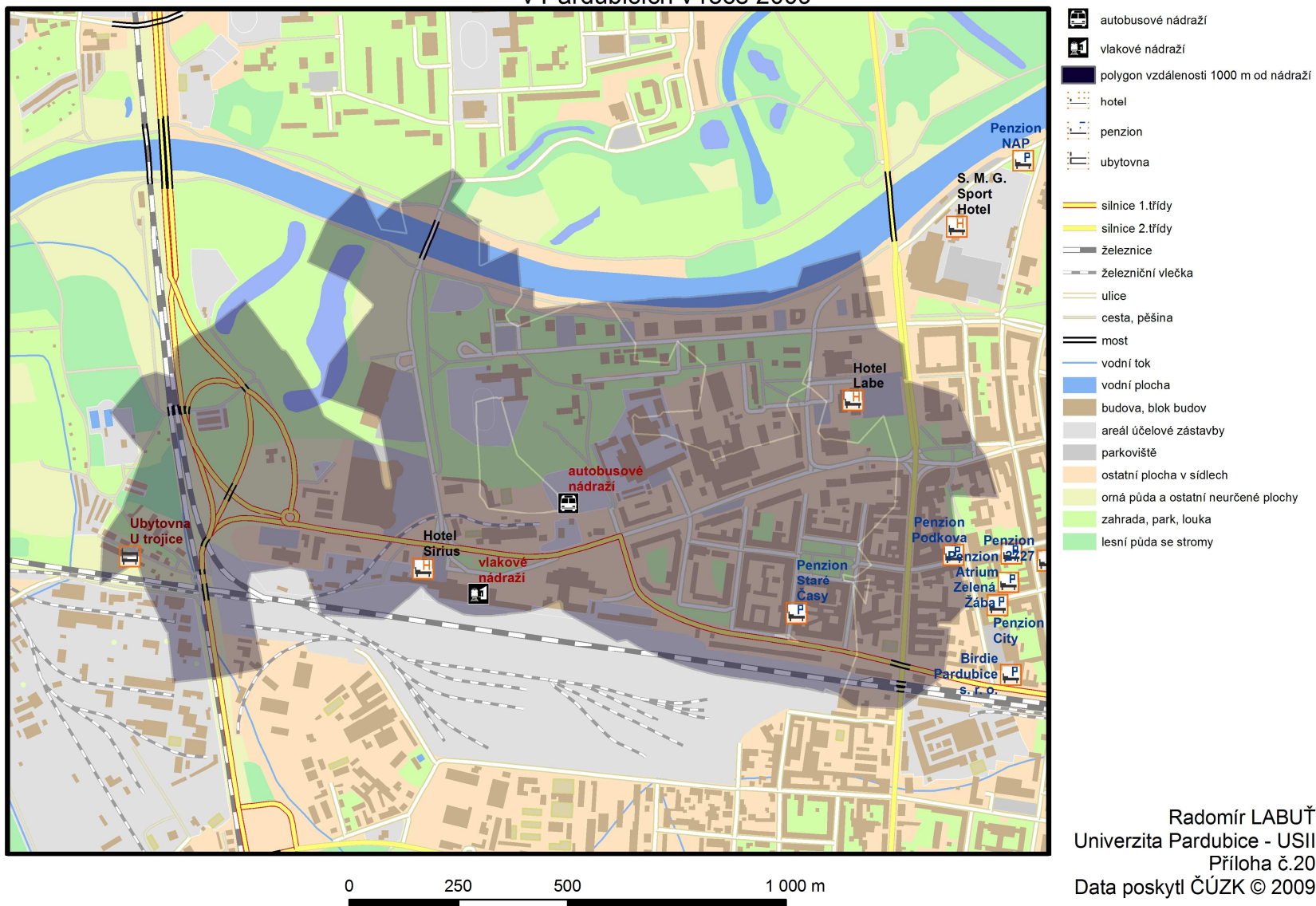


Radomír LABUŤ
 Univerzita Pardubice - USII
 Příloha č.18
 Data poskytl ČÚZK © 2009

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ DO 1000 A 2000 m OD PAMÁTEK v Pardubicích v roce 2009



UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ DO 1000 m OD VLAKOVÉHO A AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ v Pardubicích v roce 2009



Příloha č. 21 – Obsah CR-ROM

Součástí práce je i přiložené CD s vrstvami ubytovacích zařízení a vybraných památkových objektů, které byly vytvořeny v programu ArcGIS Desktop. Na disku se nachází i mapové výstupy z provedených analýz a vytvořené seznamy ubytovacích zařízení a památek. Disk CD-ROM obsahuje následující adresáře:

- Mapové výstupy – mapové výstupy z provedených analýz ve formátu JPEG
- Seznamy – seznamy ubytovacích zařízení a památkových objektů vytvořené v programu Microsoft Excel
- Vrstvy – vrstvy ubytovacích zařízení a památkových objektů, vytvořené v programu ArcGIS Desktop